

Provinciaal Inpassings-plan PIP en Natura 2000-Beheerplan

Bergvennen en Brecklenkampse Veld

Nota van Antwoord zienswijzen Natura 2000-beheerplan, Provinciaal Inpassingsplan en MER

Status: Vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.9923.ipBergvennenBV-va01

De Nota van Antwoord heeft betrekking op de zienswijzen die zijn ingediend op het ontwerp Natura 2000-beheerplan, het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en de bijbehorende MER. De Nota van Antwoord is opgesteld door de provincie Overijssel (als zijnde het bevoegd gezag) en de gemeente Dinkelland (bestuurlijk trekker).

Daarbij vindt in het gebiedsproces afstemming plaats met de partners Landschap Overijssel, LTO Noord en Waterschap Vechtstromen.

Waar in deze nota sprake is van de gebiedspartijen worden deze vijf partijen en de vertegenwoordiging van de grondeigenaren bedoeld.

Samen economisch sterker, met de kracht van de natuur

Overijssel telt 24 natuurgebieden die zo bijzonder zijn, dat ze zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-programma stelt ons in staat om samen te werken aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur. Dat is geen luxe, maar pure noodzaak. Provincie, andere overheden en natuur- en belangenorganisaties hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van zeldzame dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, zoals verdroging en de uitstoot van stikstof. Waar nodig wordt de bestemming en/of het gebruik gewijzigd en planologisch vastgelegd in een ruimtelijk plan.

De maatregelen kunnen effect hebben op de gronden in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden. Samen met de grondeigenaren zorgen we voor een passende oplossing voor hun toekomst.

Meer informatie over de besluiten Natura 2000?

Kijk ook op:

www.overijssel.nl/natura2000/uitleg-pip-procedures

www.bij12.nl/onderwerpen/natura-2000-beheerplannen

Of neem contact op via natura2000pip@overijssel.nl onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied.

Dit Natura 2000-gebied heeft het nummer 46.

Inhoudsopgave

1	Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP), MER en ontwerp-Beheerplan Bergvennen en Brecklenkampse Veld	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Terinzagelegging	5
1.3	Wijzigingen in het plan	5
1.3.1	Naar aanleiding van zienswijzen	5
1.3.2	Ambtshalve	5
1.4	Leeswijzer	5
1.5	Vervolprocedure	6
1.6	Algemene informatie	6
1.6.1	Over planschade	6
2	Beantwoording zienswijzen en adviesreacties	7
	Zienswijze 1: indiener 1	7
	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	8
	Zienswijze 3: indiener 3	12
	Zienswijze 4: Achmea namens indiener 4	13
	Zienswijze 5: indiener 5	14
	Zienswijze 6: indiener 6	15
	Zienswijze 7: Gemeente Dinkelland	16
	Zienswijze 8: indiener 8	16
	Zienswijze 9: indiener 9	17
	Zienswijze 10: indiener 10	19
	Zienswijze 11: indiener 11	20
	Zienswijze 12: indiener 12	21
	Zienswijze 13: indiener 13	22
	Zienswijze 14: Agriteam namens indiener 14	23
	Zienswijze 15: Agriteam namens indiener 15	24
	Zienswijze 16: Agriteam namens indiener 16	26
	Zienswijze 17: indiener 17	28
	Zienswijze 18: indiener 18	28
	Zienswijze 19: indiener 19	28
	Zienswijze 20: indiener 20	33
	Zienswijze 21: indiener 21	33
	Zienswijze 22: indiener 22	34
	Zienswijze 23: indiener 23	35
	Zienswijze 24: indiener 24	35
	Zienswijze 25: indiener 25	36
	Zienswijze 26: indiener 26	36
	Zienswijze 27: indiener 27	37
	Zienswijze 28: indiener 28	37
	Zienswijze 29: indiener 29	38
	Zienswijze 30: indiener 30	39
	Zienswijze 31: indiener 31	39
	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	39

	Zienswijze 33: indiener 33.....	48
	Zienswijze 34: indiener 34.....	49
	Zienswijze 35: indiener 35.....	50
	Zienswijze 36: indiener 36.....	51
	Zienswijze 37: indiener 37.....	52
	Zienswijze 38: indiener 38.....	59
	Zienswijze 39: indiener 39.....	59
	Zienswijze 40: indiener 40.....	60
	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel.....	61
	Zienswijze 42: indiener 42.....	72
	Zienswijze 43: indiener 43.....	72
	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44.....	74
	Zienswijze 45: indiener 45.....	78
	Zienswijze 46: indiener 46.....	79
	Zienswijze 47: indiener 47.....	80
	Zienswijze 48: indiener 48.....	81
	Zienswijze 49: indiener 49.....	81
	Zienswijze 50: indiener 50.....	81
	Zienswijze 51: Stadt Nordhorn	83
	Zienswijze 52: Benthem Gratema, namens indiener 52.....	86
	Zienswijze 53: indiener 53.....	86
	Zienswijze 54: indiener 54.....	87
	Zienswijze 55: indiener 55.....	87
	Zienswijze 56: indiener 56.....	88
	Zienswijze 57: indiner 57.....	88
	Zienswijze 58: indiener 58.....	88
	Zienswijze 59: indiener 59.....	89
3	Adviezen	91
	Advies 1 Bestuurlijke Advies Groep	91
	Advies 2: Landkreis Grafschaft Bentheim Wasser	92
	Advies: 3 Landkreis Grafschaft Bentheim Natur und Landschaft	92
4	Ambtshalve wijzigingen.....	94
	Wijzigingen Toelichting/Regels/Bijlagen (T/R)	94
	Wijzigingen Verbeelding (V).....	94
5	Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en adviezen	95
	Wijzigingen.....	95
6	Colofon.....	96

1 Terinzagelegging ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP), MER en ontwerp-Beheerplan Bergvennen en Brecklenkampse Veld

1.1 Inleiding

Het gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld is op 4 juli 2013 aangewezen als Natura 2000-gebied. De natuurdoelen en maatregelen ten behoeve van behoud en herstel van de aangewezen te beschermen habitattypen zijn beschreven in het ontwerp Natura 2000-beheerplan.

De maatregelen voor Bergvennen en Brecklenkampse Veld zijn vervolgens nader geconcretiseerd in een inrichtingsplan.

De natuurherstelmaatregelen in Bergvennen en Brecklenkampse Veld richten zich vooral op het terugdringen van verdroging en het tegengaan van verrijking door meststoffen. Het doel is om de kwetsbare natuur te beschermen en te versterken.

Deze maatregelen hebben gevolgen voor de bestemming van gronden en/of het gebruik ervan. Op dit moment hebben veel gronden binnen het plangebied nog een Agrarische bestemming. Als de functie of het gebruik van de grond moet wijzigen om de natuurdoelen te halen, als er bijvoorbeeld vernatting nodig is of als de bemesting moet stoppen, dan moet de bestemming of het gebruik ook worden gewijzigd naar een bestemming die de maatregelen mogelijk maakt. Deze nieuwe bestemmingen zijn vastgelegd in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Bergvennen en Brecklenkampse Veld.

Het ontwerp-Beheerplan, het ontwerp-PIP en het MER zijn opgesteld door de bestuurlijk trekker gemeente Dinkelland en/of de Provincie Overijssel.

1.2 Terinzagelegging

Het ontwerp-Beheerplan en het ontwerp-PIP incl. MER voor Bergvennen en Brecklenkampse Veld hebben digitaal van 7 december 2021 tot en met 17 januari 2022 ter inzage gelegen via www.overijssel.nl/loket/ter-inzage en/of via www.ruimtelijkeplannen.nl. Het ontwerp-Beheerplan lag gelijktijdig ter inzage op www.bij12.nl.

Tevens was een inlijstexemplaar beschikbaar op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Dinkelland, Nicolaasplein 5, 7591 MA DENEKAMP
- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE

Gedurende deze termijn zijn er 59 zienswijzen ontvangen (45 reacties waren grotendeels identiek, waarvan slechts één onderdeel afwijkend was).

Van de reacties hebben er 2 tot aanpassing van het ontwerp-PIP.

Op 13 december 2021 heeft op afspraak een gesprek plaatsgevonden met geïnteresseerden die zich hadden aangemeld voor de inloopavond. De inloopavond is vanwege het beperkt aantal aanmeldingen geannuleerd.

1.3 Wijzigingen in het plan

1.3.1 Naar aanleiding van zienswijzen

Er zijn twee wijzigingen aangebracht in het plan. Dit betreft de begrenzing van de natuurstrook over de camping en het toevoegen van het onderzoek naar knutten en muggen als bijlage bij de toelichting.

1.3.2 Ambtshalve

Ambtshalve is er naar aanleiding van de hiervoor bedoelde zienswijze de grens van de natuurstrook nog verder aangepast, door een perceel dat ook vernat wordt binnen de bestemming natuur op te nemen. Daardoor vervalt het gehele nog vigerende deel van het bestemmingsplan Buitengebied uit 1971. Daarnaast is de bestemming Verkeer gewijzigd in Verkeer-1 om onderscheid te maken tussen de reeds bestaande bestemming Verkeer in het bestemmingsplan Buitengebied.

1.4 Leeswijzer

In [hoofdstuk 2](#) van deze Nota van Antwoord zijn de ontvangen zienswijzen- en adviesreacties samengevat en van een antwoord voorzien. Hier is ook aangegeven of deze reacties aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen. De reacties zijn geanonimiseerd en hebben deels geleid tot aanpassing van het inrichtingsplan en/of het PIP en/of Beheerplan (zie [Terinzagelegging](#)).

De nummers die gebruikt worden in hoofdstuk 2 zijn als volgt opgebouwd. Het eerste cijfer betreft nummer van de betreffende indiener. Het tweede cijfer is een onderdeel uit de reactie/grond van de indiener. Het volgende voorbeeld verduidelijkt dit: 5.4 → is indiener 5 en reactie/grond 4.

Met de verwerking van de zienswijzen in de Nota van Antwoord worden het ontwerp-Beheerplan, het ontwerp-PIP omgezet naar een ontwerpversie. De NRD heeft geleid tot een ontwerp-MER. In [hoofdstuk 3](#) zijn de ambtshalve aanpassingen opgenomen. In [hoofdstuk 4](#) zijn de aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen en adviezen samengevat.

1.5 Vervolprocedure

Met de verwerking van de zienswijzen in de Nota van Antwoord wordt het ontwerp-PIP omgezet naar een definitief PIP. Het definitieve PIP wordt door Provinciale Staten van Overijssel (naar aanleiding van de reacties gewijzigd) vastgesteld en gedurende zes weken ter inzage gelegd. De Nota van Antwoord is als bijlage aan het PIP gekoppeld. Voorafgaand aan de besluitvorming door Provinciale Staten op het PIP wordt de Nota van Antwoord aan u toegezonden. Daarnaast hebt u de mogelijkheid om bij de Commissievergadering in te spreken tegen het PIP en de Nota van Antwoord.

Nadat het PIP door Provinciale Staten is vastgesteld ligt het weer voor eenieder ter inzage en kan beroep ingesteld worden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarbij geldt dat beroep alleen mogelijk is tegen bepaalde onderdelen van het beheerplan. Welke onderdelen dit zijn, staat beschreven in paragraaf 1.4 van het beheerplan.

1.6 Algemene informatie

1.6.1 Over planschade

Diverse indieners gaan in op economische schade en waardedaling. We proberen die zoveel mogelijk te voorkomen, maar we kunnen het niet uitsluiten. Onze taxateurs doen er alles aan / hebben er alles aan gedaan om tot een minnelijke schikking te komen. In alle gevallen staat de weg voor een planschadeverzoek nog steeds open. Die kan echter pas ingediend worden nadat het PIP onherroepelijk is geworden. Dat is nadat Provinciale Staten (PS) het plan hebben vastgesteld en er geen beroep is ingesteld bij de Raad van State (RvS), of nadat de RvS daar een uitspraak over heeft gedaan.

Het wettelijk vastgelegd normaal maatschappelijk risico bedraagt 2% van de waardedaling en/of economische schade, die blijft voor eigen rekening.

Of iemand voor planschade in aanmerking komt hangt van het volgende af:

Bepaald moet worden in hoeverre eventuele planschade binnen het normaal maatschappelijk risico valt en op grond van artikel 6.2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), geheel of gedeeltelijk voor eigen rekening behoort te blijven. Bij het bepalen daarvan moet rekening worden gehouden met alle omstandigheden van het geval en wordt getoetst aan 3 criteria:

1. of de planologische ontwikkeling als een "normale maatschappelijke ontwikkeling" kan worden beschouwd;
2. of de ontwikkeling in de ruimtelijke structuur van de omgeving past;
3. of de ontwikkeling past binnen het door de overheid gevoerde planologische beleid.

Als blijkt dat aan één van de drie hiervoor genoemde criteria is voldaan dan is de ontwikkeling aan te merken als een "normale maatschappelijke ontwikkeling" die in de lijn der verwachtingen lag en blijft eventuele planschade voor eigen rekening.

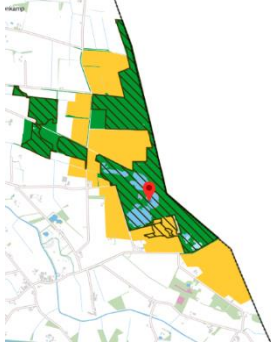
2 Beantwoording zienswijzen en adviesreacties

Nr.	Zienswijze 1: indiener 1	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
Watergang (1 ^e zienswijze)			
1.1	Na het bestuderen van het ontwerp Beheerplan en ontwerp PIP Bergvennen en Brecklenkampse Veld heeft u een vraag over de te graven nieuwe watergang naast uw perceel. Er wordt aangegeven bij M1m dat er een nieuwe watergang komt met een diepte van maximaal 80 cm onder het maaiveld. Graag wilt u duidelijkheid of de nieuw gegraven watergang op het perceel van de provincie zal plaatsvinden zodat er niet op uw perceel zal worden gegraven. Ook wilt u duidelijkheid over de maximale breedte van de watergang aan de onder en boven gang.	De sloot komt niet op uw grond te liggen, maar op die van de provincie. De bovenbreedte wordt maximaal 2,70 m en de bodem 0,50 m.	Nee
NNN (2 ^e zienswijze)			
1.2	Na het bestuderen van het ontwerp Beheerplan en ontwerp PIP Bergvennen en Brecklenkampse Veld heeft u een vraag over Natuurnetwerk Nederland. U concludeert dat volgens de atlas NNN uw perceel gedeeltelijk in het NNN-gebied ligt, maar dat het Natura 2000 gebied volgens het ontwerp niet in/aan uw perceel ligt. U heeft destijds uw landbouwgrond aan de provincie verkocht met als reden dat het natuur zou worden. Wanneer u nu het ontwerp bekijkt ziet u dat deze grond wel als landbouwgrond blijft bestaan maar dan met natschade. U wilt graag dat uw perceel buiten het NNN-gebied komt, aangezien de grens van Natura 2000 gebied ook verplaatst is.	Deze gronden hebben in het ontwerp PIP de bestemming Agrarisch-3 gekregen. Dit betekent inderdaad dat de gronden als landbouwgrond blijven bestaan, maar met natschade. Nadat het PIP definitief is vastgesteld door Provinciale Staten, wordt bij de actualisatie van de Provinciale Omgevingsverordening de begrenzing van het NNN (Natuurnetwerk Nederland) (wat betreft de Uitwerkingsgebieden) aangepast. Gronden die in het PIP een natuurbestemming hebben gekregen, blijven onderdeel uitmaken van het NNN. Voor gronden die een landbouwbestemming hebben gekregen, wordt de NNN-aanduiding verwijderd. Wij zullen dus aan uw vraag voldoen, maar daarvoor start te zijner tijd een aparte procedure. In tegenstelling tot uw conclusie wordt de grens van het Natura 2000-gebied niet aangepast. Er komt alleen niet overal de bestemming 'Natuur' op te liggen. Wij kunnen de Natura 2000-grens niet aanpassen, dat is een Rijksbevoegdheid en behoeft goedkeuring van Europa.	Nee
Conclusie		De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of PIP, wel t.z.t. van de NNN	

Nr.	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
2.0	Uw cliënten, indiener 2, wensen door middel van deze brief zienswijzen in te brengen inzake het ontwerp beheerplan en het ontwerp Provinciaal inpassingsplan (inclusief het geactualiseerde inrichtingsplan het Milieueffectrapport en de reactienota) voor Bergvennen en Brecklenkampse Veld.	Deze informatie wordt voor kennisneming aangenomen.	Nee
I	Ter inleiding		
	Uw cliënten hebben een varkenshouderij. U vertelt dat uw cliënt dit bedrijf in 2018 van haar ouders heeft overgenomen en dat uw cliënt en haar ouders op de locatie wonen. De ouders van uw cliënt zijn ook nog altijd werkzaam op het bedrijf. Bij het bedrijf hoort 4 hectare grond. Het bedrijf is al generaties lang eigendom van de familie. Naast de varkenshouderij zijn uw cliënten een klein hotel gestart, gevestigd op hetzelfde adres. Uw cliënten hebben eerder aangegeven het niet eens te zijn met het door ons ter inzage gelegde ontwerpbesluit, het ter inzage gelegde Natura 2000-beheerplan en het ontwerp PIP-Bergvennen en Brecklenkampse Veld. U stelt dat uit onze reactienota blijkt dat niet of nauwelijks tegemoet wordt gekomen komt aan de gemaakte bezwaren. Aangezien uw cliënten zich zorgen maken over de toekomst, zien zij zich genoodzaakt nogmaals zienswijzen in te brengen. Uw cliënten menen dat het in strijd met beginselen van hoor en wederhoor en een goede en zorgvuldige voorbereiding is, de eerdere ingebrachte zienswijzen niet met hen te bespreken. Alleen gelet hierop kan naar hun mening ons plan niet worden vastgesteld. Zij stellen dat de procedure niet zorgvuldig is doorlopen.	Voor dit project is een uitgebreid gebiedsproces doorlopen. Zo zijn op verschillende momenten mogelijkheden geweest voor het stellen van vragen (o.a. informatiebijeenkomsten), het bespreken van de maatregelen en bijbehorende vergoedingen (keukentafelgesprekken). Daarnaast heeft er al een voorontwerp PIP en voorontwerp beheerplan ter inzage gelegen, waarop u namens uw cliënten een inspraakreactie heeft ingediend. Deze inspraakreactie is beoordeeld en beantwoord. Echter, het plan is inderdaad niet aangepast naar aanleiding van uw inspraakreactie, omdat wij daar geen aanleiding toe zagen en nog steeds niet zien. Hiermee is er volgens wel ons sprake van een zorgvuldig proces.	Nee
II.	Zienswijze		
2.1	Omzetten van agrarisch bestemde gronden naar de bestemming 'nieuwe natuur' Gronden worden onttrokken aan de landbouw en omgezet in nieuwe natuur. Daarmee veroorzaken wij volgens u een enorme disbalans in de omgeving. U stelt dat aangezien er minder landbouwgrond beschikbaar komt voor praktiserende landbouwers,	Bestemming wordt omgezet, maar dat heeft geen effecten voor de vergunningen. Die zijn en worden getoetst op de grens van het Natura 2000-gebied. Het omzetten van landbouwgronden naar natuur, komt voort uit de Natura 2000 opgave. Het omzetten van de bestemming is nodig om de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000 gebied te halen. Daarmee past het binnen ons beleid en wettelijke opgave.	Nee

Nr.	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	de grondprijs omhoog gaat en de transportafstanden groter worden. Onze voornemens zijn volgens u strijdig met onze eigen regelingen en voorschriften. U stelt het volgende: Voor veehouders is jaren geleden het aantal te houden dieren vastgelegd in een milieuvergunning. Deze vergunning is vastgesteld en onderbouwd aan de hand van normen die door de overheid zijn voorgeschreven. Daaruit vloeien NH3-productierechten voort. Gecombineerd met de afstand tussen de ventilatiekokers (!!) en een door de overheid vastgelegd punt in de Natura 2000-gebieden ontstaan het vergunde aantal mollen. Daarbij dienen wij volgens u rekening te houden met diverse natuurgebieden. Verschuiven van het uitstootpunt heeft volgens u altijd nadelige gevolgen t.o.v. minimaal één natuurgebied. U stelt dat uw cliënten het uitstootpunt dus niet mogen verleggen, want dan wordt het aantal mollen gelijktijdig hoger en wordt niet meer voldaan aan de vergunning. Onze voornemens leiden er volgens u toe dat dit wel gebeurt. Daardoor zijn de voorgenomen plannen in strijd met de aan uw cliënten verleende vergunning. U stelt dat deze derhalve niet kunnen worden vastgesteld. Dit gevaar wordt tevens verwezenlijkt indien u een nieuw plantje als verzuring gevoelig gaat aanwijzen. Zelfs een nu nog niet aanwezige plant kan t.z.t. dus problemen veroorzaken. Met andere woorden 'Natuurlijke liefhebbers' die nieuwe zaadjes uitstrooien kunnen zonder veel moeite alle landbouw in de regio platleggen. Cliënten zullen ook in de toekomst wel met veel landelijke milieu-investeringen te maken krijgen. Die waren er al, denk aan het massale aantal luchtwassers waardoor we enorm hoge opgelegde investerings- en energieverhoging konden krijgen, maar cliënten zijn deze uitdagingen wél aangegaan. Uw plannen maken het voor hen onmogelijk het bedrijf voor te zetten.	De gronden die een natuurbestemming krijgen door dit PIP worden niet automatisch onderdeel van het Natura 2000-gebied. Door de vaststelling van dit PIP verandert de grens van het Natura 2000-gebied namelijk niet. De afstand van ventilatiekokers en het Natura 2000-gebied verandert daarmee ook niet. Het Rijk bepaalt door middel van het nemen van een Aanwijzingsbesluit welke habitat(soorten) beschermd moeten worden in het Natura 2000-gebied. Dat is geen bevoegdheid van de Provincie. In dit plan worden ook geen nieuwe habitat(soorten) aangewezen. Dit plan zorgt voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zoals dat door het Rijk in het geldende Aanwijzingsbesluit is vastgesteld. Dit plan is een uitwerking van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Dit is al bestaand beleid. Dit plan zorgt daarmee niet voor extra milieueisen.	
2.2	<u>Het Lattropse Veen</u> In het Lattropse Veen willen wij investeren om de planten te voorzien van schoon water. Uit de bij ons	In februari 2021 is het oppervlaktewater van de sloot in het Lattropse veen op twee locaties bemonsterd en geanalyseerd. De variatie in gehalten is een afspiegeling van het grondgebruik. Er zijn geen uitschieters die met de ligging	Nee

Nr.	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	aanwezige uitslagen van watermonsters blijkt volgens u dat het oppervlaktewater uit Duitsland te veel voedingsstoffen bevat om de beoogde habitat te behouden. Het is naar uw mening voor ons dus allereerst zaak om te zorgen dat er schoon water uit het hoger gelegen Duitsland komt. Het heeft volgens u dus geen zin om gronden af te graven en/of te verschralen. U stelt ter onderbouwing: 250 meter over de Duitse grens ligt een enorm industrieterrein en ook nog eens de stad Nordhorn. De Duitsers lozen hun overvloedige water met de normen die zij van toepassing vinden.	van het gebied, de hydrologische processen, bodemchemische processen en het huidige gebruik niet zijn te verklaren. Beïnvloeding van het oppervlaktewater door externe factoren als het industrieterrein net over de Duitse grens is hier niet aan de orde, omdat er geen fysieke verbinding is met de sloot in het Lattropse veen en het industrieterrein.	
2.3	<u>Duitse zijde</u> Een belangrijk aspect om de doelen aan de Nederlandse kant te bereiken is het nemen van maatregelen aan de Duitse zijde van het gebied. Daar moeten een aantal diepe sloten gedempt worden om de vernatting van het gebied te doen slagen. Als dat niet gebeurt zullen volgens u de doelen nooit gehaald worden. U stelt dat er op dit moment geen enkele overeenstemming is met de Duitse grondeigenaren en dat dat ook niet afdwingbaar is. Er wordt naar uw mening dus een plan vastgesteld dat niet haalbaar is. Na de instandhoudingsperiode van 6 jaar zal volgens u blijken dat de doelen daardoor niet gehaald konden worden en wij niet anders meer zullen kunnen doen dan uw cliënten nieuwe maatregelen op te leggen om alsnog te pogen onze doelstellingen te behalen. U stelt dat wij pas een plan kunnen vaststellen indien ook aan de Duitse kant overeenstemming is voor alle daar uit te voeren maatregelen. Zolang dit niet het geval is kan het plan niet worden vastgesteld.	De maatregelen in Nederland dragen bij aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied. Het klopt dat er ook maatregelen nodig zijn in Duitsland. We zijn op dit moment in gesprek met de betreffende Duitse grondeigenaren om tot overeenstemming te kunnen komen over het uitvoeren van de maatregelen. Als er niet tot overeenstemming gekomen kan worden, wordt bekeken welke opties er dan nog mogelijk zijn. Dit betekent niet dat als de maatregelen in Duitsland niet uitgevoerd worden, er meer maatregelen in Nederland nodig zijn. Het is niet noodzakelijk om overeenstemming te hebben voordat het plan kan worden vastgesteld. Dit is ook bevestigd in de uitspraak van de Raad van State tegen het PIP Punthuizen (201906446/1/R3). Tevens is in die uitspraak aangegeven dat het ook niet noodzakelijk is dat de maatregelen in Duitsland zijn uitgevoerd, voordat de maatregelen in Nederland uitgevoerd mogen worden. Het niet nemen van maatregelen in Duitsland onthoudt ons niet van de plicht om dat in Nederland wel te doen, ook al zijn de maatregelen dan niet optimaal. De genoemde 6-jaarperiode van het Natura 2000-beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen.	Nee
2.4	<u>Aantasting bestaande rechten</u> U stelt dat als gevolg van de steeds verder oprukkende natuur in het gebied uw cliënten worden geconfronteerd met een waardedaling van het bedrijf. Onze plannen leiden volgens u derhalve tot schade die niet wordt vergoed.	Uit de gegevens die bij de Provincie bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie.	Nee

Nr.	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Ter verduidelijking geeft u aan dat ook banken minder financieren door de steeds lagere taxatiewaarde. Nu al zien uw cliënten banken een terugtrekkende beweging maken bij financiering van bedrijven gelegen dichtbij Natura 2000Natura 2000. Uw cliënten stellen de overheid bij dezen al aansprakelijk voor de toekomstige vermogensschade. Het bevreemdt uw cliënten dat dergelijke indirecte schade pas na 5 jaar aangetoond mag worden bij het schadeloket: tevens wordt een heel groot eigen risico gehanteerd. Dit systeem is volgens u in strijd met algemene beginselen van behoorlijk bestuur.	De stelling dat pas na 5 jaar een schadeclaim kan worden ingediend is niet juist. De claim moet juist binnen 5 jaar na onherroepelijk worden van het PIP ingediend worden (zie ook paragraaf 1.6.1). Verder bestaat er bij directe schade het wettelijk vastgelegd aanvaardbaar maatschappelijk risico dat voor eigen rekening blijft. Het kan dus niet in strijd zijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.	
2.5	<u>Schade aan onze bedrijfsvoering</u> Uw cliënte heeft in 2018 het bedrijf overgenomen. U stelt dat zij toen alle vertrouwen had in de toekomst voor het varkensbedrijf: locatie, regio en omgeving waren prima basis ingrediënten. De stoppersregeling werd opgezegd en gelijk geïnvesteerd in geldende milieueisen. Indien het ontwerpbesluit Natura 2000-beheerplan en het ontwerp PIP-Bergvennen en Brecklenkampse Veld werkelijkheid worden is het leed én de schade niet te overzien. Zoals hierboven omschreven zal volgens u het bedrijf steeds verder beperkt worden in haar bedrijfsvoering. Gevolg is dat de opbrengsten verder terug gaan lopen. Deze inkomsten zijn cruciaal. Deze inkomsten vormen mede een pijler voor de bedrijfsvoering van het zorghotel. Ook die specifieke doelgroep zal uiteindelijk elders een onderkomen dienen te zoeken. Cliënten verzoeken daarom met klem om volledig tegemoet te komen aan bovengenoemde punten Indien u niet tegemoet komt is er geen toekomst voor het bedrijf.	Op 12 april 2017 heeft Provinciale Staten een Omgevingsverordening vastgesteld waarin het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is opgenomen en waarin ook het Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000 (gele gebieden) is opgenomen. Bij overname was in het voorliggende Beheerplan en PIP de ontwikkeling dus voorzienbaar. Uit de gegevens die bij de Provincie bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op het eigendom van uw cliënt. De boerderij en het zorghotel worden daarom volgens ons niet in hun voortbestaan bedreigd als gevolg van de onderhavige plannen. Mocht uiteindelijk toch blijken dat uw cliënt schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie (zie ook paragraaf 1.6.1).	Nee
III.	Mondelinge toelichting		
2.6	Cliënten willen graag de onderhavige zienswijze te zijner tijd aanvullen. Zij willen de onderhavige zienswijze ook graag mondeling toelichten. Zij verzoeken hier daarom nadrukkelijk om.	Het is niet mogelijk om in een later stadium de zienswijze nog aan te vullen. Uiteraard staat het u vrij om in de commissievergadering (Statencommissievergadering) over het vast te stellen Beheerplan/PIP nog argumenten aan te dragen.	Nvt

Nr.	Zienswijze 2: Benthem Gratema, namens indiener 2	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
IV.	Conclusie en verzoek		
2.7	U stelt concluderend dat onze reactienota niet juist is onderbouwd en zou leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de bestaande rechten en schade voor uw cliënten. Uw cliënten verzoeken ons daarom af te zien van ons voornemen en de wijzigingen met volgens u negatieve gevolgen zoals opgenomen in de ontwerpbesluiten. Zij verzoeken ons of de ontwerpbesluiten in te trekken of deze ontwerpbesluiten aan te passen met volledige inachtneming van bovenstaande zienswijze, zodat deze niet kunnen leiden tot onaanvaardbare aantasting van bestaande gebruiksmogelijkheden. Uw cliënten vernemen graag onze reactie. Zij vernemen ook graag het verdere verloop van de procedure. Wanneer u naar aanleiding van deze brief vragen heeft, kunt u met mij contact opnemen. U ziet onze reactie met belangstelling tegemoet.	Gezien onze bovenstaande reacties, moge duidelijk zijn dat wij niet aan een van beide verzoeken tegemoet zullen komen. Er is ons inziens geen sprake van aantasting van bestaande rechten en/of schade voor uw cliënt. Het verdere verloop treft u aan in het begeleidend schrijven bij deze Nota van Antwoord.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 3: indiener 3	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
3.1	Inhoudelijk gelijk aan zienswijze 2, met uitzondering van punt 5 Schade aan bedrijfsvoering	Zie zienswijze 2 voor de overige punten	
3.5	U stelt dat het onduidelijk is hoe u verder moet met uw bedrijf. Als de doestelling nu behaald wordt is er geen enkele garantie dat er over een aantal jaar weer nieuwe maatregelen en/of doelstellingen komen voor de Natura 2000	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied en betreuren de impact die dit allemaal heeft op uw gezinsleven en uw keuzes voor de toekomst. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De zones worden vanuit het Natura 2000-beleid niet elke keer veranderd, die liggen al jaren vast. Andere wetgeving, zoals stikstofwetgeving hebben wel gevolgen. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om op termijn meer duidelijk te kunnen bieden hierover.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP en/of Beheerplan.	

Nr.	Zienswijze 4: Achmea namens indiener 4	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
4.0	Uw cliënt is het niet eens met het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan, beheerplan en Milieueffectrapport (bekend bij ons als: Bergvennen, en Brecklenkampse Veld, nummer 3886852") U stelt dat het perceel van uw cliënt aan de Komiezendijk, Lattrop kadastraal bekend als Denekamp L568, zich in het plan bevindt. Dit bouwplan heeft voor cliënt nadelige gevolgen. Hieronder licht u de zienswijze van uw cliënt nader toe.	Deze informatie wordt voor kennisneming aangenomen.	Nvt
4.1	<u>Het plan tast het eigendomsrecht van cliënt aan</u> Het perceel aan de Komiezendijk, Lattrop is in eigendom van uw cliënt. Op de verbeelding behorende bij het inpassingsplan is een sloot ter plaatse van het perceel van uw cliënt ingetekend. Uw cliënt heeft hier geen toestemming voor verleend. Zonder toestemming van uw cliënt kan volgens u onmogelijk een sloot op zijn perceel worden aangelegd. U stelt dat wij in de nota van zienswijzen erkennen dat er op het perceel een nieuwe watergang is ingetekend en dat de te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied nadelige effecten voor het eigendom van uw cliënt met zich mee kunnen brengen. Wij gaan er volgens u echter van uit dat er een overeenstemming wordt bereikt over de hoogte van een schadevergoeding dan wel een compensatie middels ruiling van gronden. Tot op heden is er volgens u echter geen overeenstemming bereikt. Om die reden blijft uw argument wederom in deze zienswijze in stand.	Het klopt dat op het perceel een nieuwe watergang is ingetekend. De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor de eigendommen van uw cliënt met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Wij zijn met uw cliënt in gesprek om tot overeenstemming te komen over het beschikbaar krijgen van de grond die nodig is voor uitvoeren van de benodigde maatregelen op het eigendom van uw cliënt. Daarnaast zijn wij op dit moment met uw cliënt in gesprek om te komen tot een grondruil. Ook gedurende de ruimtelijke procedures zullen deze gesprekken doorgaan. Uitgangspunt bij deze onderhandeling is dat uw cliënt wordt gecompenseerd voor de impact van de maatregelen op zijn eigendom. Wij streven er naar om in goed overleg met uw cliënt tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding dan wel een compensatie middels ruiling van gronden. In tegenstelling tot wat uw cliënt stelt is het mogelijk om ook zonder toestemming een sloot aan te leggen indien dat nodig is voor het behalen van de van rijkswege opgelegde instandhoudingsdoelstellingen. Als overeenstemming niet bereikt kan worden biedt de Wet natuurbescherming ons op basis van artikel 2.6 lid 3 namelijk de mogelijkheid om een gedoogplicht op te leggen en de sloot alsnog te realiseren. Dit hebben wij u in de reactienota op het voorontwerp ook aangegeven.	Nee
4.2	<u>De bedrijfsuitvoering van de maatschap wordt door het inpassingsplan beperkt</u> Aan uw cliënt is een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming verleend. De natuurgebieden komen volgens u door realisatie van dit plan dicht bij het agrarisch bedrijf van uw cliënt. U stelt dat uit het voorontwerp niet kan worden afgeleid dat er rekening is gehouden met de maatschap en dat de belemmerende factoren niet zijn onderzocht. Uw cliënt vreest derhalve dat door	De vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is gekoppeld aan het Natura 2000-gebied en de daarbij behorende begrenzing. De gronden die buiten die begrenzing een natuurbestemming krijgen door dit PIP worden geen onderdeel van het Natura 2000-gebied, de begrenzing van het Natura 2000-gebied wordt namelijk niet met dit plan aangepast. Hiermee vallen de nieuwe natuurgronden (en dus ook niet eventuele habitats) niet onder de bescherming van de Europese wetgeving en heeft dit ook geen gevolgen voor de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming van het bedrijf van uw cliënt.	Nee

Nr.	Zienswijze 4: Achmea namens indiener 4	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	de bestemmingswijziging van agrarisch naar natuur sprake zal zijn van belemmerende milieufactoren		
4.3	<u>Client twijfelt of het doel van dit plan bereikt kan worden</u> Het plan is volgens uw cliënt niet haalbaar. In de toelichting van het voorontwerp wordt het volgende doel vermeld: <i>“Uitgangspunt van de ontwikkelopgave is dat naast het behalen van de natuurdoelen in het Natura 2000-gebied, effecten van de maatregelen voor agrarische ondernemers worden voorkomen. En als dat niet gaat, dan zullen deze effecten worden gemitigeerd dan wel gecompenseerd. Hiermee moet achteruitgang van de landbouwstructuur in het gebied zo veel mogelijk worden voorkomen.”</i> Uw cliënt vreest echter juist dat de gronden minder productie opleveren, omdat er minder bemest mag worden. De gronden met de bestemming “natuur” mogen alleen onder bepaalde voorwaarden bemest worden. Dit staat vermeld in artikel 5 van het voorontwerp. In tegenstelling tot hetgeen in de nota van zienswijs is vermeld, is er volgens u nog geen overeenstemming met uw cliënt bereikt omtrent compensatie of mitigatie.	Tijdens het gebiedsproces is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om zowel de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen, alsmede negatieve effecten op de omliggende landbouwgronden zoveel mogelijk te voorkomen. Wij zijn van mening dat hieraan met dit plan voldaan wordt. Het klopt dat het niet mogelijk is gebleken om negatieve effecten op omliggende landbouwgronden volledig te voorkomen of te mitigeren. Dit kan inderdaad leiden tot minder productieopbrengst. We zijn nog met de betreffende grondeigenaren in gesprek over compensatie. Wij zijn met u in gesprek over de mogelijkheden van compensatie. U stelt dat wij in de Reactienota op het voorontwerp hebben aangegeven dat er overeenstemming met uw cliënt zou zijn bereikt. Die stelling is niet juist. Bij 12.4 hebben wij aangegeven nog in gesprek te zijn. Wij zijn nog steeds met uw cliënt in gesprek om tot overeenstemming komen om uw cliënt te vergoeden voor de schade die ontstaat als gevolg van de uit te voeren maatregelen. Bij het vaststellen van deze schadevergoeding wordt conform de geldende wet- en regelgeving rekening gehouden met de gevolgen die het rechtstreeks en noodzakelijk gevolg zijn van de uit te voeren maatregelen. Ook gedurende de ruimtelijke procedures zal de onderhandeling over de schadevergoeding doorgaan. Zie ook onze reactie bij 4.1.	Nee
4.4	<u>Verzoek</u> Uw cliënt vraagt ons om het inpassingsplan niet vast te stellen en indien wij toch het plan willen vaststellen, dan vraagt u ons in ieder geval rekening te houden met de bezwaren van uw cliënt.	Wij proberen zoveel mogelijk rekening te houden met de bezwaren van uw cliënt, maar zien geen aanleiding de plannen niet vast te stellen en/of aan te passen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP.	

Nr.	Zienswijze 5: indiener 5	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
5.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
5.5	Deze plannen zijn uws inziens schadelijk voor de natuur. De Bergvennen had naar uw beleving het mooiste stuk bos langs de grens van uw dorp. Door de kap van zo'n 70% van de bomen is het een open vlakte geworden. Dit lokt volgens u watervogels aan, vooral ganzen. Hierdoor zal naar uw mening de	De maatregel 'bos verwijderen' is om meerdere redenen opgenomen. Het naaldbos langs de grens verdampt meer water dan een korte vegetatie met heide. Daarnaast verbetert het de opbolling van grondwater in de dekzandrug en toestroming van zeer zwak gebufferd grondwater naar de venen. Dit type grondwater is nodig om de instandhoudingsdoelstellingen te halen.	Nee

Nr.	Zienswijze 5: indiener 5	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	waterkwaliteit snel slechter worden. U denkt dat op deze manier de doelen nooit zullen worden gehaald. U vindt water inlaten vanuit het industrieterrein van Nordhorn ook een slecht plan. Dit plan kost volgens u heel veel geld, maar in plaats van natuurverbetering vreest u dat de natuur erop achteruit gaat.	Het ganzenprobleem is nu al actueel en het risico dat dat probleem groter gaat worden is inderdaad aanwezig. De beheerder Landschap Overijssel ziet daarop toe en heeft ontheffing van de provincie om hiervoor maatregelen te nemen. Verslechtering van de waterkwaliteit wordt daarom niet verwacht. In tegenstelling tot wat u stelt wordt er geen water ingelaten vanuit het industrieterrein van Nordhorn. Beïnvloeding van het oppervlaktewater door externe factoren als het industrieterrein net over de Duitse grens is hier niet aan de orde, omdat er geen fysieke verbinding is met de sloot in het Lattropse veen en het industrieterrein.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP.	

Nr.	Zienswijze 6: indiener 6	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
6.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
6.5	Door de steeds grotere belemmeringen op de landbouwgronden rond het natura 2000 gebied zullen er steeds meer boeren genoodzaakt zijn om te stoppen of om hun bedrijf te verplaatsen, dit zal betekenen dat de leefbaarheid van het dorp Lattrop en zijn buitengebied hard achteruit zal gaan. De school en diverse verenigingen zullen dan helaas stoppen of dicht gaan. Tevens zal de periferie zoals bouwbedrijven, loonbedrijven, etc. hun deuren moeten sluiten wat weer meer werkloosheid met zich mee brengt. U schrijft dat uw kinderen hebben aangegeven dat ze graag met het bedrijf verder willen maar door de plannen en onzekerheden of er over een aantal jaren niet weer nieuwe belemmeringen komen doordat de doelen nu te zwaar zijn en niet te behalen zijn. Als deze plannen doorgaan vraagt u zich af of uw kinderen nog een toekomst op kunnen bouwen in en rond Lattrop.	Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Hierdoor heeft het plan geen effect op de leefbaarheid. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dat dit geen effect heeft op de leefbaarheid is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel indirect invloed hebben op de leefbaarheid door het stoppen van bedrijven. Deze maken echter geen onderdeel uit van dit plan. Met dit plan kunnen we daar ook geen invloed op uitoefenen. Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. Wij werken samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied, met als doel om op termijn hierover meer duidelijk te kunnen bieden.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP.	

Nr.	Zienswijze 7: Gemeente Dinkelland	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
7.1	<u>Zienswijze</u> Uw Raad heeft kennisgenomen van het ontwerp PIP Bergvennen en Brecklenkampse Veld en maakt de volgende zienswijze aan ons kenbaar. a. Maximale inspanning door alle betrokken partijen om de gebieden die buiten de begrenzing van Natura2000-gebied liggen niet te laten omvormen van landbouwbestemming naar natuurbestemming, maar van landbouwbestemming, naar de bestemming agrarische natuurbeheer. b. Maximale inspanning door alle betrokken partijen om tot overeenstemming te komen met de aangrenzende Duitse grondeigenaren over de benodigde maatregelen om de Natura2000 doelen te realiseren. c. Als er na de Instandhoudingsperiode van 6 jaar na het uitvoeren van de inrichtingsmaatregelen er nog extra maatregelen getroffen moeten worden om de Natura2000 doelen te realiseren, dan mogen die maatregelen niet ten koste gaan van de agrarische activiteiten in de nabijheid van het gebied. d. Maximale inspanning door alle betrokken partijen om samen met de agrariërs te zoeken naar nieuwe ontwikkelperspectieven en financiële stromen hiervoor om deze te kunnen realiseren	In het algemeen kunnen wij stellen dat wij ons uiteraard maximaal inzetten ten aanzien van de door u genoemde punten. Bij de afweging of een bestemmingswijziging noodzakelijk is, is meegenomen of agrarisch natuurbeheer mogelijk is en daarmee de agrarische bestemming mogelijk blijft. Met alle betrokken eigenaren in Duitsland en met de gemeente Nordhorn en het Kreis Grafschaft Bentheim als bevoegde gezagen worden gesprekken gevoerd om de noodzakelijke maatregelen uit te kunnen voeren. Waar nodig wordt hier ook bestuurlijk aan bijgedragen, zowel vanuit de gemeente Dinkelland, waterschap Vechtstromen als provincie Overijssel. De genoemde 6-jaarperiode van het Natura 2000-beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen. Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn, dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk. Hiervoor hebben wij het proces van de Gebiedsgerichte aanpak (GGA) gestart. Dit proces, waar ook uw organisatie bij betrokken is, loopt los van de onderhavige plannen.	Nee Nee Nee Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP	

Nr.	Zienswijze 8: indiener 8	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
8.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
8.5	Door toekomstige uitbreiding van het natuur gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld wordt volgens u uw bedrijf steeds minder waard waardoor financiering steeds moeilijker wordt. Daardoor wordt	Uw bedrijf ligt op 1 km afstand van het Natura 2000 gebied. De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor percelen met zich meebrengen die nu een landbouwkundige functie hebben. De	Nee

Nr.	Zienswijze 8: indiener 8	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	de bedrijfsvoering bemoeilijkt en op den duur niet meer overdraagbaar. Het gaat u erg aan het hart dat een levensvatbaar landbouwbedrijf door "natuur" geen ontwikkelmogelijkheden meer heeft. U geeft aan zicht te hebben op een beoogde opvolger maar deze heeft volgens u geen toekomst als er telkens nieuwe beperkingen worden opgelegd op doelen waarvan de haalbaarheid maar zeer de vraag is. U bent zeer gehecht aan uw plek die van vader op zoon is doorgegeven en u heeft dit ook voor uw toekomstige opvolger voor ogen. U zou het jammer vinden dat er hier geen toekomst meer voor hen is.	schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Wij zijn momenteel met alle partijen in gesprek die eigendom hebben waar volgens de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat er schadegevolgen zijn te verwachten door de uit te voeren maatregelen. Uitgangspunt bij deze onderhandeling is dat de grondeigenaar wordt gecompenseerd voor de impact van de maatregelen op het betreffende eigendom. Uit de gegevens die bij de ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt dan kunt u zich wenden tot het schadeloket (zie ook paragraaf 1.6.1). Dat er sprake is van een onzekere toekomst door alle ge- en verboden die op de (toekomstige) agrariër afkomen begrijpen we zeker. We zijn met name hierom ook het proces van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) gestart, maar dat doorloopt zijn eigen proces en staat los van dit PIP.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP	

Nr.	Zienswijze 9: indiener 9	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
9.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
9.5	U stelt dat als dit allemaal gerealiseerd gaat worden u met mijn bedrijf steeds meer grond in de buurt kwijtraakt wat de status natuur krijgt. Hierdoor zult u volgens u genoodzaakt zijn om uw ruwvoer steeds verder van uw bedrijf te telen of te kopen omdat natuurground ongeschikt is voor normale ruwvoederwinning. Dit is echter in strijd met de andere "milieuverbeteringen", zoals eiwit van eigen land of CO₂ uitstoot. Hoe verder weg u van uw bedrijf het ruwvoer moet telen of kopen, hoe meer CO₂ uitstoot voor uw bedrijf wordt gerekend. Daarbij gaat het percentage eiwit van eigen land of in de buurt geteeld eiwit omlaag. Dit is het gevolg van de status natuur waardoor er minder goed vruchtbare grond is om op een fatsoenlijke wijze ruwvoer te telen. Hierdoor heeft u voor uw bedrijf steeds meer grond verder van uw bedrijf nodig. De kosten voor uw bedrijf worden hoger omdat u uw ruwvoer verder weg moet telen of kopen. Daarbij wordt u bij de melkfabriek afgerekend op het percentage eiwit van	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor percelen met zich meebrengen die nu een landbouwkundige functie hebben. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Wij zijn momenteel met alle partijen in gesprek die eigendom hebben waar volgens de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat er schadegevolgen zijn te verwachten door de uit te voeren maatregelen. Uitgangspunt bij deze onderhandeling is dat de grondeigenaar wordt gecompenseerd voor de impact van de maatregelen op het betreffende eigendom. Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. De door u aangedragen negatieve effecten op uw bedrijfsvoering t.a.v. eiwit en CO₂-uitstoot zijn dus niet aan de orde. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt dan kunt u zich wenden tot het schadeloket (zie ook paragraaf 1.6.1).	Nee

Nr.	Zienswijze 9: indiener 9	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	eigen land en CO ₂ uitstoot. Hoe slechter dit wordt voor uw bedrijf hoe minder melkgeld u zult zal ontvangen in de toekomst. U stelt dat u er op deze manier zelf helemaal niks aan doen!		
	Volgens u is daarnaast de realisatie termijn van 6 jaar voor dit gebied onmogelijk als je normaal kunt nadenken. Binnen 6 jaar is niet haalbaar, dus wat gaat er dan gebeuren?	De genoemde 6-jaarperiode van het Beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen. Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee
	U vraagt zich af: <i>“Wordt het Natura 2000 gebied weer verder uitgebreid? Komt het dus weer dicht bij mijn bedrijf wat het voor mij nog lastiger maakt om het bedrijf op een normale gangbare manier voort te zetten?”</i>	De vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is gekoppeld aan het Natura 2000 gebied en de daarbij behorende begrenzing. De gronden die een natuurbestemming krijgen door dit PIP worden geen onderdeel van het Natura 2000 gebied. De begrenzing van het Natura 2000-gebied wordt namelijk niet met dit plan aangepast. Hiermee vallen de nieuwe natuurgronden ook niet onder de bescherming van de Natura 2000-wetgeving en heeft dit ook geen gevolgen voor de eventuele uitbreiding uw bedrijf. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wijst een Natura 2000-gebied aan in een aanwijzingsbesluit. In dit aanwijzingsbesluit staat de exacte begrenzing opgenomen. Wij kunnen die begrenzing niet zomaar wijzigen.	Nee
	U stelt dat wij de kosten op deze manier voor uw bedrijf steeds hoger maken. U veronderstelt door dit plan te moeten investeren in emissiearme maatregelen zoals een luchtwasser en emissiearme vloeren.	Omdat de begrenzing van het Natura 2000-gebied niet dichterbij komt leidt dit plan niet tot extra investeringen in uw bedrijf. Dat dit mogelijk wel aan de orde is door andere wet- en regelgeving staat los van dit plan.	Nee
	Het is voor u onbegrijpelijk dat u met uw bedrijf straks niet mag uitbreiden of dat u naast een steeds groter wordend natura 2000 gebied komt te zitten met uw bedrijf waardoor u uiteindelijk genoodzaakt ben om te stoppen omdat de milieueisen anders nooit gehaald kunnen worden.	Zie ons antwoord bij uw vragen hiervoor.	Nee
	Uw stelt dat er niks gebeurt in Duitsland en dat ze dat niet eens van plan zijn zoals bij punt 3 is beschreven. Daar worden nu op nog geen 100 meter van de grens en dus het Nederlandse Natura 2000 gebied een nieuwe varkensschuur en kippenstal gebouwd. U vraagt zich af of de uitstoot bij de grens ophoudt of verdampt het op de grens en of wij daarin	De beoordeling van effecten houdt niet op bij de rijksgrens. Bij nieuwe ontwikkelingen in Duitsland moet ook onderzocht worden of deze negatieve effecten hebben op de Nederlandse Natura 2000-gebieden. Wij houden deze ontwikkelingen in de gaten en dienen zo nodig een zienswijze in tegen plannen, wanneer dit onvoldoende heeft plaatsgevonden. Wij hebben daarom ook een zienswijze ingediend tegen de plannen voor de kippenschuur. Na nader	Nee

Nr.	Zienswijze 9: indiener 9	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	geloven, of is het alleen theoretisch kloppend maken van de papieren en wetend dat het in werkelijkheid nooit behaald kan worden in 6 jaar?	onderzoek door Duitsland is gebleken dat er geen extra negatieve effecten ontstaan op dit Natura 2000 gebied door dit plan. Daarnaast heeft Duitsland eveneens een opgave voor het behalen van de doelstellingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Zij volgen daarvoor hun eigen regels en procedures. De genoemde 6-jaarperiode van het Natura 2000-beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen. Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring.	
	U bent van mening dat wij met een toekomstgericht plan moeten komen en daadwerkelijk vastzetten dat de grond bij de boeren blijft en dat er niet steeds meer gemaakte natuur moet komen of beperkingen voor iets wat alleen maar geld kost en toch nooit haalbaar is. U wilt graag altijd op deze plek verder kunnen met uw bedrijf op een normale gangbare manier. Zonder dat u van beperkingen last gaat krijgen of genoodzaakt bent om hogere kosten te maken om maatregelen te moeten nemen.	Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een opgave die voortvloeit uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Daarmee is het een wettelijke opgave die de provincie moet uitvoeren. Uit monitoring van de uitgevoerde maatregelen moet blijken of wij die doelen behalen. Wij zijn van mening dat de doelen gehaald kunnen worden. Wij gaan ervan uit dat u ondanks deze maatregelen met uw bedrijf verder kunt op deze locatie en dat u daardoor geen last krijgt van beperkingen of hogere kosten. Indien daar wel sprake van is kunt u zich melden bij het Schadeloket (zie paragraaf 1.6.1).	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 10: indiener 10	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
10.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten	
10.5	Ten eerste wilt u kwijt dat de communicatie naar uw mening super slecht is. U stelt dat op het allerlaatste moment ze een keer met u in gesprek zijn gegaan en dat dat dus verklaart dat ze niet eens weten wat er woont en leeft hier in de omgeving SCHANDE.	Uit gespreksverslagen blijkt dat er sinds 2019 contact is met u over de planuitwerking. We zijn ons bewust dat er behoefte is aan goede communicatie en persoonlijk contact vanuit het projectteam. Door gewijzigde uitkomsten in de onderzoeken was ook voor ons lang onduidelijk wat dit voor gevolgen zal hebben op uw woning. We hebben u over deze gang van zaken onvoldoende geïnformeerd. Onze oprechte excuses daarvoor.	Nee
	Van dempen van sloten ook voorziede van uw woning vernat naar uw verwachting de omgeving. U vraagt zich af welke schade heeft dat voor uw woning? U stelt dat u daar een antwoord op krijgt. U stelt dat u nu in de winter al vocht in de kelder hebt en dat bij ophalen van het waterpeil het pand onbewoonbaar is. U eist een schriftelijk rapport van de gevolgen, van de schade, van de maatregelen die wij	Er is onderzoek gedaan door Aequator naar de gevolgen van de plannen voor uw percelen. Dit onderzoek is ook met u gedeeld. Uit het onderzoek blijkt dat er maatregelen nodig zijn om de gevolgen van grondwaterverhoging te mitigeren. Met u worden afspraken gemaakt op welke wijze en door wie deze maatregelen uitgevoerd worden.	Nee

Nr.	Zienswijze 10: indiener 10	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	daartegen denken te nemen, van de waardedaling van uw woning!		
	Volgende punt de camping waar 150 chalets gebouwd worden in kwetsbaar natuurgebied zoals hun zelf zeggen. Simpel rekensom 150 chalets gemiddeld 2 auto's per chalet dat zijn dus al 300 auto's meer in dit gebied dan nu kent. Hoeveel stikstof uitstoot is dat wel niet?	De ontwikkeling van de camping maakt geen onderdeel uit van dit plan. Het is aan de ontwikkelaar om te zorgen voor de juiste plannen en vergunningen om zijn plannen met de camping mogelijk te maken. In eerste instantie is de gemeente daarvoor het bevoegd gezag. Wanneer gebruik gemaakt wordt van bestaande rechten en de ontwikkeling mogelijk is binnen het geldende bestemmingsplan is aanvullende onderbouwing niet noodzakelijk.	Nee
	En de verkeersveiligheid van gaan en komen van die auto's is daar wel aan gedacht het wordt hier straks net zo druk als in een stad en dat bij een natuurgebied. Dat kan zo maar?	Zie bovenstaande beantwoording.	Nee
	En dan die zwemvijver dicht achter mijn woning? Is daar wel vergunning voor - Hoe groot wordt die zwemvijver? - Geluidsoverlast? Zijn daar metingen van? Dus ook de gevolgen van de camping is een waardedaling van uw woning.	De nieuw te realiseren zwemvijver van 2.800 m ² is een mitigerende maatregel voor het vervallen van de huidige zwemvijver die tot natuurvenn wordt omgevormd. De nieuwe zwemvijver past volgens de gemeente binnen het geldende bestemmingsplan en ligt op meer dan de normafstand die geldt voor grote zwembaden. Een geluidsberekening en/ of milieuvergunning is dan niet nodig. Er is wel een omgevingsvergunning nodig voor de nieuw aan te leggen zwemvijver. Bij de verlening van de vergunning wordt getoetst op het voldoen aan wettelijke regels. Nu hij past binnen het geldende bestemmingsplan is er geen sprake van verhaalbare waardedaling.	Nee
	Dan het ven in de bergvennen (de 1e achter de camping bergvennen aan de Bergvennenweg) is lek. U eist daar nader onderzoek naar en schriftelijk onderbouwd verslag van. Want als die ven niet dicht is halen ze de doelen nooit om het waterpeil omhoog te halen en hoeft de slenk niet gemaakt te worden want dan is het dweilen met de kraan open en als hun doel niet halen worden over 6 jaar de maatregelen aangescherpt en het gebied nog onleefbare voor boer en Burger.	U doelt mogelijk op het Rietven aan de Bergvennenweg. Geen van de bergvennen heeft een door ijzer en humus ingespoelde zeer slecht doorlatende bodem, waardoor het water niet zou wegzijgen. De bodem van de vennen bestaat van nature uit zeer fijn zand (90-125 µm), die de wegzijging van het venwater sterk vertraagd, maar het gebeurt wel. Alle vennen zijn dus van nature al 'lek' zoals u het noemt.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 11: indiener 11	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
11.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
11.5	u maakt zich zorgen om de leefbaarheid voor de boeren in Lattrop Breklenkamp met alle beperkingen die u worden opgelegd	Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Hierdoor heeft geen plan	Nee

Nr.	Zienswijze 11: indiener 11	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
		geen effect op de leefbaarheid. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed hebben op de leefbaarheid. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 12: indiener 12	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
12.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
12.5	- Een nieuwe zwembad op de camping in kwetsbaar gebied onacceptabel. Hoe groot wordt die zwembad? Is daar geen vergunning voor nodig?	De nieuw te realiseren zwembad van 2.800 m ² is een mitigerende maatregel voor het vervallen van de huidige zwembad die tot natuurvenn wordt omgevormd. De nieuwe zwembad past volgens de gemeente binnen het geldende bestemmingsplan. Ondanks dat het een mitigerende maatregel is en past binnen het bestemmingsplan is er wel een omgevingsvergunning nodig voor de nieuw aan te leggen zwembad. Bij de verlening van de vergunning wordt getoetst op het voldoen aan wettelijke regels.	Nee
	- De zwembad komt veel te dicht bij koeienstal. Kunnen de koeien nog rustig naar buiten door dat lawaai? Is er getoetst op geluid? Wilt u de resultaten van zien.	De nieuwe zwembad past volgens de gemeente binnen het geldende bestemmingsplan en ligt op meer dan de normafstand die geldt voor grote zwembaden. Een geluidsberekening t.o.v. een woning en/of een milieuvergunning is dan niet nodig. Of het geluid effect heeft op uw koeien is onbekend en daar zijn zover bekend ook geen normen voor.	Nee
	- Verkeersoverlast van de camping met deze aantal chalets. Hoe hoog wordt de stikstof uitstoot wel niet?	De ontwikkeling van de camping maakt geen onderdeel uit van dit plan. Het is aan de ontwikkelaar om te zorgen voor de juiste plannen en vergunningen om zijn plannen met de camping mogelijk te maken. In eerste instantie is de gemeente daarvoor het bevoegd gezag. Wanneer gebruik gemaakt wordt van bestaande rechten en de ontwikkeling mogelijk is binnen het geldende bestemmingsplan is aanvullende onderbouwing niet noodzakelijk.	Nee
	- Het eerste ven naast de camping is lek. Is daar onderzoek naar gedaan? Wilt u graag de resultaten van zien.	U doelt mogelijk op het Rietven aan de Bergvennenweg. Geen van de bergvennen heeft een door ijzer en humus ingespoelde zeer slecht doorlatende bodem, waardoor het water niet zou wegzijgen. De bodem van de venen bestaat van nature uit zeer fijn zand (90-125 µm), die de wegzijging van het venwater sterk vertraagd, maar het gebeurt wel. Alle venen zijn dus van nature al 'lek' zoals u het noemt.	Nee
	- Maatregelen op onze huiskavel onacceptabel	Wij begrijpen uw reactie, maar de maatregelen zijn noodzakelijk voor de verhoging van de grondwaterstand ter bescherming van de Habitat.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 13: indiener 13	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
13.1	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
13.5	U maakt zich grote zorgen of het nog wel mogelijk is dat uw zonen uw bedrijf over kunnen nemen. Uw oudste zoon, nu 22 jaar, heeft zijn agrarische opleiding afgerond. Hij ziet zijn toekomst op de boerderij in een keer een stuk minder rooskleurig dan toen hij met zijn opleiding begon. Uw jongste zoon, nu 20 jaar, heeft de Mbo-opleiding veehouderij afgerond en is begonnen aan een opleiding Aeres Hogeschool in Dronten. Ook hij ziet/zag een toekomst op de boerderij.	Wij zijn ons bewust van de vele ontwikkelingen en onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Die maken echter geen onderdeel uit van dit plan. Wij werken samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied, met als doel om op termijn meer duidelijkheid te kunnen bieden hierover.	Nee
	U vraagt zich af waarom de jeugd een toekomst wordt ontnomen. Volgens u vormt de waardevermindering van het bedrijf een gevaar voor de toekomst. De kosten die u moet maken voor luchtwassers en andere aanpassingen zijn niet evenredig met de opbrengsten. Het bestaan van de boerderij wordt volgens u steeds moeilijker gemaakt door beslissingen van de regering/provincie.	Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. De mogelijk hogere kosten waar u naar verwijst zijn geen gevolg van het PIP. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het Schadeloket (zie ook paragraaf 1.6.1).	Nee
	Als u naar de Natura 2000-gebieden kijkt zijn er naar uw mening buitensporig veel kleine gebieden aangewezen in de provincie. U vraagt zich dan vaak af waarom?	In Natura 2000-gebieden worden plant- en diersoorten, die in Europa bedreigd zijn, en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Overijssel heeft 24 unieke en/of kwetsbare Natura 2000-gebieden. In de loop van de tijd zijn natuurgebieden door activiteiten zoals ontginning en omzetting naar landbouwgrond kleiner geworden. In 2020 heeft de Minister van LNV een breed onderzoek gedaan naar Natura 2000. Daaruit kwam naar voren dat de Nederlandse implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn voldoet aan de Europese verplichtingen. Ook zijn geen (kleine) gebieden geïdentificeerd die niet meer zouden kunnen bijdragen aan de doelstellingen van die richtlijnen. De kamerbrief en de daarbij behorende onderzoeken zijn hier te vinden: https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2020/10/13/kamerbrief-reactie-op-onderzoek-natura-2000	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 14: Agriteam namens indiener 14	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
14.0	Namens uw cliënt is tegen het voorontwerp van het Inpassingsplan bij brief van 13-10-2021 een inspraakreactie ingediend. Deze inspraakreactie heeft niet geleid tot wijziging van het ontwerp provinciaal inpassingsplan (Nota van antwoord inspraakreactie 2). Uw cliënt kan zich niet verenigen met de vaststelling van dit plan, gelet op de grote impact die dit plan heeft op de bij hem in eigendom zijn onroerende zaken en daarmee samenhangend het woonklimaat. Uw cliënt woont in Lattrop-Breklenkamp, de woning met bijgebouwen en ondergrond heeft een totale kadastrale oppervlakte, in eigendom van 00.10.65 ha.a.ca..	Wij nemen dit deel voor kennisgeving aan.	
14.1	De woning en bijgebouwen zullen nadelige gevolgen ondervinden van de maatregelen die beoogd zijn. Daarmee heeft dit PIP zeer grote invloed op het woonklimaat van uw cliënt. Er zullen in de directe nabijheid sloten gedempt worden om verhoging van de grondwaterstand te bewerkstelligen. De verhoging van de grondwaterstand leidt tot vernatting van de bij uw cliënt in eigendom zijn onroerende zaken. Dit heeft grote gevolgen voor het woonklimaat en het gebruik daarvan. De wijzigingen van de bestemming zien onder meer op percelen in de directe nabijheid van de eigendom van uw cliënt. Uw cliënt heeft in de zienswijze aangevoerd dat de verhoging van de grondwaterstand zal leiden tot vernatting van de bij uw cliënt in eigendom en gebruik zijnde onroerende zaken. In de weerlegging van de zienswijze wordt gesteld dat er geen sprake zal zijn van vernatting. In het gesprek wat heeft plaatsgevonden op 01-12-2021 (zie bijlage gespreksverslag), is er geconstateerd dat er grote verschillen bestaan tussen de bevindingen in de rapportage van Aequator en het beeld wat uw cliënt heeft bij de bestaande en toekomstige situatie, voor wat betreft de bij hem in eigendom zijn de gronden. Dit vorenstaande heeft betrekking op de gronden die in de directe nabijheid van de eigendom van uw cliënt zijn gelegen.	Het plan heeft inderdaad een grote impact op uw eigendommen en woonklimaat. Er is onderzoek gedaan door Aequator naar de gevolgen van de plannen voor uw percelen. Dit onderzoek is ook met u gedeeld. Uit het onderzoek blijkt dat er maatregelen nodig zijn om de gevolgen van grondwaterverhoging te mitigeren. Met u worden afspraken gemaakt op welke wijze en door wie deze maatregelen uitgevoerd worden.	Nee

Nr.	Zienswijze 14: Agriteam namens indiener 14	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
14.2	Gelet op vorenstaande verzoek u ons, mede gezien het feit dat er nog geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden op de aangrenzende gronden, namens uw cliënt het ontwerp-PIP Bergvennen niet, althans niet in deze vorm vast te stellen. U verzoekt ons u de goede ontvangst van deze brief te bevestigen en daarbij in te gaan op de wijze waarop wij het verzoek zullen behandelen.	Zoals uit onze reactie volgt kunnen wij geen invulling geven aan uw verzoek. Een ontvangstbevestiging heeft u inmiddels ontvangen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt wel/niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 15: Agriteam namens indiener 15	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
15.0	Namens uw cliënt is tegen het voorontwerp van het Inpassingsplan bij brief van 13-10- 2021 een inspraakreactie (u noemt dit een zienswijze) ingediend. Deze inspraakreactie heeft niet geleid tot wijziging van het ontwerp provinciaal inpassingsplan (Nota van antwoord inspraakreactie 4). Uw cliënt kan zich niet verenigen met de vaststelling van dit plan, gelet op de grote impact die dit plan heeft op zijn melkveebedrijf. Uw cliënt exploiteert een landbouwbedrijf aan de Bergvennenweg in Lattrop-Breklenkamp met een totale kadastrale oppervlakte, in eigendom en erfpacht van 17.56.55 ha.a.ca. en pacht van 16.82.00 ha.a.ca..	Wij nemen dit deel ter kennisname aan.	
15.1	De bij het landbouwbedrijf in eigendom behorende cultuurgrond, met een oppervlakte van circa 10.80.00 ha.a.ca. en de bedrijfsgebouwen met ondergrond en erf zullen nadelige gevolgen ondervinden van de maatregelen die beoogd zijn. Daarmee heeft dit PIP zeer grote invloed op de bedrijfsvoering van het melkveebedrijf. Van de huiskavel ligt ca. 04.90.00 ha.a.ca. binnen de begrenzing van het PIP die is aangeduid als "Agrarisch - 3". Van 2 veldkavels tegenover het bedrijf ligt een oppervlakte van ca. 02.65.00 ha.a.ca. binnen de begrenzing van het PIP en die zijn aangeduid als "Agrarisch - 3". Hier zullen de sloten gedempt worden en er zal een nieuwe sloot worden gegraven, zodanig dat er 4	Het is correct dat er nadelige gevolgen zijn van de maatregelen. Het bedrijf van uw cliënt wordt door vernatting op meerdere percelen getroffen en Aequator heeft een aanvullend onderzoek op het huisperceel uitgevoerd naar de vernatting (2022). De impact van de maatregelen raakt de percelen en de bedrijfsvoering. We gaan er vanuit deze gevolgen door mitigatie en (financiële) compensatie te kunnen vergoeden.	Nee

Nr.	Zienswijze 15: Agriteam namens indiener 15	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	onwerkbaar kavels overblijven. De sloten langs de huiskavel zullen verondiept worden om verhoging van de grondwaterstand te bewerkstelligen.		
15.2	De verhoging van de grondwaterstand leidt tot vernatting van de bij uw cliënt in eigendom en gebruik zijnde agrarische gronden. Dit heeft grote gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden daarvan.	Zie onze reactie hierboven.	Nee
	De draagkracht van de grond wordt onzeker, zodat onduidelijk is of de oogst op deze percelen wel binnen te halen is. Het risico op misoogst wordt daarmee dusdanig groot dat de grond feitelijk niet meer geschikt is voor een melkveehouderij waarbij beweiding van de koeien plaats vindt.	Zie onze reactie hierboven.	Nee
	De wijzigingen van de bestemming zien onder meer op percelen in eigendom van uw cliënt. Hij is en blijft van oordeel dat voordat tot planvorming en uitvoering kan worden overgegaan, er overeenstemming met hem bereikt dient te worden. Hij is van mening dat hij daarin geen absurde eisen stelt. Het enige dat hij wil is dat hij ter plaatse het bedrijf kan voortzetten. Als gevolg van de vernatting is beweiding van de landbouwpercelen niet meer mogelijk. Er zijn geen mitigerende maatregelen die dat kunnen oplossen. Daarmee kan uw cliënt straks niet meer voldoen aan de eisen voor weidemelktoeslag, die voor zijn bedrijfsvoering erg belangrijk is.	Aangezien er nog onduidelijkheid was over de impact van de maatregelen op de huiskavel van uw cliënt is er een vervolgonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn inmiddels met uw cliënt besproken en vastgelegd in een rapportage die bij hem in bezit is. De uitkomsten van dit onderzoek wordt gebruikt als input voor de gesprekken die wij met uw cliënt en zijn zaakwaarnemer voeren over de passende compensatie. Aangezien beweiding onderdeel uitmaakt van de huidige bedrijfsvoering van uw cliënt zal ook dat aspect meegenomen worden in de gesprekken over een passende compensatie.	Nee
	Uw cliënt heeft in de inspraakreactie aangevoerd dat de verhoging van de grondwaterstand zal leiden tot vernatting van de bij uw cliënt in eigendom en gebruik zijnde agrarische gronden. Dit heeft grote gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden daarvan. Ook hiervan wordt in de weerlegging van de zienswijze opnieuw gesteld dat de provincie ernaar streeft op een minnelijke wijze tot overeenstemming te komen over de hoogte en wijze van schadeafhandeling. Immers uw cliënt moet er rekening mee houden dat deze gronden in de toekomst niet meer geschikt zijn voor een melkveehouderij, waarbij weidegang een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering uitmaakt. De	Zie onze voorgaande reactie.	Nee

Nr.	Zienswijze 15: Agriteam namens indiener 15	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	weidemelktoeslag zal komen te vervallen met alle financiële gevolgen van dien.		
	In het gesprek wat heeft plaatsgevonden op 01-12-2021 (zie bijlage gespreksverslag), is er geconstateerd dat er grote verschillen bestaan tussen de bevindingen in de rapportage van Aequator en het beeld wat uw cliënt heeft bij de bestaande en toekomstige situatie. Vanuit die constatering is toegezegd dat er een meer gedetailleerd onderzoek wordt uitgezet.	Aangezien er nog onduidelijkheid was over de impact van de maatregelen op de huiskavel van uw cliënt is er een vervolgonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn inmiddels met u besproken en vastgelegd in een rapportage die bij uw cliënt in bezit is. De uitkomsten van dit onderzoek wordt gebruikt als input voor de gesprekken die de wij met uw cliënt en zijn zaakwaarnemer voeren over de passende compensatie.	Nee
	Nu het voortbestaan van het melkveebedrijf afhankelijk is van grond, dient uw cliënt naar uw mening gecompenseerd te worden met percelen landbouwgrond die op aanvaardbare afstand van zijn melkveebedrijf liggen. De enige reactie die daarop komt is dat er naar gestreefd wordt om op minnelijke wijze tot overeenstemming te komen. Uw cliënt kan slechts constateren dat er in de afgelopen jaren niet of nauwelijks overleg heeft plaatsgevonden.	Wij zijn in gesprek met uw cliënt over de vergoeding van de schade die hij mogelijk heeft als gevolg van de planuitvoering. Inmiddels wordt hij bijgestaan door een zaakwaarnemer. Met uw cliënt en/of zijn zaakwaarnemer is afgelopen jaar meerdere malen gesproken. Uitgangspunt is dat uw cliënt gecompenseerd wordt voor de schade die een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de planuitvoering. Ook gedurende de ruimtelijke procedures zal de onderhandeling over de compensatie doorgaan. Tijdens deze gesprekken worden uitdrukkelijk ook de mogelijkheden verkend tot compenserende of mitigerende maatregelen. Wij verwachten dat de te verwachten schade door de compenserende en mitigerende maatregelen (grotendeels) kan worden weggenomen. Wij blijven er naar streven om in goed overleg met uw cliënt tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding of om compenserende of mitigerende maatregelen toe te passen.	Nee
	Vanwege de grote (op dit moment) onzekere gevolgen voor het voortbestaan van het agrarisch bedrijf van uw cliënt en het feit dat er nog geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden, verzoekt u ons namens uw cliënt het ontwerp-PIP Bergvennen niet, althans niet in deze vorm vast te stellen.	Het vervolgonderzoek heeft inmiddels plaatsgevonden. Het PIP wordt, met toevoeging van deze nota van antwoord, vastgesteld.	Nee
15.3	U verzoekt ons u de goede ontvangst van deze brief te bevestigen en daarbij in te gaan op de wijze waarop wij het verzoek zullen behandelen.	Aan dit verzoek is inmiddels voldaan.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 16: Agriteam namens indiener 16	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
16.0	Namens uw cliënten is tegen het voorontwerp van het Inpassingsplan bij brief van 13-10-2021 een inspraakreactie (u noemt dit zienswijze) ingediend. Deze inspraakreactie heeft niet geleid tot wijziging van het ontwerp provinciaal inpassingsplan	Wij nemen dit deel ter kennisname aan.	

Nr.	Zienswijze 16: Agriteam namens indiener 16	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	(Reactienota, inspraakreactie 3). Uw cliënten kunnen zich niet verenigen met de vaststelling van dit plan, gelet op de grote impact die dit plan heeft op de bij hen in eigendom zijn onroerende zaken en daarmee samenhangend het woonklimaat. Uw cliënten zijn eigenaar van de woning met ondergrond, 00.16.00 ha.a.ca., die tot het landbouwbedrijf behoort, wat door uw cliënt wordt geëxploiteerd, in Lattrop-Breklenkamp.		
16.1	De woning zal volgens u nadelige gevolgen ondervinden van de maatregelen die beoogd zijn. Daarmee heeft dit PIP zeer grote invloed op het woonklimaat van uw cliënten. Er zullen in de directe nabijheid sloten gedempt worden om verhoging van de grondwaterstand te bewerkstelligen. De verhoging van de grondwaterstand leidt volgens u tot vernatting van de bij uw cliënten in eigendom zijn onroerende zaken. Dit heeft naar uw mening grote gevolgen voor het woonklimaat en het gebruik daarvan. De wijzigingen van de bestemming zien onder meer op percelen in de directe nabijheid van de eigendom van uw cliënten.	Effecten op de woning, bedrijfsgebouwen en het woonklimaat zullen voorkomen worden door mitigerende maatregelen. Zie onze volgende reactie.	Nee
16.2	Uw cliënten hebben in de zienswijze aangevoerd dat de verhoging van de grondwaterstand zal leiden tot vernatting van de bij uw cliënten in eigendom en gebruik zijnde onroerende zaken. In de weerlegging van de zienswijze wordt gesteld dat er geen sprake zal zijn van vernatting. In het gesprek wat heeft plaatsgevonden op 1 december 2021 (zie bijlage gespreksverslag), is er geconstateerd dat er grote verschillen bestaan tussen de bevindingen in de rapportage van Aequator en het beeld dat uw cliënt heeft bij de bestaande en toekomstige situatie, voor wat betreft de bij hem in eigendom zijn de gronden. Dit vorenstaande heeft betrekking op de gronden die in de directe nabijheid van de eigendom van uw cliënten zijn gelegen.	Aangezien er nog onduidelijkheid was over de impact van de maatregelen op de huiskavel van uw cliënt is er een vervolgonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn inmiddels met uw cliënt besproken en vastgelegd in een rapportage die bij uw cliënt in bezit is. De uitkomsten van dit onderzoek wordt gebruikt als input voor de gesprekken die de wij met uw cliënt en zijn zaakwaarnemer voeren over de passende compensatie.	Nee
16.3	Gelet op vorenstaande verzoekt u ons, mede gezien het feit dat er nog geen vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden op de aangrenzende gronden,	Zoals hiervoor al is aangegeven is het vervolgonderzoek in 2022 uitgevoerd en wordt de schade vergoed. Dit is dus geen aanleiding het plan niet vast te stellen.	Nee

Nr.	Zienswijze 16: Agriteam namens indiener 16	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	namens uw cliënt het ontwerp-PIP Bergvennen niet, althans niet in deze vorm vast te stellen.		
16.4	U verzoekt ons u de goede ontvangst van deze brief te bevestigen en daarbij in te gaan op de wijze waarop wij het verzoek zullen behandelen.	Aan dit verzoek is inmiddels voldaan.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 17: indiener 17	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
17.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
17.5	Geen inhoud		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 18: indiener 18	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
18.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
18.5	U maakt zich grote zorgen, om de toekomst van de gronden die naast de Natura 2000 gebieden liggen. Vooral als na 6 jaar de doelen niet gehaald zijn, zitten wij er niet op te wachten dat ook onze gronden aan vernatting onderhevig worden. Dit zal nadelige gevolgen hebben voor ons bedrijf.	De genoemde 6-jaarperiode van het Beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen. Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 19: indiener 19	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
19.0	Het voorliggende ontwerp beheerplan en PIP van de Bergvennen en Brecklenkampse Veld heeft volgens u invloed op uw leefomgeving en uw melkveebedrijf. Als melkveehouder, gebiedskenner in grond en waterhuishouding, ervaringsdeskundige in	Wij nemen dit deel ter kennisname aan.	

Nr.	Zienswijze 19: indiener 19	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	groenblauwe diensten en bewoner van het gebied dient u deze zienswijze in. Uw melkveebedrijf ligt binnen een straal van 2,5 km van het gebied. Zowel qua veronderstelde invloed van ammoniak als het omzetten van landbouwgrond in natuur heeft dit volgens u invloed.		
19.1	<u>Achtergronddepositie</u> U stelt dat zelfs al zouden alle bedrijven in Nederland verdwijnen dan nog zou de achtergronddepositie hoger zijn als de kritische depositiewaarden van de habitattypen die in het beheerplan genoemd worden. De onderbouwing (d.m.v. empirisch onderzoek) van deze kritische depositiewaarden is volgens u nog nooit geleverd. Na al die tientallen jaren waarbij de (achtergrond)depositie ruimschoots boven de kritische depositiewaarden lag, bestaat de natuur nog steeds in volle glorie. Dit toont volgens u aan dat de modelberekeningen, waaronder Aeries, niet kloppen en geeft naar uw mening de belachelijkheid van de kritische depositiewaarden aan. U verwijst naar bijlage 1 van uw zienswijze. U stelt dat als daarbij tevens de depositie die uit Duitsland komt wordt betrokken het depositiemodel niet klopt met de praktijk.	Wij delen uw stellingname niet. Het is juist dat in Natura 2000-gebieden in de grensstreek ook veel van de stikstofdepositie afkomstig is uit het buitenland. Daarnaast is duidelijk dat de kritische depositiewaarden van habitattypen in Bergvennen en Brecklenkampse Veld (fors) overschreden worden. Om die reden is het belangrijk dat de maatregelen uit dit beheerplan getroffen worden om het ecologisch systeem weerbaarder te maken tegen invloed van de stikstofdepositie en op die manier verslechtering te voorkomen. Daarnaast ligt er ook een opgave om ervoor te zorgen dat de stikstofdepositie op het gebied daalt. Dit krijgt verder vorm in de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof in combinatie met het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de invulling die de provincie daaraan geeft in Overijssel. De kritische depositiewaarden zijn gebaseerd op diverse wetenschappelijke rapporten. De meest bekende zijn de volgende rapporten van Dobben et al.: https://edepot.wur.nl/45419 (uit 2008) en https://edepot.wur.nl/245248 (uit 2012) Natuurontwikkeling en herstelbeheer sinds de vroege jaren '90 hebben voor een aantal habitattypen geleid tot verbetering van de condities. Desalniettemin resteren nog knelpunten om de Natura 2000-doelstellingen te behalen. Daarbij gaat het met name om ontwatering en stikstof die benoemd zijn als knelpunten. Zie daartoe de PAS-gebiedsanalyse: https://www.natura2000.nl/gebieden/overijssel/bergvennen-brecklenkampse-veld/bergvennen-brecklenkampse-veld-gebiedsanalyse De door u bijgevoegde bijlage betreft een artikel over de stikstofdepositie en de berekeningsmethode. Dat artikel bestrijdt niet de vastgestelde kritische depositiewaarden.	Nee
19.2	<u>Leefbaarheid</u> Het uit de productie halen van landbouwgrond bemoeilijkt volgens u de extensivering en maakt dat de voedselvoorziening en voedselzekerheid afhankelijk blijft van import en gebruik van kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen in Nederland. De druk op de overige landbouwgrond blijft daardoor hoog. Ook neemt de verdien capaciteit af van het gebied. Elke hectare minder geeft een daling van de verdien capaciteit van het gebied en hierdoor kan er ook weer minder geld uitgegeven worden. Dit heeft z'n weerslag op de gehele periferie van de landbouw	Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Wel worden sommige gronden bestemd als natuur, waardoor deze niet meer als landbouwgrond te gebruiken zijn. Dit is echter beperkt en heeft daarmee nauwelijks effecten op de leefbaarheid van het gebied. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed hebben op de leefbaarheid. Deze ontwikkelingen maken echter geen onderdeel uit van dit plan.	Nee

Nr.	Zienswijze 19: indiener 19	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	en de leefbaarheid van Lattrop Breklenkamp. Van loonwerker tot aannemer en van dorpschool tot dorpsbakker. Ook wordt het perspectief voor eventuele bedrijfsopvolgers minder rooskleurig en komt het hele gebied in een negatieve vicieuze cirkel terecht. De extra natuur compenseert dit in zijn geheel niet en leidt uiteindelijk tot leegloop en leegstand.		
19.3	<u>Wensnatuur telen</u> Net als er op landbouwgrond gewassen worden geteeld met bepaalde teeltmethoden wordt er in de Bergvennen natuur geproduceerd. Afhankelijk van de tijdsgeest is te zien dat deze teeltmethoden ook aan mode onderhevig zijn. Vroeger werd de heide beheerd door afplaggen. Later door het laten begrazen van schapen of compleet afbranden. Bomen moesten vroeger liggen blijven voor de insecten. Nu worden ze gekapt om als biobrandstof te dienen. Vennen werden uitgegraven en uitlopende berken werden afgezaagd en behandeld met Glyfosaat. Dit plaatst het beschermen van natuur en het aanwijzen van habitattypen wel in een ander daglicht. Want wat wordt er nu beschermd en in hoeverre is deze bescherming onderhevig aan mode? Bij de aanwijzing als habitatgebied in 2007 was er nog sprake van 8 habitattypen. Inmiddels heeft type H2310 plaats gemaakt voor H2320 en zijn nog drie typen bij geplust; H7150, H7230 en H91D0. Het geeft wel aan dat de natuur niet statisch is. Dit blijkt ook uit de PAS gebiedsanalyse waar medewerkers van EZ tijdens een expertmeeting in juni 2012 mondeling hebben aangegeven dat voor de behoudsopgave mag worden gekeken naar het langjarig gemiddelde en niet naar een specifieke situatie. Dit geeft ook aan hoe subjectief de beoordeling is want wat is een langjarig gemiddelde en hoe stel je dat vast? Recent is een heel stuk bos gekapt. Om zogenaamd de waterhuishouding te optimaliseren. Onderzoek in Drenthe heeft uitgewezen dat elke ingreep in een natuurgebied invloed heeft op het vrijkomen van stikstof die in de bodem van natuurgebieden	De voorgestelde maatregelen zijn ten behoeve van bescherming van de Natura 2000doelsoorten. Eén van de maatregelen is om de verdroging van de vennen tegen te gaan. Boskap, sloten dempen en verondiepen zijn enkele maatregelen die noodzakelijk zijn om deze verdroging tegen te gaan. Vervolgens wordt het terrein door Landschap Overijssel beheerd d.m.v. heidekoeien. Het verwijderen van naaldbos ten gunste van korte vegetatie (o.a. heide) heeft een positieve invloed op de grondwaterstanden en daarmee ook de lokale stromingen. Het klopt dat met depositie ook stikstof in het gebied is terecht gekomen. De maatregelen zijn er op gericht om die effecten te minimaliseren, maar zolang er depositie is van stikstof kan die invloed op het gebied niet worden uitgesloten. Wel wordt bij het vervolgbeheer van de heide begrazing met heidekoeien ingezet om vergrassing als gevolg van stikstofdepositie te verminderen en structuurvariatie te vergroten. Bij de vaststelling van het aanwijzingsbesluit door de Minister van LNV in 2013 zijn de habitattypen H2320, H7150 en H7230 al opgenomen. Via een wijzigingsbesluit in 2015 heeft de Minister H2310 uit het aanwijzingsbesluit geschrapt omdat bij de vaststelling van de habitattypenkaart bleek dat dit habitatype niet in het gebied voorkomt en voorkwam. Daarbij is tegelijkertijd gebleken dat H91D0 wél in het gebied voorkwam maar dat daarvoor nog geen doelstelling was geformuleerd in het aanwijzingsbesluit. Dat is via datzelfde wijzigingsbesluit gecorrigeerd. De natuur is zeker niet statisch, maar de ontwikkeling van een habitatype is meerjarig en gebeurt niet plotseling. Door middel van monitoring volgen wij de ontwikkeling en kwaliteit van de habitattypen. Er zijn landelijke afspraken gemaakt over de manier waarop de monitoring wordt uitgevoerd. In de werkwijze wordt gedetailleerd beschreven hoe de kwaliteit van natuur moet worden gemonitord. De natuurmonitoringsactiviteiten kennen een cyclus van 3, 6 of 12 jaar. Het beheer is niet subjectief, maar kan wel door de tijd aangepast worden op veranderende inzichten op basis van behaalde resultaten. Voor het beheer van de SNL-beheertypen gelden richtlijnen behorend bij het betreffende beheertype. De uitvoering daarvan ligt meestal bij de terreinbeheerende organisaties, die meestal ook de eigenaar zijn van de terreinen. Deze is dan ook verantwoordelijk voor een goede uitvoering. De provincie is bevoegd gezag en voert waar nodig controles uit en treedt zo nodig handhavend op.	Nee

Nr.	Zienswijze 19: indiener 19	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	aanwezig is. Stikstof in de bodem is nog nooit betrokken bij de invloed op de natuur. Zie bijlage 2 en 3. Uw conclusie is: Kortom het beheer is subjectief en heeft weinig met bescherming van natuur te maken en wordt ook amper gecontroleerd en natuurorganisaties worden er ook nog eens amper op aangesproken. Want wie bedenkt het beheer en wie voert het uit en wie controleert of het goed besteed wordt? Zie bijlage 4, 5 en 6. Duidelijk is ook het voorbeeld van de Oostvaardersplassen waar dieren een hongerdood stierven en dicht bij de Korhoender op de Sallandse Heuvelrug.	In Bergvennen en Brecklenkampse veld voeren we maatregelen uit voor instandhouding van habitattypen (vegetatie) en niet specifiek voor doelsoorten (fauna). De door u gemaakte vergelijking tussen Bergvennen en Brecklenkampse Veld en de genoemde gebieden gaat niet op vanwege daar geldende, andere instandhoudingsdoelen.	
19.4	<u>Landbouwgrond</u> Het uit de productie halen van landbouwgrond is een aanslag op de leefbaarheid en verdienmogelijkheid van het gebied. Er is niet aangetoond dat extra natuur in de patatzak een bijdrage levert voor het behoud van de Bergvennen. Ook het plan van het graven van extra waterberging wat moet zorgen voor extra water in de Bergvennen is gebaseerd op modellen. Of deze modellen zich bewezen hebben is niet bekend en of het voorgestelde plan werkt al evenmin. Het zoveelste experiment met belastinggeld waarvan totaal niet duidelijk is of het wel gaat werken. Ook belemmeringen op de omliggende gronden zoals extra eisen voor wat betreft bemesten zijn uit de lucht gegrepen omdat er niets bekend is over de stikstoftoestand van de natuurgronden. Zie ook het voorbeeld van Drenthe in bijlage 2 en 3.	In een iteratief proces met de gebiedspartijen zijn 10 hydrologische maatregelscenario's doorgerekend met meer en minder effectiviteit op de natuurdoelen. Met de uitkomsten van het hydrologisch model is aangetoond dat de grondwaterstromingen, -standen en kwel/wegzijing een positief effect hebben op de Natura 2000-doelen. Met het eindscenario is door alle vertegenwoordigde gebiedspartijen ingestemd. Adviesbureau Tauw heeft de toepassing van het grondwatermodel onderbouwd in 'Hydrologische effectberekeningen PAS-maatregelen Bergvennen & Brecklenkampse Veld' (Margrietha Bor, Willem Capel en Gerben Willems, 2018). De uitvoering van de maatregelen in het inrichtingsplan zal moeten uitwijzen of het beoogde, berekende resultaat ook behaald wordt. Daarvoor hebben wij een monitoringsplan opgesteld. De stikstoftoestand van natuurgronden is onderzocht door bodemonsters en wel degelijk bekend. Bodemchemisch onderzoek heeft op alle maatregelpercelen plaats gevonden en is gerapporteerd in 'Eindrapportage Uitwerking onderzoeksvragen in het kader van Natura 2000 gerelateerd aan bodemonderzoek, grondwaterkwaliteit en inschatting interne eutrofiëring' (B-WARE, Esther Lucassen & Jan Roelofs, 2017).	Nee
19.5	<u>Duitsland</u> Het feit dat de Bergvennen aan de grens met Duitsland liggen betekent ook dat er invloed vanuit Duitsland is. Op het gebied van depositie, stikstof, waterhuishouding, grondgebruik en leefbaarheid. Als deze zaken zorgen ervoor dat alle maatregelen getroffen aan Nederlandse kant te niet gedaan kunnen worden door Duitse invloeden. Op dit moment is er geen enkele overeenkomst met Duitsland over het terugdringen van de	In het inrichtingsplan zijn ook maatregelen opgenomen op Duits grondgebied. Dit is echter niet opgenomen in het PIP, omdat de provincie niet bevoegd is om plannen vast te stellen op Duits grondgebied. Wel streven we ernaar om de beoogde maatregelen in Duitsland uit te (laten) voeren. Bij nieuwe ontwikkelingen in Duitsland moet onderzocht worden of deze geen negatieve effecten hebben op de Nederlandse Natura 2000-gebieden. Wij houden deze ontwikkelingen in de gaten en dienen een zienswijze in tegen plannen, wanneer dit onvoldoende heeft plaatsgevonden. De provincie heeft ook een zienswijze ingediend tegen de plannen voor de kippenshuur. Na nader	Nee

Nr.	Zienswijze 19: indiener 19	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	stikstofdepositie uit Duitsland. Nordhorn is een grote stad die nog steeds uitbreidt.	onderzoek door Duitsland is gebleken dat er geen extra negatieve effecten ontstaan op dit Natura 2000 gebied door dit plan. Daarnaast heeft Duitsland eveneens een opgave voor het behalen van de doelstellingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Zij volgen daarvoor hun eigen procedures. Duitse invloeden doen onze maatregelen niet te niet, maar beïnvloeden wel het resultaat daarvan. De Raad van State heeft bij Punthuizen-Stroothuizen duidelijk uitgesproken dat nadelige Duitse effecten ons niet ontheffen van het nemen van de in Nederland noodzakelijke maatregelen.	
	Ook de waterhuishouding in Duitsland heeft invloed en daarover zijn ook geen afspraken. De invloed van de stikstofvoorraad in de bodem is ook onbekend.	Al vroegtijdig in het proces hebben de gebiedspartijen LTO en particuliere grondeigenaren aandacht gevraagd voor mogelijke invloed van Duitse zijde. Die relatie is ook met de hydrologische modellering vastgesteld. Naast maatregelen aan Nederlandse zijde zijn daarom ook maatregelen aan Duitse zijde opgenomen. Over de uitvoerbaarheid daarvan wordt op verschillende niveaus overleg gevoerd. De stikstofvoorraad in de bodem voor zover beschikbaar kan met een intensiever verschalingsbeheer worden verminderd (zie hiervoor ook onze reactie onder 19.4). Daarnaast wordt met de gebiedsgerichte aanpak (GGA) stikstof aan oplossingen gewerkt.	Nee
19.6	<u>Samengevat</u> Alle bovenstaande punten geven wel aan dat de plannen een sterk negatieve uitwerking op de leefbaarheid hebben. Ze omvatten het maken van wensnatuur met plannen tot sterke uitwerking op de omgeving. Die uitwerking is niet nodig omdat de omgeving geen invloed heeft op de natuur. Alleen modellen geven dat aan. Empirisch bewijs is er niet voor omdat het nooit onderzocht is. U verzoekt ons dan ook het plan niet vast te stellen en zorg te dragen voor een goed gecontroleerd beheer en onderhoud van de Bergvennen, de leefbaarheid van het gebied niet verder in gevaar te brengen, de landbouwgrond in de patatzak ten behoeve van de landbouw te laten komen en eerst onderzoek te doen naar de invloed van de stikstof in de bodem in de bergvennen en duidelijkheid te krijgen over alle invloeden vanuit Duitsland.	Zie onze reacties hiervoor. Wij zien inhoudelijk geen aanleiding om aan uw verzoek te voldoen en kunnen dat ook niet vanwege Europese verplichtingen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 20: indiener 20	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
20.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
20.5	U bent bang dat u hier in de toekomst niet kunt blijven wonen, als de plannen zo verder gaan. Waar u nu woont is een ouderlijk huis. U wilt graag dat één van uw kinderen hier ook kan gaan wonen. Zodat het geheel kan worden voortgezet op de wijze hoe u dit nu doet. U vraagt zich af hoe wij het zouden vinden dat ons huis, waar wij ons leven lang voor gewerkt hebben, zomaar weggaat. Vast niet leuk, dus vandaar ook uw reactie.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied en kunnen ons in uw positie verplaatsen. De Provincie Overijssel werkt daarom samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2) en wij zijn van mening dat dit plan geen negatieve invloed heeft op de mogelijkheden om te blijven wonen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 21: indiener 21	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
21.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
21.5	U heeft een melkveebedrijf binnen 1 km van dit Natura 2000gebied. U stelt dat door het steeds verder uitbreiden met nieuwe natuur u met uw bedrijf steeds meer in de verdrukking komt te zitten, zeker omdat niet duidelijk is dat dit de laatste maatregelen zijn die er in het gebied genomen moeten worden. U stelt dat uw twee zoons allebei enorm veel passie hebben voor het boerenbedrijf maar zich samen met u steeds grotere zorgen maken of er voor hen nog wel een toekomst mogelijk is op uw bedrijf. U stelt dat het perspectief voor de natuur alleen maar voorop staat, het perspectief voor de omliggende boerenbedrijven lijkt volgens u van totaal ongeschikt belang te zijn! Uw belangen bij de voortzetting van het agrarische bedrijf op deze locatie worden volgens u sowieso nergens gemotiveerd afgewogen. U stelt dat deze ontwerpbesluiten uitsluitend ten doel hebben om het inrichtingsplan te faciliteren. Alles vanuit de natuurherstelopgave. Uw conclusie is dat de feitelijke consequentie is dat agrarisch gebruik moet wijken voor natuur. U bent van mening dat daarbij een visie past op een fatsoenlijke overgangstermijn en	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2). Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een opgave die voortvloeit uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Daarmee is het een wettelijke opgave die de provincie moet uitvoeren. Tijdens het gebiedsproces is naast deze opgave onderzocht hoe deze gehaald kan worden, met zo min mogelijk negatieve effecten op de landbouw. Waar nodig en mogelijk worden negatieve effecten gemitigeerd of gecompenseerd. Tijdens het gebiedsproces is ook gekeken naar de effecten van de maatregelen uit dit plan op uw bedrijf. Er is onderzoek gedaan naar de effecten van de maatregelen uit dit plan op uw grondpositie. De resultaten zijn met u gedeeld. Hieruit bleek dat de effecten minimaal zijn. Echter, het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen is een verplichte opgave. Of het halen van deze instandhoudingsdoelstellingen op termijn ook weer tot ontwikkelingsruimte leidt is op dit moment niet te bepalen, omdat dat van te veel andere factoren afhankelijk is. De wettelijke Natura 2000-opgave is al lange tijd bekend. Hiervoor zijn op de verschillende bestuurlijke niveaus diverse besluiten genomen die allen hun wettelijke procedure hebben doorlopen. Ook dit plan doorloopt alle wettelijke	Nee

Nr.	Zienswijze 21: indiener 21	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	afspraken met de bestaande eigenaren en gebruikers van het gebied. Volgens u ontbreekt dit geheel. U vindt dat de vaststelling van deze besluiten, op dit moment en in deze vorm, in strijd is met het zorgvuldigheidbeginsel.	procedures. Daarmee wordt samen met het gebiedsproces voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 22: indiener 22	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
22.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
22.5	In het Natura 2000-gebied heeft u percelen grond liggen. Deze gaan volgens u op termijn onder een overgangsgebied vallen en één perceel wordt gesplitst door een sloot. Over schade door deze maatregelen (minder bemesten, waarde vermindering grond, beperking algehele bedrijfsvoering) wordt volgens u niet met u gecommuniceerd. U stelt dat er vaak wordt aangegeven dat er al een akkoord is terwijl dat niet zo is. Dit terwijl de camping die in het Natura 2000-gebied ligt nu wordt voortgeholpen om omgebouwd te worden tot een vakantiepark, ondanks dat dit de natuur niet ten goede komt, denk aan het aantal verkeersbewegingen, het lawaai, zwemvijver (ven) daar staat tegenover dat de boeren beperkt worden in hun activiteit in de buurt van Natura2000. Naar uw beleving wordt er met twee maten gemeten en wordt in deze situatie de camping voorgetrokken. U stelt dat zoals het nu is gaat het vakantiepark straks met bouw van 150 chalets meer stikstof uitstoten dan nu het geval is. Dat is volgens u toch een onwenselijke situatie. U vraagt zich af of het vakantiepark ook een NB-vergunning heeft.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor percelen die nu een landbouwkundige functie hebben met zich meebrengen. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De provincie is momenteel met u in gesprek over een ruilverstel, waarmee u voor de schade die optreedt als gevolg van de uit te voeren maatregelen gecompenseerd wordt. Ook gedurende de ruimtelijke procedures zal de onderhandeling over de compensatie doorgaan. Terecht stelt u dat er tot op heden hier nog geen overeenstemming met u over is bereikt. De ontwikkeling van het vakantiepark staat geheel los van het PIP en de daarbij behorende procedure. Daarvoor is de gemeente het bevoegd gezag en deze gaat over de ontwikkeling. De enige relatie die er tussen het vakantiepark en dit PIP bestaat is dat wij een maatregel moeten nemen op het vakantiepark om het lekke ven te dichten en de vennen met elkaar in verbinding te brengen, zodat de waterhuishouding op peil gebracht kan worden. Dit is een gevolg van de eerder ingediende inspraakreacties die ons daarop attent maakten. Het vakantiepark wordt daarvoor gecompenseerd, maar niet in de zin dat wij voor hen een ontwikkeling gaan regelen. Volgens onze informatie is voor het vakantiepark geen Wnb-vergunning afgegeven. De vraag is of het vakantiepark een Wnb-vergunning nodig heeft. Het is de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het vakantiepark om bij de provincie of de gemeente na te gaan of voor het vakantiepark een Wnb-vergunning nodig is.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 23: indiener 23	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
23.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
23.5	U bent tegen de plannen rondom het gebied de Bergvennen omdat er volgens u onvoldoende bewijs is over het behalen van de doelen. U stelt de volgende vragen: Als de doelen van het plan niet worden behaald binnen 6 jaar, hoe wordt dit dan opgelost? Is er dan nog toekomst voor ons als gezinsbedrijf? Uw zoon, HBO student agrarisch ondernemerschap aan de Aeres hogeschool in Dronten, maakt zich ernstige zorgen. Kan hij in de toekomst nog vergunningen/financieringen krijgen om te blijven innoveren in het melkveebedrijf? Kan hij er nog een gezinsinkomen uit halen? U vraagt zich ook af of u in de toekomst zoveel beperkingen opgelegd krijgen waardoor het bijna onmogelijk wordt gemaakt om nog te blijven ondernemen? Wanneer het niet meer mogelijk is om op deze plek te ondernemen, zal uw bedrijf in waarde dalen. Is er dan nog voldoende kapitaal om elders een nieuwe toekomst op te bouwen als agrariër?	De genoemde 6-jaarperiode van het Beheerplan geldt voor het uitvoeren van de maatregelen en niet voor het behalen van de doelen van de maatregelen. Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen is weer inspraak en beroep mogelijk. De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor de eigendommen van uw cliënt met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 24: indiener 24	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
24.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
24.5	De leefbaarheid van het gebied komt volgens u in gevaar. U stelt dat toekomstige ondernemers geen mogelijkheid zien in bedrijfsovername door de onzekere toekomst. Gevolg is volgens u dat jongeren wegtrekken uit het gebied en verwaarlozing van het gebied ontstaat doordat de gronden niet meer door de plaatselijke bevolking wordt onderhouden.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2). Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Wel worden sommige gronden bestemd als natuur, waardoor deze niet meer als landbouwgrond te gebruiken zijn. Dit verlies aan landbouwgrond is echter (in relatie tot het totale agrarische gebied) beperkt en heeft daarmee nauwelijks effecten op de leefbaarheid van het gebied. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in	Nee

Nr.	Zienswijze 24: indiener 24	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
		paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 25: indiener 25	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
25.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
25.5	U maakt zich grote zorgen over de toekomst van uw rundveebedrijf. Het is volgens u maar de vraag of u uw bedrijf kunnen blijven voortzetten in de toekomst door alle beperkingen die hierdoor waarschijnlijk worden opgeld. Daarbij zal bij evt. genoodzaakt stoppen het bedrijf onverkoopbaar worden.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2). Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Wel worden sommige gronden bestemd als natuur, waardoor deze niet meer als landbouwgrond te gebruiken zijn. Dit is echter beperkt (in relatie tot het totale agrarische gebied).	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 26: indiener 26	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
26.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
26.5	U bent bang dat in de nabije toekomst in dit gebied geen normale boerenactiviteit meer kan plaatsvinden met als gevolg sterke waardevermindering van bestaande agrarische gronden rondom dit natura 2000-gebied, en vermindering van de leefbaarheid van boeren in dit gebied.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2). Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Wel worden sommige gronden bestemd als natuur, waardoor deze niet meer als landbouwgrond te gebruiken zijn. Dit is echter beperkt en heeft daarmee nauwelijks effecten op de leefbaarheid van het gebied. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek.	Nee

Nr.	Zienswijze 26: indiener 26	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 27: indiener 27	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
27.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
27.5	Momenteel is er een nieuwe regeling in de maak, die boeren binnen een straal van 1 km rond Natura 2000-gebieden verplicht "Natuur-inclusief" te boeren. Naast vermogensschade/waardevermindering van betreffende bedrijven, dient er ook een langjarige (30 jaar?) vergoeding te staan, tegenover de extra kosten en lagere opbrengsten die hieraan ten gevolgen liggen. De boerderij staat er al 2 eeuwen en Natura 2000 Bergvennen-Brecklenkampse veld nog geen 2 decennia.	Dat nemen wij voor kennisgeving aan. Overigens bestaat de natuur die de status Natura 2000 heeft gekregen al zeker net zo lang als uw bedrijf, maar wordt die nu wettelijk beschermd op basis van Europese wetgeving. De ontwikkelingen die u beschrijft zijn geen gevolg van het PIP. Alleen schade die een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg is van de planvorming die wordt mogelijk gemaakt door het PIP komt binnen deze procedure voor vergoeding in aanmerking (zie ook paragraaf 1.6.1).	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 28: indiener 28	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
28.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
28.5	U woont naar uw beleving nu in een prachtig mooi plattelandsgebied, wat volgens u zeker ook te danken is aan de agrarische sector voor het behoud en onderhoud. Al decennialang wordt er hier van vader op zoon doorgegeven hoe en waarom we de natuur met respect moeten behandelen en onderhouden. Dit geldt voor uw grond, de dieren, het waterpeil, houtwallen enz. enz. U bent nu de 4 ^{de} generatie op uw boerderij, en zou uw levenswerk nog graag willen doorgeven aan uw kinderen. De 3 ^{de} generatie (uw ouders) wonen nog bij u in huis, het is volgens u voor hen verschrikkelijk om mee te moeten maken hoe er over de boeren gesproken wordt, dat u niet meer belangrijk bent, dat was vroeger wel anders. Uw ouders zien ook wat het met u als gezin doet, en dat doet hen pijn.	Wij erkennen dat u zich al generaties bewust bent van hoe er met het landelijk gebied omgegaan moet worden en dat dat van generatie op generatie wordt doorgegeven. Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied en snappen dat u en uw ouders zich over de (financiële) toekomst zorgen maken. De Provincie Overijssel werkt daarom samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2). Natuur "omgooien" voor vakantiewoningen is niet in dit plan aan de orde. Sterker nog, de oppervlakte aan vakantiepark wordt verkleind ten gunste van de natuur. Verdere recreatieontwikkelingen zijn voor verantwoordelijkheid van de gemeente. De voedselvoorziening van Nederland staat door dit plan niet onder druk.	Nee

Nr.	Zienswijze 28: indiener 28	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	De natuur omgooien voor vakantiewoningen? Dat gaat er bij u echt niet in. U heeft uw grond hard nodig voor het voeren van uw koeien, zodat er weer melk geproduceerd kan worden, voor de levensbehoefte die nodig is voor Nederland. U heeft het dan nog niet eens over de torenhoge prijs die u hebt moeten betalen om grond in uw eigendom te krijgen. Eigendom!!! Veel geld!! Wat u nog steeds maandelijks moeten aflossen aan de bank!!! En nu, vraagt u zich af, wie gaat u wat compenseren en hoeveel?!! U bent bang dat er door alle beperkingen voor uw bedrijf geen toekomst meer zal zijn voor de veehouderij, en dan? Ons voedsel uit het buitenland halen? Het beste product kapot laten gaan om ergens anders, waar de controles niet zo streng zijn als hier, ons broodnodige voedsel weg te halen? U zegt er niet meer bij te kunnen en vraagt zicht af waar zijn we in hemelsnaam mee bezig in Nederland!		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 29: indiener 29	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
29.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
29.5	U staat op het punt om uw bedrijf zo aan te passen dat 1 van uw kinderen met het bedrijf, naast een baan, verder kan. U stelt dat met deze bedreigingen uw opvolger niet meer weet of hij deze investeringen wel moet maken voor de toekomst. U moet nog in gesprek met de bank, maar u krijgt steeds minder vertrouwen in dit gesprek, ondanks dat u minder belastend bent voor de natuur dan vroeger toen u nog fulltime boer was. Dit kan volgens u dus betekenen dat dat uw niet gaat bouwen waardoor er geen toekomst op dit adres voor hem is en gaat vertrekken, en dus wordt ook misschien dit familiebedrijf dan niet voortgezet. Verloedering van het buitengebied ligt volgens u op de loer en een verarming voor dit gebied.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om hierover op termijn meer duidelijk te kunnen bieden. Dit proces maakt echter geen onderdeel uit van dit plan (zie ook de beantwoording in zienswijze 2).	Nee

Nr.	Zienswijze 29: indiener 29	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 30: indiener 30	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
30.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
30.5	Geen inhoud		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 31: indiener 31	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
31.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
31.5	Doordat de natuur steeds dichterbij ons bedrijf komt, kunnen we niet de grond meer bemesten en het aantal dieren houden op onze grond die we nu hebben. Dit brengt mee, dat we bij het houden van de dieren geld bij moeten leggen. En moeten stoppen met de bedrijfsvoering. Dit is in onze situatie absoluut niet wenselijk.	Uit de gegevens die bij de ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. De mogelijk hogere kosten waar u naar verwijst zijn geen gevolg van het PIP. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie Zie ok paragraaf 1.6.1).	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

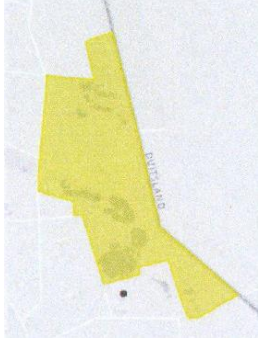
Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
32.0	Op 14 januari 2022 heeft u een pro-forma zienswijze ingediend namens een aantal (rechts)personen. Op 20 januari 2022 hebben wij u tot 4 februari 2022 in de gelegenheid gesteld de zienswijze aan te vullen. De aanvulling hebben tijdig ontvangen. De zienswijzen zijn ingediend namens een aantal (rechts)personen als genoemd in de pro-forma zienswijze. Van de genoemde (rechts)personen, behoudens van ondergetekende, heeft u reeds de machtigingen in ons bezit gesteld alsmede de NAW-gegevens. Al de (rechts)personen worden tezamen hierna 'Belanghebbenden' genoemd. De zienswijzen richten zich op alle onderdelen van de plannen zoals die op 1 december 2021 in het	Wij nemen dit voor kennisgeving aan.	

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Provinciaal Blad met nummer 11457 bekend zijn gemaakt en voor zover die onderdelen betrekking hebben op de gronden gelegen op het recreatiepark De Bergvennen. Dat betreffen de onderdelen van het Ontwerp Natura 2000-beheerplan, het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan en de MER ten aanzien van het gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld (verder te noemen: het 'Provinciaal Inpassingsplan'). In deze aanvulling zal het volgende aan bod komen: 1. Inleiding 2. Gevolgen Provinciaal Inpassingsplan 3. Natura-2000 gebied 4. Conclusie & verzoek		
	1. INLEIDING		
32.1	Belanghebbenden hebben belang bij een ongewijzigde voortzetting van het gebruik van de gronden gelegen in het recreatiepark De Bergvennen, welk recreatiepark is gelegen aan de Bergvennenweg 35 te Lattrop-Breklenkamp (verder te noemen: het 'Recreatiepark'). Het Recreatiepark wordt hieronder getoond: <u>Afbeelding Recreatiepark in zienswijze</u> Op de gronden gelegen in het Recreatiepark zijn de bestemmingsplannen 'Bestemmingsplan De Bergvennen' en 'Bestemmingsplanherziening Denekamp Buitengebied 1971' van toepassing. Het Provinciaal Inpassingsplan wijzigt de gebruiks- en bouw mogelijkheden voor de gronden gelegen binnen het Recreatiepark aanzienlijk. Zowel de uit te voeren werkzaamheden alsmede de planologische wijzigingen hebben aanzienlijke schade tot gevolg. Immers: 1. natschade als gevolg van de te nemen maatregelen in het Natura-2000 gebied én 2. met het omzetten van de bestemmingen kampeerterrein en recreatieterrein naar de bestemming natuur gaat er bijvoorbeeld oppervlakte verloren waar thans kampeermiddelen/stacaravans geplaatst zijn en kunnen worden. Na de inwerkingtreding van het Provinciaal Inpassingsplan zijn er minder standplaatsen mogelijk.	1. De berekende natschade op de eigendommen wordt óf vergoed óf er worden mitigerende maatregelen getroffen tegen deze vernatting zoals het ophogen van het maaiveld. 2. Er worden inderdaad gronden met een recreatiebestemming omgezet naar een natuurbestemming. Dit is nodig om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te halen. Het ontwerp-PIP beperkt inderdaad het aantal stacaravans/chalets, vanwege de omzetting van een deel van de daarbij behorende gebruiksoppervlak. Daardoor is er sprake van het verkleinen van de planologische ruimte voor het plaatsen van kampeermiddelen/stacaravans/chalets. Voor zover nog mogelijk wordt middels een wijziging van het inrichtingsontwerp, en dus van de bestemming Natuur, het effect op die ruimte verkleind. De dan nog resterende waardedaling door de beperking wordt getaxeerd en vergoed. 3. Zie ook Ambtshalve wijzigingen Verbeelding nr. V1. die ook betrekking heeft op uw grond. Overigens wordt opgemerkt dat het aantal te plaatsen stacaravans/chalets ook verkleind wordt door de recreatieve ontwikkelingen ten aanzien van de op de markt gewenste grotere oppervlakte per standplaats voor dergelijke recreatieverblijven en dus is er sprake van een theoretische/planologische verkleining van het aantal. Uiteraard blijven wij met u c.q. de belanghebbenden in gesprek over de gevolgen van het PIP om tot een passende oplossing te komen.	Ja, de bestemming Natuur wordt aangepast.

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	(Voorkoming van) deze schade en het verlies van deze bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn niet meegenomen in het Provinciaal Inpassingsplan. Met de belangen van Belanghebbenden is in het geheel geen rekening gehouden. Een belangenafweging is niet gemaakt. Mede hierom dienen Belanghebbenden een zienswijze in, met het verzoek om in het verdere vervolg van het besluitvormingsproces rekening te houden met de belangen van Belanghebbenden en met de Belanghebbenden in nauw overleg te treden over een juiste aanpassing van het Provinciaal Inpassingsplan.		
32.2	Primair verzoeken Belanghebbenden de gronden van het Recreatiepark buiten het Provinciaal Inpassingsplan te laten. Belanghebbenden voeren daarvoor gemotiveerd verweer en verwijzen naar de hiernavolgende hoofdstukken 2 tot en met 4.	De delen van het recreatiepark die (naar aanleiding van inspraakreacties) opgenomen zijn in het PIP, zijn alleen gericht op en zijn nodig voor het behalen van de instandhoudingsdoelen zoals deze zijn opgenomen in het Beheerplan. Daarom kunnen wij niet aan uw primaire verzoek voldoen.	Nee
32.3	Subsidiar verzoeken Belanghebbenden om een overleg. Dit uitsluitend voor zover het primaire verzoek niet mogelijk is en voor zover een functiewijziging daadwerkelijk benodigd is en (proportioneel) bijdraagt aan het doel die met deze planologische wijziging is beoogd. In dat geval zijn Belanghebbenden mogelijk bereid om geen verdere bestuursrechtelijke maatregelen te treffen tegen het Provinciaal Inpassingsplan indien het verlies van de gebruiks- en bouw mogelijkheden vanwege de functiewijziging naar 'natuur' volledig wordt gecompenseerd door bijvoorbeeld nieuwe planologische gebruiks- en bouw mogelijkheden toe te staan in het Provinciaal inpassingsplan op een ander gedeelte van het Recreatiepark. Een en ander zodat per saldo het aantal standplaatsen met verblijfsrecreatieve, maar ook dagrecreatieve, mogelijkheden minstens gelijk blijft. Een minimaal volledige compensatie van het verlies. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door een gebied in het Provinciaal Inpassingsplan te bestemmen voor het hebben van een maximum aantal stacaravans en kampeermiddelen, welk aantal minstens gelijk is aan het aantal standplaatsen, stacaravans en	Wij gaan graag met u in overleg, maar de ontwikkeling van het recreatiepark zelf staat geheel los van dit PIP en daarvoor zal geëigende spoor bij de gemeente als bevoegd gezag gevolgd moeten worden. Op basis van een vergelijking tussen het geldende bestemmingsplan en de nadelige effecten van de 'natuurstrook' komen wij tot de slotsom dat het verlies aan standplaatsen voor chalets e.d. slechts ±5% bedraagt. Bij nadere beschouwing kan het verlies aan toeristische standplaatsen nog verkleind worden. De gevraagde volledige planologische compensatie draagt een zeer groot juridisch afbreukrisico in zich, omdat het geldende bestemmingsplan sterk verouderd is en staat niet in verhouding tot het verlies aan effectief bruikbare gronden.	Ja, de natuurstrook wordt aangepast/verkleind.

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	kampeermiddelen dat door het Provinciaal Inpassingsplan verloren gaat. Belanghebbenden verzoeken met u in nauw overleg te treden om dit gebied en/of de oppervlakte ten behoeve van bedoelde volledige compensatie op de plankaart vast te leggen, een en ander conform afspraak. In het voortraject (voor vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan) zijn hierover immers namens het bevoegd gezag met Belanghebbenden afspraken gemaakt en is de toezegging gedaan dat afspraken in het Provinciaal Inpassingsplan zouden worden vastgelegd. Verzocht wordt aan deze toezeggingen gevolg te geven en het Provinciaal Inpassingsplan conform aan te passen. Belanghebbenden treden hierover graag op korte termijn in nauw overleg met u. Vooruitlopend hierop treft u in de afbeelding hierna aan welk gebieden Belanghebbenden voor bedoelde compensatie geschikt achten. <u>Afbeelding met arcering van de compensatiegebieden</u> 		
2. GEVOLGEN PROVINCIAAL INPASSINGSPLAN			
32.4	Daar waar in de huidige situatie het natuurgebied buiten het Recreatiepark is gelegen, heeft het Provinciaal Inpassingsplan tot gevolg dat het Recreatiepark voor een groot deel ineens door de bestemming 'natuur' in tweeën wordt gesplitst. Dat is niet conform het aanwijzingsbesluit van 23 mei 2013 en bijbehorende documenten. In de afbeelding hieronder wordt de splitsing en de nieuwe bestemming 'natuur' weergegeven. <u>Afbeelding splitsing Recreatiepark</u>	Als onderbouwing van het O-PIP is als bijlage 1 het inrichtingsplan Bergvennen Brecklenkampse Veld toegevoegd. In dit inrichtingsplan is in hoofdstuk 4.3.5 onder Am5 onderbouwd waarom een bestemmingswijziging naar de bestemming Natuur noodzakelijk is. Dit betreft meer dan de door u aangehaalde onderbouwing. De tekst is hierna opgenomen. <i>Vestiging functie natuur: Recreatief (mede)gebruik is uiterst onwenselijk aangezien dit als snel een negatieve invloed heeft op de waterkwaliteit in de vennen. Dit laten ook de bodemonsters zien die op de camping en rondom de vennen zijn genomen. Bij de geringste vervuiling lijden de habitattypen hieronder. Om de vereiste waterkwaliteit voldoende te borgen is er een gebied rondom het ven en de slenken afgebakend waarbij de huidige functie van dit gebied wordt omgezet in natuur.</i> Er is op dit moment voor een groot deel ook sprake van een visuele tweedeling door de aanwezige vennen. Het gebruik en de toegankelijkheid wordt uiteraard	Nee

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	 De voor 'natuur' aangewezen gronden zijn dan na inwerkingtreding van het Provinciaal Inpassingsplan alleen bestemd voor natuur overeenkomstig het Inrichtingsplan en de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura-2000 gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld. Dit, terwijl in de huidige situatie een groot deel van deze gronden bestemd is als kampeerterrein waar onder meer stacaravans en andere bouwwerken zijn toegestaan. Het uitgangspunt en dus het doel van het Provinciaal Inpassingsplan is volgens de toelichting bij het Provinciaal Inpassingsplan <i>'het behalen van de natuurdoelen in het Natura 2000-gebied en effecten van de maatregelen voor agrarische ondernemers zoveel mogelijk voorkomen'</i>. Voor de 24 Natura-2000 gebieden zijn de benodigde maatregelen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura-2000 gebieden verder uitgewerkt. De benodigde maatregelen passen veelal niet binnen de geldende bestemmingsplannen, hierdoor is er een nieuw ruimtelijk plan noodzakelijk. Om die reden is onderhavig Provinciaal Inpassingsplan noodzakelijk, aldus de toelichting.	wel beperkt. De infrastructuur van wegen blijft gehandhaafd, dus functioneel verandert er in dat opzicht niets. Natuur op dergelijke parken wordt juist als meerwaarde ervaren en spontaan door de exploitanten zelf aangelegd en/of beschermd. Voor zover deze 'tweedeling' tot economische schade leidt zal die in de financiële compensatie meegewogen worden.	
	3. NATURA-2000 GEBIED		

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
32.5	Het Provinciaal Inpassingsplan is volgens de toelichting dus noodzakelijk om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura-2000 gebied 'Bergvennen en Brecklenkampse Veld' te behalen en omdat de benodigde maatregelen in het Natura-2000 gebied niet passen binnen de geldende bestemmingsplannen. Het Natura-2000 gebied 'Bergvennen & Brecklenkampse Veld' is echter niet gelegen op het Recreatiepark. Het Recreatiepark ligt er volledig buiten. Het is niet dan wel onvoldoende gemotiveerd waarom de gronden in het Recreatiepark benodigd zijn voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van genoemd Natura-2000 gebied en waarom deze niet op een andere (minst bezwarende) wijze gehaald kunnen worden zonder de gronden van Belanghebbenden c.q. het Recreatiepark hierbij te betrekken.	Het recreatiepark ligt inderdaad niet in het in Natura 2000-gebied, maar wel binnen de directe invloedssfeer van de Bergvennen en door de knelpunten in de waterhuishouding en eutrofiering wordt het als een maatregelgebied gezien. Zie ook de reactie hiervoor. Om de maatregelen te borgen wordt in het PIP de bestemming agrarisch geheel en camping deels aangepast ten gunste van de habitats in de Bergvennen. Het recreatiepark ligt buiten de begrenzing en de aangrenzende gronden waarvan een negatief effect op de habitats wordt voorzien zijn maatregelen gepland om de Natura 2000 instandhoudingsdoelen te halen. Het gaat hier om de samenhang tussen de vennen ten zuiden en ten noorden van het recreatiepark en de lokale grondwaterstromingen voor de zeer zwak gebufferde vennen. Het versterken van de lokale grondwaterstromingen tussen de hogere gronden en de vennen. De grens van het Natura 2000-gebied is overigens niet bepalend voor de begrenzing van het PIP. Ook ontwikkelingsgebieden en gebieden die rechtstreeks van invloed zijn worden in een PIP meegenomen. 	Nee
32.6	Volgens het aanwijzingsbesluit van 23 mei 2013 van de Staatssecretaris van Economische Zaken heeft immers alleen het hierboven aangewezen Natura-2000 gebied een speciale beschermingszone. Het doel van de werkzaamheden en de functiewijziging op het Recreatiepark valt buiten de beschermingszone. Er is nagelaten de belangen van Belanghebbenden enerzijds af te wegen tegen het belang, de werking en de (negatieve) gevolgen van het Provinciaal Inpassingsplan anderzijds. Het is niet dan wel onvoldoende gemotiveerd waarom er inrichtingsmaatregelen en planologische maatregelen nodig zijn. In het bijzonder is het onduidelijk voor Belanghebbenden waarom de functiewijziging op het Recreatiepark noodzakelijk is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen en het verrichten van de maatregelen. Dit blijkt immers niet uit de Natura 2000 Gebiedsanalyse voor de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) Bergvennen en Brecklenkampse Veld behorende bij het aanwijzingsbesluit van het Natura-2000 gebied. Daaruit blijkt juist dat het Recreatiepark buiten de	Het is correct dat het recreatiepark geen onderdeel is van de Natura 2000-opgave. Daarom is zij ook niet opgenomen in de gebiedsanalyse en het beheerplan. Tijdens de terinzagelegging van het voorontwerp PIP is echter een zienswijze ingediend die wees op de verdieping van het zwemven. Na onderzoek bleek dat het zwemven ongunstige effecten heeft voor de Bergvennen. Daarom zijn er maatregelen voorgesteld om die ongunstige gevolgen te niet te doen. Die maatregelen bestaan uit het verondiepen van het zwemven waardoor de natuurlijk aanwezige grondwaterstromen en de gewenste natuurlijke waterkwaliteit van het ven herstellen. Daarnaast is het wenselijk om de venstructuur op het recreatiepark zijn natuurlijke evenwicht te laten aannemen en behouden. Daarvoor is het nodig om de bestemming recreatie, en het daaraan gekoppelde gebruik als zwemmen, te wijzigen. Hiervoor stellen we de bestemming natuur voor. Zie onze reactie bij 32.3. Er is nogmaals gekeken of de bestemming natuur aangepast kan worden zodanig dat de natuur voldoende beschermd wordt maar dat de bestemming recreatie niet onnodig wordt ingeperkt. In het definitieve PIP is dit aangepast. Door de plannen berekende natschade wordt gemitigeerd door delen van het recreatieterrein op te hogen. Dit gebeurt in nauw overleg met u.	Nee

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	beheermaatregelen valt." Ook blijkt het geenszins uit de latere stukken, onder meer behorende bij het Provinciaal Inpassingsplan. Afbeelding grens beheermaatregelenkaart 2017 Het Recreatiepark is geen onderdeel van de beheermaatregelen in het Natura-2000 gebied. Uit de gebiedsanalyse blijkt overigens wel dat er onderzocht moest worden of er maatregelen wellicht genomen moeten worden op het Recreatiepark om ongewenste effecten van vernatting als gevolg van de instandhoudingsmaatregelen in de omgeving tegen te gaan. Dit zou dan mede afhankelijk zijn van de vraag in welke mate er vernattingsmaatregelen in de omgeving zullen doorwerken op het Recreatiepark. In overleg met de eigenaar van het Recreatiepark zou worden onderzocht in hoeverre de natschade op het Recreatiepark kan worden tegengegaan. Verwezen wordt naar pagina 50 van de gebiedsanalyse. Er dient volgens de gebiedsanalyse gekeken te worden naar de effecten van de maatregelen die in het Natura-2000 gebied zullen worden toegepast en van die maatregelen op het Recreatiepark. In dezelfde studie dient dan ook te worden gekeken naar de effecten van de maatregelen op het aangrenzende Recreatiepark om natschade te voorkomen dan wel te compenseren. Uit de stukken behorende bij het Provinciaal Inpassingsplan blijkt hetzelfde. Een functiewijziging op het Recreatiepark draagt derhalve helemaal niet bij aan de instandhoudingsdoelstellingen. Dit blijkt nergens uit. Ook niet uit het Inrichtingsplan dat als bijlage bij het Provinciaal Inpassingsplan is gevoegd. Wel wordt gesproken over voorkoming van natschade op het Recreatiepark als gevolg van de instandhoudingsmaatregelen. Bij de aanwijzing en de gebiedsanalyse 2017 is toen dus geconstateerd dat het Recreatiepark negatieve gevolgen (natschade) mogelijk zal ondervinden van de maatregelen die uitgevoerd gaan worden in het Natura-2000 gebied en dat deze negatieve effecten moeten worden gecompenseerd of worden voorkomen. Een functiebeperking als in het		

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	onderhavige Provinciale Inpassingsplan draagt niet bij aan het doel dat met het Provinciaal Inpassingsplan is beoogd, maar brengt juist Belanghebbenden onnodig in een nog nadeliger positie. Eventuele maatregelen die dienen te worden uitgevoerd om natschade te voorkomen, kunnen zonder een functiewijziging op het Recreatiepark geschieden. Dit schadeherstel dient te worden verricht door de partij (of overheidsinstantie) die de schade veroorzaakt. Een wijziging van de bestemming is hiervoor niet benodigd en is zinloos. Hier dienen privaatrechtelijke afspraken over gemaakt te worden. Belanghebbenden zullen al schade ondervinden door de geplande maatregelen in het Natura-2000 gebied. Een verdergaande schade als gevolg van de beperking van de gebruiks- en bouw mogelijkheden op het Recreatiepark is niet noodzakelijk, disproportioneel en onevenredig. Het beheerplan kan uitgevoerd worden zonder de planologische wijzigingen aan te brengen op het Recreatiepark. Het Provinciaal Inpassingsplan draagt, voor zover het de gronden van het Recreatiepark betreft, niet bij aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen.		
	4 CONCLUSIE & VERZOEK.		
32.7	Gelet op al het voorgaande zijn alle onderdelen van het Provinciaal Inpassingsplan in het algemeen en in het bijzonder de bestemmingswijziging op het Recreatiepark en daarmee de planologische beperking naar de bestemming natuur en de daarmee verband houdende overige maatregelen en plannen: a. niet noodzakelijk (eventuele schadebeperkende maatregelen kunnen met de huidige bestemming gerealiseerd worden en daarover dienen verder privaatrechtelijke afspraken gemaakt te worden. Een publiekrechtelijke functiewijziging draagt niet bij aan de realisering van de doelen); b. niet (voldoende noch draagkrachtig) gemotiveerd; c. niet zorgvuldig voorbereid;	Onze reactie luidt puntsgewijs: a. Volgens vaste jurisprudentie mag iets wat publiekrechtelijk geregeld kan worden niet privaatrechtelijk worden vastgelegd. Een publiekrechtelijk spoor gaat daarom voor op het privaatrechtelijke spoor wanneer er publiekrechtelijke doelen, zoals de Natura 2000 doelstellingen, aan ten grondslag liggen. Alleen zaken die niet publiekrechtelijk kunnen worden geregeld mogen privaatrechtelijk worden vastgelegd. b. In onze voorgaande reacties hebben wij meer dan voldoende de noodzaak van de maatregelen gemotiveerd. c. Wij zijn continu met u (u namens de belanghebbenden) in gesprek over de effecten van maatregelen en hoe die gecompenseerd kunnen worden. Het onderzoek naar de effecten van de vennen op de camping is door deskundigen zorgvuldig uitgevoerd. d. De natschade wordt gemitigeerd. De plaatsing van stacaravans wordt hierdoor niet of nauwelijks beperkt en de inperking is niet onevenredig groot. Zonder verondieping van het zwemmen en de bescherming van de waterkwaliteit zal de kwaliteit van de Bergvennen negatief beïnvloed blijven	Nee

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	d. onevenredig en staan niet in verhouding met noch draagt dit bij aan de met de wijziging beoogde doelen; e. er heeft geen belangenafweging plaatsgevonden; f. niet (financieel noch praktisch) uitvoerbaar; met de Belanghebbenden, tevens eigenaren, zijn bijvoorbeeld nog helemaal geen afspraken gemaakt over de uitvoering van de maatregelen. Er is hierdoor eveneens sprake van een evident privaatrechtelijke belemmering; g. strijdig met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur; h. strijdig met (eerdere) besluiten en beleidsdocumenten; i. in strijd met een goede ruimtelijke ordening.	- door de zwemvijver en niet of nauwelijks herstellen en dus draagt de maatregel bij aan de doelen. e. Een belangenafweging heeft zeker plaatsgevonden. De nadelige effecten van ingreep is afgewogen tegen de voordelen. Het aantal te plaatsen stacaravans wordt door de maatregelen niet verminderd en natuur heeft zeker ook een belevingsmeerwaarde op het recreatiepark, ook al kun je er niet in. f. De maatregelen zijn zeker financieel en praktisch uitvoerbaar, deels ook al, in overleg met u, uitgevoerd. g. Wij delen uw mening niet dat er sprake is van onbehoorlijk bestuur op basis van de voorgaande punten. h. Er is geen strijd met (eerdere) besluiten en beleidsdocumenten. Wel zijn er aanvullingen op die besluiten en documenten noodzakelijk gebleken op de in die documenten vastgelegde instandhoudingsdoelstellingen te halen. i. Op basis van voorgaande punten is er geen sprake van strijd met een goede ruimtelijke ordening.	
32.7	Voorts is het overgangsrecht voor wat betreft de locatie van het Recreatiepark onjuist. Verwezen wordt in het bijzonder naar artikel 15.2 onderdeel e van de planregels. Het Recreatiepark valt immers niet binnen het Natura-2000 gebied.	De in artikel 15, lid 2 onder e zijn niet alleen van toepassing op Natura 2000-gebieden, maar op alle gronden waarvan het gebruik rechtstreeks van negatieve invloed is op de instandhoudingsdoelstellingen en die door maatregelen in datzelfde plan worden beschermd.	Nee
32.8	Gelet op al het voorgaande treden Belanghebbenden geven aan graag spoedig in overleg met ons om het vervolg te bespreken. Hierbij merken Belanghebbenden op dat het ze niet gaat om het tegenwerken van de plannen en maatregelen. Integendeel. Zij verzoeken ons onnodige planologische wijzigingen achterwege te laten. Een publiekrechtelijke beperking/functiewijziging draagt naar hun mening geenszins bij aan de realisering van de instandhoudingsdoelen. Belanghebbenden zijn bereid de nodige (privaatrechtelijke of planologische) medewerking te verlenen voor het noodzakelijke vervolg en verzoeken ons daarover via u contact met hen op te nemen om hieromtrent afspraken te maken. Aangezien privaatrechtelijke en planologische afspraken en wijzigingen de nodige tijd zullen vergen en deze dan moeten worden gemaakt en doorgevoerd in het (gewijzigd) Provinciaal Inpassingsplan voordat het Provinciaal Inpassingsplan wordt vastgesteld, is voortvarendheid	Wij waarderen de positieve grondhouding en de bereidheid om privaatrechtelijke en planologische medewerking te verlenen. Wij gaan/blijven graag met u in gesprek over de te nemen maatregelen. Het zijn geenszins onnodige planologische wijzigingen die wij op het recreatiebedrijf moeten nemen. Zoals hiervoor onder 32.6 onder 'a' al is uitgelegd mogen wij geen privaatrechtelijke afspraken maken als wij daarvoor publiekrechtelijke instrumentaria ter beschikking hebben. Het aangehaalde overleg is inmiddels al geweest.	Nee

Nr.	Zienswijze 32: De Bergvennen Ontwikkel B.V.; Recreatiepark De Bergvennen B.V. en eigenaren	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	vereist. U stelt daarom voor het eerste (digitale) overleg te plannen in de periode van 7 t/m 19 februari a.s. U geeft aan dat u graag een aantal data- en tijdstipvoorstellen van ons verneemt.		
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel tot een aanpassing van de bestemming Natuur.	

Nr.	Zienswijze 33: indiener 33	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
33.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
33.5	Alhoewel u met uw bedrijf en gronden niet in de directe nabijheid van de Bergvennen en het Brecklenkampse Veld gelegen ben verwacht u in de toekomst toch met beperkende maatregelen en de hiermee gepaard gaande negatieve financiële consequenties te maken gaan krijgen. Vooral met betrekking tot de alsmaar buiten proporties groeiende regelgeving omtrent zogenaamde stikstofbelasting van agrarische bedrijven rondom deze natuur, lijkt het soms dat overheden een heel ander doel nastreven dan het beschermen van deze natuurgebieden. Het lijkt meer op doelbewust proberen uit te faseren van een substantieel deel van onze agrarische sector ter begunstiging van andere niet nader benoemde doelen waardoor een groot deel van de agrarische sector het vertrouwen in onze overheid grotendeels is verloren. Vooral de bedrijven die direct gelegen zijn aan deze Natura 2000 gebieden moeten volgens u de gevolgen dragen van problemen die door onze gezamenlijke manier van leven in ons land wordt veroorzaakt op ons leefmilieu. U vindt dat het de beleidsmakers zou sieren om deze natuurgebieden zonder al die overdreven stikstofpaniek op een voor ieder (ook industrie, overheid en burgerij) evenredige te belasten manier te beschermen en niet met haar vergaande bevoegdheden onevenredig in te grijpen in het bestaan van eeuwenoude boerenbedrijven die in veel gevallen juist hebben bijgedragen aan de vormgeving en zeker ook het behoud van ons mooie landschap.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied die kunnen leiden tot negatieve effecten op de landbouw. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. Dit plan regelt dat er maatregelen uitgevoerd kunnen worden om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Dit is een wettelijke opgave die voortvloeit uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Dit is een wettelijke opgave die tot doel heeft om de natuur te beschermen. Het uifaseren van de agrarische sector is geen doel van dit PIP. Bij de uitwerking van de plannen wordt in een gebiedsproces uitvoerig bekeken of negatieve effecten op de omliggende landbouwgronden kunnen worden voorkomen. Waar dat niet lukt, wordt gezocht nog mogelijkheden voor mitigatie en compensatie. De Provincie werkt samen met andere overheden aan diverse opgaven voor het landelijk gebied, om daarmee problemen als de stikstofcrisis op te lossen. Hierbij zijn wij met zijn allen gebonden aan de wet- en regelgeving. Daarnaast moeten er keuzes gemaakt worden om voor alle opgaven een oplossing te bieden. Dit kan leiden tot effecten op de landbouw. Dit staat echter los van dit plan. Het voorbeeld waar u naar verwijst gaat over de stikstofrekening. Dit plan staat daar los van omdat de maatregelen die moeten worden uitgevoerd voor de instandhoudingsdoelstellingen vrijgesteld zijn van een stikstoftoets. In dit plan worden ecologische en/of hydrologische maatregelen mogelijk gemaakt om de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied te halen. Uit uitgebreid onderzoek is gebleken dat deze maatregelen hieraan zullen bijdragen en de achteruitgang van de kwaliteit van het gebied zal worden gestopt.	Nee

Nr.	Zienswijze 33: indiener 33	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Een voorbeeld voor wat betreft uw bovenstaande beweringen is volgens u onlangs gebleken. Bij het bekend worden van uit een WOB-verzoek naar boven gekomen informatie blijkt dat hoge beleidsambtenaren kritiek en waarschuwende informatie uit een belangrijke stikstofstudie van de overheid hebben weggelaten waardoor wetenschappelijke kritiek op onderdelen van het Aerius- rekenmodel en opkoopbeleid buiten beeld is gebleven. Vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur vindt u dat er daarom erg terughoudend moet worden omgegaan met het opleggen van maatregelen rondom deze natuurgebieden waarvan maar moet worden afgewacht hoe effectief die in de toekomst blijken te zijn gezien de informatie die door middel van het WOB-verzoek van Greenpeace boven tafel is gekomen. Hierbij verwijst u naar een artikel "Ambtenaren halen kritiek uit stikstofstudie" Boerenbusiness, 11 januari 2022.		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 34: indiener 34	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
34.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
34.5	Deze ontwerpbesluiten geven toestemming voor forse ingrepen in de waterhuishouding ter verbetering van de natuur. Het agrarisch gebruik van percelen wordt daardoor onmogelijk gemaakt door zodanige gebruikbeperkingen als gevolg van vernatting dat rendabele agrarische bedrijfsvoering niet meer mogelijk is. Dit klemmt des te meer omdat geen compensatie is geregeld. De landbouw in dit gebied is kwetsbaar vanwege de fysiek beperkte productieruimte. Uw zoon (19) studeert aan de Aeres Hogeschool in Dronten en wordt heel gelukkig van het werken op de boerderij en vooral met het vee. U geeft aan dat hij graag het bedrijf wil over nemen dat daartoe verder door ontwikkeld dient te worden; gezien het	Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. De mogelijk hogere kosten waar u naar verwijst zijn geen gevolg van het PIP. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie (zie ook paragraaf 1.6.1). Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een opgave die voortvloeit uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Daarmee is het een wettelijke opgave die de provincie moet uitvoeren. Tijdens het gebiedsproces is naast deze opgave onderzocht hoe deze gehaald kan worden, met zo min mogelijk negatieve effecten op de landbouw. Waar nodig en mogelijk worden negatieve effecten gemitigeerd of gecompenseerd. Echter, het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen is een verplichte opgave. Of het halen van deze instandhoudingsdoelstellingen op termijn ook weer	Nee

Nr.	Zienswijze 34: indiener 34	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	beleid van de Overheid via extensivering richting kringlooplandbouw zal dat vooral uitbreiden in grondareaal betekenen. Er is al een grote grond druk in het gebied en dit zal alleen maar toenemen. Er is volgens u onvoldoende grond beschikbaar (koop en pacht) om uw agrarische bedrijf verder te kunnen ontwikkelen en de grondprijzen zullen torenhoog zijn. U bent van mening dat uw belangen bij de voortzetting van het agrarische bedrijf op deze locatie sowieso nergens gemotiveerd worden afgewogen. Deze ontwerpbesluiten hebben naar uw mening uitsluitend ten doel om het inrichtingsplan te faciliteren. Het agrarisch gebruik dat in de weg staat aan de beoogde natuurkwaliteit wordt onmogelijk gemaakt. Alles vanuit de natuurherstelopgave. De feitelijke consequentie is dat agrarisch gebruik moet wijken voor natuur. Daarbij past een visie op een fatsoenlijke overgangstermijn en afspraken met de bestaande eigenaren en gebruikers van het gebied. Dit ontbreekt geheel. De vaststelling van deze besluiten, op dit moment en in deze vorm, is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.	tot ontwikkelingsruimte leidt is op dit moment niet te bepalen, omdat dat van te veel andere factoren afhankelijk is. De wettelijke Natura 2000-opgave is al lange tijd bekend. Hiervoor zijn op de verschillende bestuurlijke niveaus diverse besluiten genomen die allen hun wettelijke procedure hebben doorlopen. Ook dit plan doorloopt alle wettelijke procedures. Daarmee wordt samen met het gebiedsproces voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 35: indiener 35	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
35.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
35.5	De gevolgen van het plan heeft volgens u grote impact op uw eigendommen en ons inkomen. Daartegen heeft u grote bezwaren. Daarnaast voorziet u op een groot deel van uw gronden gevolgen van de te nemen maatregelen. Met name waar het gaat om het verondiepen van watergangen zal op een aantal percelen leiden tot vernatting. De aanleg van een nieuwe (zeer diepe) watergang langs de Kommiezenweg zal volgens u leiden tot een gevaarlijke en onveilige situatie. U pleit er dan ook voor dat deze watergang wordt	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor de eigendommen van u met zich meebrengen. De schade die hierdoor ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Wij zijn met u in gesprek om tot overeenstemming komen over het beschikbaar krijgen van de grond die nodig is voor het uitvoeren van de benodigde maatregelen op uw eigendom. Uitgangspunt bij deze onderhandeling is dat u wordt gecompenseerd voor de impact van de maatregelen op uw eigendom. Wij streven er naar om in goed overleg met u tot overeenstemming te komen over de hoogte van de schadevergoeding. De nieuw te graven watergangen zijn gesitueerd op een bepaalde afstand van het Natura 2000-gebied waarbij de sloot geen effect heeft op de	Nee

Nr.	Zienswijze 35: indiener 35	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	aangelegd op de plangrens ten oosten van uw huisperceel.	grondwaterhuishouding van het Natura 2000-gebied. Deze zone heet ook wel het grondwaterbeïnvloedingsgebied. Sloten graven binnen deze zone zoals door u wordt voorgesteld is daarom niet gewenst en kan effect hebben op de hydrologische effecten op het Natura 2000-gebied Bergvennen.	
	Ten tweede blijkt uit het plan niet dat de voorgestelde maatregelen voldoende zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te behalen. Dit zou kunnen betekenen dat op lange termijn aanvullende maatregelen volgen. Doordat ons bedrijf grenst aan het gebied, zijn nadelige effecten niet uit te sluiten. Dit geldt met name voor gronden van ons gelegen aan de Kommiezenweg die in het plan de bestemming Agrarisch-3 krijgen. Onder 3.5 is namelijk een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt deze gronden als natuur te bestemmen zonder dat de belangen van de eigenaren hoeven te worden afgewogen. Dit betekent voor u geen enkele rechtszekerheid over het toekomstig gebruik van deze gronden.	Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor het nieuwe beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk. De wijzigingsbevoegdheid waar u op doelt is niet nieuw, ook in het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2010 is een dergelijke wijzigingsbevoegdheid binnen de EHS (nu NNN) opgenomen; uw grond ligt daarbinnen. De rechtszekerheid t.a.v. het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid wijzigt daarom niet.	Nee
	Tot slot vreest u dat de plannen grote gevolgen zal hebben voor uw woonklimaat. U legt dit uit. Door de voorgenomen maatregelen zal een deel van de gronden voor langere tijd onder water komen te staan. Deze plekken vormen uitstekende broedplaatsen voor stekende insecten. Blijkens de stukken is er geen onderzoek gedaan welke invloed de maatregelen hebben op overlast van stekende insecten. Een goed woonklimaat is naar uw mening dan ook niet gegarandeerd.	Er is een uitgebreid onderzoek gedaan naar knutten en muggen in verband met de vernattingseffecten. Het is juist dat dit rapport niet bij de stukken zit. Dit rapport zullen wij opnemen in het PIP. Voor knutten en muggen moeten er langdurig natte plekken aanwezig zijn waarin de larven zich kunnen ontwikkelen. Het is mogelijk dat bij langdurige regen delen van de percelen langere tijd plassen vertonen. Deze situatie is nu ook al aanwezig.	Ja, het rapport wordt als bijlage opgenomen bij de toelichting.
	Conclusie	De zienswijze leidt tot aanpassing van het PIP en wel door het opnemen van het rapport over knutten en muggen	

Nr.	Zienswijze 36: indiener 36	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
36.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
36.5	Nu het voornemen is om al deze grond om te zetten van landbouw naar Natuur is het voor mij als bedrijf steeds lastiger om de bedrijfsvoering rond te zetten, de maatschappij vraagt om extensivering van de Landbouw maar met deze PIP wordt het alleen maar	De slenk is nodig om de instandhoudingsdoelstellingen te halen. De zuidelijke vennen van de Bergvennen zijn verzuurd. Om de vennen te herstellen en in stand te houden moeten de vennen kunnen doorspoelen met water van de gewenste kwaliteit om de verzuring te doen afnemen en uiteindelijk het habitat duurzaam in stand te kunnen houden. De doorstroming moet beginnen bij het	Nee

Nr.	Zienswijze 36: indiener 36	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	intensiever. U roept ons met klem op nogmaals af te zien van de aanleg van de slenk en deze te behouden voor de landbouw. Het nieuwe kabinet is van plan om een nieuwe vorm van grond te gebruiken de zo genaamde landschapsgrond. U vraagt ons om de randen van de Landbouwenclave en het Lattropse Veen aan te wijzen als Landschapsgrond en deze voor een extensivering van de landbouw in het gebied te gebruiken. Hiermee komt er wellicht nog weer vertrouwen in de politiek.	zuidelijkste ven en eindigen via een overstort van het noordelijkste ven in de landbouwenclave. Er zijn hiervoor twee mogelijke oplossingen onderzocht. Het eerste is het plaatsen van een pomp die grondwater oppompt bij het zuidelijkste ven. Het alternatief is het graven van een slenk in het Lattropse Veen, waardoor gebufferd grondwater in de slenk aan het oppervlak komt en vervolgens kan worden doorgevoerd naar het zuidelijkste ven. Beide alternatieven zijn uitvoerbaar maar hebben zowel voor- als nadelen. Een pomp is redelijk eenvoudig te realiseren, maar niet duurzaam en ervaring met oppompen van grondwater in het verleden laat zien dat hierbij veel rietgroei ontstaat wat ongewenst is omdat het kwetsbare habitatsoorten verdringt en bovendien het beheer bemoeilijkt. Het graven van een slenk is een duurzame oplossing, omdat dit aansluit bij hoe het vennensysteem vroeger functioneerde. Nadelen ervan zijn inderdaad dat er grote ingrepen nodig zijn in het Lattropse Veen en zal de huidige landbouwfunctie op een groot deel van de gronden plaats moeten maken voor de slenk en natuurranden. De Wet ruimtelijke ordening schrijft voor dat gronden een passende bestemming moeten krijgen. In dit geval is dat de bestemming natuur. Het is niet mogelijk om de gronden te bestemmen als landschapsgrond, omdat dit wettelijk gezien nog niet mogelijk is. Er is wel bekeken of er een agrarische bestemming op kan blijven met als aanduiding 'met landschappelijke waarden'. Echter, dit is geen passende bestemming, omdat de gronden niet meer agrarisch gebruikt kunnen worden. Het opnemen van die bestemming is daarmee in strijd met de Wro.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
37.0	Inleiding U vertelt dat u bent opgegroeid aan de Dennenweg te Lattrop, pal naast het natuurreservaat 'de Bergvennen'. Als inwoner van Noordoost Twente heeft u belang bij een vitaal en mooi natuurreservaat 'de Bergvennen en het Brecklenkampse Veld. U hebt een aantal zienswijzen bij het plan Bergvennen, nummer 3886852. Van kinds af aan hebt u geleerd, dat het natuurreservaat 'de Bergvennen' een heel bijzonder stuk natuur is, dat bescherming verdient. O.a. daarom hebt u op 30 november 2020 het gemeentebestuur en de raadsleden van de	Uw betrokkenheid bij het natuurgebied wordt zeer gewaardeerd. Hetgeen u daarover schrijft nemen wij voor kennisgeving aan, omdat hetgeen waar u zich op richt een aangelegenheid voor de gemeente is en waar wij geen rol in kunnen spelen. Alle zorgen die u uit ten aanzien van de camping staan echter geheel los van dit PIP. Voor zover de Wet natuurbescherming van belang is zullen wij daarop toezien en zo nodig handhaven. Het bestemmingsplan voor de camping, de ruimte die de camping heeft voor de plaatsing van kampeermiddelen/stacaravans/chalets, wordt door dit PIP niet gewijzigd in de zin dat er meer mogelijk wordt gemaakt, hooguit minder. De herontwikkeling zal binnen de voorwaarden van het geldende bestemmingsplan moeten passen en zo niet dan zal daarvoor een aparte procedure bij de gemeente moeten worden doorlopen. Dit gaat echter buiten het Natura 2000 project om.	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	gemeente Dinkelland een brief over de plannen aangaande de camping 'de Bergvennen' geschreven. Deze camping ligt midden in het natuurreservaatgebied. U heeft destijds uw zorgen over die nieuwe plannen uitgesproken voor wat betreft de gevolgen voor de natuur, maar ook voor wat betreft de oneerlijke behandeling van de omringende agrariërs, die anders behandeld worden dan de investeerder die de camping gekocht heeft. De wethouder van de gemeente Dinkelland beweerde in de daaropvolgende commissievergadering bij hoog en laag, dat alles aangaande de nieuwe plannen van de camping correct verlopen was en binnen de afspraken viel en dat een eventuele aanpassing van het bestemmingsplan een planschadeclaim tot gevolg zou hebben. Ook vertelde de wethouder in de commissie vergadering dat het nieuwe plan van de campingeigenaar keurig afgestemd was met de provincie. Het bestemmingsplan zou daarbij leidend zijn (voor wat betreft de camping). Dat de nieuwe plannen rond camping de Bergvennen feitelijk betekenen dat het aantal huisjes (op wielen) in vergelijking met het aantal huisjes dat er de afgelopen jaren stond, zeer fors wordt uitgebreid, daar stapte naar uw mening de wethouder wel héél erg snel overheen. Op u kwam het over, alsof er nog een soort van geheime afspraak onder lag. Het schrijvende was en is naar uw mening, dat de wethouder schermde met planschade voor de projectontwikkelaar die de camping gekocht had (met effectief een verruiming van de economische activiteiten midden in dit natuurreservaat), maar tegelijkertijd hamerde op correctheid dat de omliggende agrariërs van dit natura 2000 gebied nog nadere beperkingen opgelegd krijgen of gekregen hadden. Uw brief van 30 november 2020 aan gemeentebestuur en raadsleden van de gemeente Dinkelland hebt u toegevoegd als bijlage (bijlage 1).	Voor zover de gebruiksrechten van de camping door het Natura 2000-plan worden beperkt zal dit worden gecompenseerd. Dit kan in natura (zoals aanleg nieuwe zwembijver binnen het geldende bestemmingsplan) of financieel, zoals dat ook voor andere eigenaren/agrariërs gebeurt.	
	Camping zichtbaarder dan ooit: lelijke steenpuist midden in de natuur	Camping de Bergvennen maakt gebruik van bestaande rechten uit het bestemmingsplan De Bergvennen vastgesteld op 14 december 1989. Op basis	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	De nieuwe investeerder/eigenaar van Camping 'de Bergvennen' mag op basis van een oud bestemmingsplan dat dateert van ver uit de vorige eeuw (1989) veel méér huisjes gaan plaatsen dan dat er de laatste jaren stonden. Dat betekent meer bezoekers, meer roering, meer afval, meer kapotgetrapte kwetsbare natuur en meer stikstofuitstoot! In ieder geval hebben de nieuwe campingplannen tot gevolg dat de natuur eronder lijdt. Dat staat haaks op dit plan. Afgaande op wat de wethouder in die commissievergadering verteld heeft, zou de provincie goedkeuren dat de nieuwe campingeigenaar een uitbreiding (in praktijk, niet op papier) gegund wordt, midden in een natuur reservaat, en tegelijkertijd omliggende agrariërs de maat genomen wordt door verdere beperkingen op te leggen. Uw stelling is dat het gemeentebestuur van Dinkelland en met name het college van Burgemeester en Wethouders moreel buiten zijn boekje gegaan is. Aan de ene kant omliggende agrariërs meer regels opleggen en bedrijfsmatig inperken – en tegelijkertijd aan de andere kant de campingeigenaar meer 'milieuschade' laten aanrichten dan dat de laatste jaren heeft plaats gevonden.... Dat is volgens u onwenselijk, ook oneerlijk en druist in tegen de nieuwe plannen. U stelt dat het wellicht juridisch nét binnen de letter van de wet blijft, echter het riekt volgens u naar vriendjespolitiek. Er is naar uw mening geen principe van weldoen of gezamenlijkheid. Het heeft er de schijn van dat de wethouder namens de gemeente de camping eigenaar bevoordeelt. Dat laatste steekt u het meeste.	daarvan kan de eigenaar nu niet meer 'huisjes' plaatsen dan voorheen. Dat blijkt niet de volle 100% van de mogelijkheden is benut doet niet ter zake. De "goedkeuring" van onze zijde voor een uitbreiding "midden in een natuurreservaat" is ons niet bekend en daar zullen wij ook geen medewerking aan kunnen en mogen verlenen omdat dit strijdig is met de Natura 2000-wetgeving. Gemeente Dinkelland is verantwoordelijk voor de handhaving van de aan de gronden gegeven gebruiksmogelijkheden binnen de bestemmingen en van eventueel bestaande vergunningen. Het overige nemen wij voor kennisgeving aan.	
	Zienswijzen		
37.1	U wilt dat de provincie onderzoekt of de gemeente Dinkelland de nieuwe eigenaar/investeerder van de camping 'de Bergvennen' heeft bevoordeeld en gehandeld heeft in strijd met haar eigen omgevingsvisie. U draagt Gedeputeerde Staten van Overijssel op, indien de gemeente dit vaststelt, zo nodig in te grijpen, indien sprake is van	Zolang er door de gemeente geen nieuw bestemmingsplanherziening of een andere procedure voor de camping in procedure wordt gebracht is de gemeente het bevoegd gezag. In eerste instantie dient u zich te wenden tot de gemeenteraad die het handelen van het college dient te controleren.	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	vriendjespolitiek. U verwijst hierbij naar de tekst uit het natura 2000 plan betreffende de Omgevingsvisie van de gemeente Dinkelland.		
37.2	U bent van mening dat het niet zo kan zijn dat omliggende agrariërs in hun bedrijfsvoering extra worden ingeperkt en dat een investeerder/eigenaar van de camping, midden in het natuurreservaat alle ruimte krijgt tot exploitatie. De agrariërs zijn van oudsher en al eeuwen in dit Noordoost Twentse gebied op hun landerijen met hun beroep bezig, van de nieuwe campingbezitter kan dat zeker niet gezegd worden.	Het is correct dat de camping recent van eigenaar is gewisseld. De camping alsmede het agrarisch gebruik van de directe omgeving van het Natura 2000 gebied heeft zich halverwege de vorige eeuw ontwikkeld. Voordien kenmerkte dit gebied zich door vennen en heide. De camping wordt evenals omliggende agrariërs geraakt door de ingrepen en wordt daarbij door ons niet anders behandeld dan de agrariërs. Met beide partijen worden afspraken gemaakt om dit de mitigeren of compenseren. Er is voor de camping op dit moment geen sprake van het bieden van planologisch / juridische extra exploitatieruimte.	
37.3	De nieuwe camping-eigenaar/bezitter zal volgens u feitelijk méér 'milieuschade' veroorzaken (afval, ecologische voetafdruk, onrust, schade in het natuurgebied door haar bezoekers) dan dat de laatste jaren effectief tegenereerd is. Dit is in strijd met de omgevingsvisie van de gemeente Dinkelland waarin staat dat we het samen doen en het goede voorbeeld geven. De gemeente Dinkelland heeft naar uw mening hier niet het goede voorbeeld gegeven, omdat zij midden in het natuurgebied een bedrijf ruimte geeft 'uit zijn dak te gaan', terwijl omliggende agrariërs extra beperkingen opgelegd krijgen.	Of er feitelijk meer milieuschade zal worden veroorzaakt kunnen wij niet beoordelen, echter zolang de ontwikkeling binnen de bestaande rechten plaatsvindt kunnen er geen beperkingen opgelegd worden. Voor het overige nemen wij dit voor kennisgeving aan.	Nee
37.4	U bent van mening dat het plan 'Bergvennen, nummer 3886852' haaks staat op de plannen (deels al in uitvoering) voor de camping 'de Bergvennen'. Miljoenen euro's gemeenschapsgeld worden volgens u geïnvesteerd om het bedje van de nieuwe investeerder/camping-eigenaar nog mooier te spreiden. U stelt dat hier sprake is van onrechtmatige bevoordeling van één partij t.o.v. de andere partijen, die allen benadeeld worden.	Het gemeenschapsgeld wordt geïnvesteerd in de natuurkwaliteit en dat komt ten goede van iedereen. De camping wordt niet anders dan de omliggende agrariërs en particulieren behandeld. Zo mag ook de camping geen werkzaamheden verrichten die een negatieve invloed hebben op het Natura 2000 gebied Bergvennen, voor zover niet vallend binnen de vergunde situatie.	
37.5	Natuurreservaat 'de Bergvennen / het Brecklenkampse Veld' is maatschappelijk eigendom, het is een beschermd natuurgebied met zeldzame flora en fauna. Het is daarom nodig extra toe te zien op de bescherming van de natuur, vooral omdat er veel gemeenschapsgeld mee gemoeid is. In dit plan gebeurt dit eenzijdig naar de agrariërs en niet naar de nieuwe camping-eigenaar. U draagt GS op om de	Een deel van de camping krijgt bestemming natuur. Het wijzigen van de bestaande vergunde rechten is, zoals ook bij omliggende agrariërs, geen onderwerp van aanpassingen. In zoverre dat er wel sprake is van een beperkt verlies van oppervlakte aan recreatiebestemming. Tijdens de uitvoering van de boskap is rekening gehouden met de insporing van materieel en zijn er rijroutes vooraf door Landschap Overijssel bepaald. Dit zijn bestaande onderhoudsroutes die vaker gebruikt zijn door Landschap Overijssel. Voor zover wenselijk zal Landschap Overijssel die sporen herstellen.	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	campingeigenaar, op een vergelijkbare wijze als de agrariërs, aanvullende beperkingen op te leggen, of de gemeente hiertoe opdracht te geven, teneinde dit natuurreservaat de bescherming te bieden die het toekomt, opdat de schade aan de kwetsbare flora en fauna tot een minimum beperkt zal worden. U stelt dat te denken valt aan forse inperking van het aantal staplekken, t.o.v. het gemiddeld aantal verhuurde plekken in de laatste 3 jaren. Eerder deze maand maakte u een wandeling door het natura 2000 gebied, door zowel de Bergvennen als ook door het Brecklenkampse Veld. U zegt geschrokken te zijn van de ruwheid, waarmee hout gekapt is. Diepe sporen van vernieling waren zichtbaar.		
37.6	U draagt GS op om te onderzoeken, of er wel een kapvergunning is aangevraagd, danwel verleend is voor deze grootschalige uitgevoerde kap. Daarnaast stelt u dat uitvoerders in dit kwetsbare natuurgebied onnodig ruw en met grof geschut te werk zijn gegaan en dat dit op deze wijze moet stoppen. Diepe rupsbandsporen zijn in de zachte hoogveenbodem zichtbaar na dit kageweld. <u>Naalddhout of loofhout?</u> In het plan 'Bergvennen, nummer 3886852' staat beschreven dat naalddhout meer water verdampt dan loofhout (zie ook: https://www.rtvoost.nl/nieuws/311178/Naalden-maken-plaats-voor-bladeren-om-droogte-tegen-te-gaan) en dat men meer loofhout wil in de Bergvennen. Wat u daarom zo verbazingwekkend vindt, is dat ook juist enorm veel loofbomen in het natuurgebied gekapt zijn. U stelt dat heide doorgaans op zeer droge en schrale grond groeit, maar door het naalddhout te kappen en ook het loofhout te kappen zal naar uw mening ook de heide vernatten en de struikheide op termijn verdwijnen. Dat is uw inschatting, zeker als er meer loofhout voor in de plaats komt.	Kap ten behoeve van Natura 2000-herstelmaatregelen zijn vrijgesteld van vergunningplicht. Een kapvergunning is daardoor niet noodzakelijk. In het Natura 2000-gebied zijn grotendeels naalddhoutbomen gekapt. Voornamelijk Grove Den. Rondom het Rietven zijn inderdaad ook loofhoutbomen gekapt in verband met de nadelige hydrologische effecten op het Rietven. Door het kappen van naald- en loofbos zal de verdamping afnemen en zal de opbolling van grondwater in de dekzandruggen toenemen en tot een verhoging van de grondwaterstanden leiden. De verbetering zal echter niet leiden tot een grotere vernatting dan voor de grote ingrepen van de ruilverkaveling Beneden Dinkel van de jaren 1960 en is het knelpunt van verdringing droge heide door natte heide niet te verwachten. Droge en natte heide zijn beide habitattypen. Met andere woorden herstel van de hydrologie zal op beide positief uitwerken.	Nee
37.7	Het is niet uit te leggen waarom het oorspronkelijke, uit zichzelf gegroeide naalddhout verwijderd wordt. U maakt hier bezwaar tegen. Juist de grove dennen in	De Grove den is inderdaad een kenmerkende boomsoort van het heidelandschap en beeldbepalende bomen worden gespaard. Het overgrote deel wordt gekapt voor herstel van de hydrologie en heideontwikkeling. Jeneverbes is	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	de Bergvennen maakten het landschap zo karakteristiek. Bovendien zijn jeneverbessen ook naalddhout, zelfs een beschermde soort.	een naaldboom die beschermd is en uiteraard gespaard blijft en waar ook maatregelen voor worden genomen om de vitaliteit te bevorderen (kalk of steenmeel).	
37.8	U stelt dat er met te grof geschut en te veel geweld in dit kwetsbare natuurgebied is gewerkt. U vraagt zich af of deze forse bomenkap een dealtje is met de campingeigenaar? U stelt dat de bomenkap tussen de camping en het natuurgebied de kroon spant. U voegt daarvoor een aantal foto's toe. Op basis van nu al gedane houtkap mag er volgens u van uitgegaan worden, dat dit natuurgebied forse extra schade oploopt.	Ja, de ingreep is fors en gaat ertoe leiden dat het heidelandschap zich gaat herstellen. Direct na de ingreep ziet het er heel heftig uit, maar de ervaring met eerdere herstelprojecten wijst uit dat herstel van de heide snel optreedt. Op de Maatregelenkaart die als Bijlage 1 is opgenomen is aangegeven dat er op de grens met de camping sprake is van 'behoud of herstel (hout)wal'. Het klopt dat de bomenkap in het natuurgebied tegen de camping aan fors is. De houtsingel bestaat grotendeels uit zomereik en grove den en te weinig uit nectar- en besdragende struiken. Om de goede kwaliteit te herstellen is voor fors ingrijpen gekozen, zodat nieuw aan te planten nectar- en besdragende struiken voldoende licht krijgen om te kunnen groeien. Zie ook onze volgende reactie. De kap van naalddhout is ten gunste van de Natura 2000 doelen. Naalddhout verdampt meer grondwater dan loofhout en heide. Naast het verondiepen van sloten is het dus een hydrologische maatregel.	Nee
37.9	Er is volgens u een plonsvijver/honden uitlaatvijver gecreëerd voor nieuwe huisjesbezitters / huisjeshuurders naast het vennetje. - (Blaffende) honden zullen met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid wild en vogels verjagen. - Doordat er zeer veel meer mensen naar de camping zullen komen zal zeldzame flora en fauna (soortbescherming) verjaagd, dan wel vertrapt worden. - De bomenkap maakt het mogelijk dat campingbezoekers rechtstreeks het beschermde natuurgebied inlopen en daar gaan recreëren. - De kwetsbare natuur is nu verworden tot een overgangsgebied voor de bezoekers van de camping - Het natuurreservaat is feitelijk heel sneaky bij de camping aangetrokken. Deze activiteiten op of op de randen van Camping de Bergvennen stroken volgens u totaal niet met het plan. U vraagt ons om de gevolgen van de houtkap te veroordelen en met de campingeigenaar hier scherp geformuleerde afspraken over te maken, of de gemeente Dinkelland daar opdracht toe te geven en hierop toe te zien. U vindt dat er in ieder geval handhavend opgetreden zal moeten worden.	De vijver krijgt de bestemming natuur en wordt als natuurven heringericht. Rondom de camping wordt een nieuw raster geplaatst om inloop vanaf de camping in het Natura 2000-gebied te weren. Tevens wordt er op en naast de hiervoor genoemde (hout)wal een singel van ca. 10 meter breed aangeplant rondom de camping met struweelvormers om het zicht vanaf de camping af te schermen. De eigenaar van de camping is in deze geen partij omdat de kap op grond van Landschap Overijssel plaatsvindt.	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
37.10	U vindt dat wij handhavend dienen op te treden en de te verwachten milieuschade moeten voorkomen, door forse nadere inperkende afspraken met de campingeigenaar te maken en hierover op korte termijn aanvullend beleid te schrijven en implementeren, aangaande de exploitatieruimte en mogelijkheden van de camping, liggend midden in het natuurreservaat in te perken, dan wel de camping op te kopen en het gebied toe te voegen aan het natuurreservaat. U vraagt zich af of er nu oorspronkelijke natuur verdwijnt voor een nieuw cultuurlandschap? Wat u het meest bevreemd, dat is dat wij van een natuurreservaat, waar oorspronkelijk heide, grove dennen, jeneverbessen, berken en vennetjes zijn, omgeven met zeldzame planten als zonnedauw, waterlobelia's, gentianen, zeldzame vlinders en andere beschermde flora en fauna voor miljoenen willen gaan ingrijpen en willen overgaan tot het creëren van een cultuurlandschap, geheel door de mens gemaakt. En dat.... terwijl hier sprake is van ongerepte natuur.... U vindt dat dit echt werkelijk niet is uit te leggen. In de omgevingsvisie van de gemeente Dinkelland staat volgens u bovendien het volgende: <i>Ten aanzien van onderhavig plangebied wordt gesteld dat het grotendeels gaat om waardevolle landschappen die door de tijd heen in stand zijn gebleven en waar gestuurd wordt op het behouden en versterken van die waarden in combinatie met Natura 2000 gebieden. Bij een combinatie met een lage dynamiek is het landschap nog zeer herkenbaar ten opzichte van 100 jaar geleden.</i> Waardevolle landschappen dienen volgens de gemeente dus behouden en versterkt te worden.	In Bergvennen en Brecklenkampse veld hebben alleen habitattypen (vegetatie) de beschermde Natura 2000-status en geen doelsoorten (fauna). Habitattypen zijn bij recreatie alleen gevoelig voor verstoring door betreden en berijden. De camping ligt buiten het Natura 2000-gebied. In het Natura 2000-gebied gelden openstellingsregels. Betreding van het gebied en rijden met (motor)rijtuigen buiten de daarvoor bestemde paden en tijdens het donker is niet toegestaan. Negatieve effecten door recreatie worden daarmee voorkomen. Indien nodig zal door BOA's handhavend opgetreden worden. De provincie beoogt zeker niet met deze investeringen een cultuurlandschap te creëren. De meest investeringen gaan naar het herstellen van de hydrologie, dit is van groot belang voor de instandhouding van de zeldzame beschermde flora en fauna en zijn juist bedoeld voor het behoud van dit natuurgebied. De provincie wil evenals de gemeente Dinkelland sturen op behouden en versterken van waardevolle landschappen in combinatie met Natura 2000 gebieden en daarom zijn de maatregelen nodig, ook al lijken die nu bij de uitvoering daarmee in tegenstelling te zijn.	Nee
37.11	U stelt (opnieuw) dat in dit plan van de Bergvennen feitelijk sprake is van het vervangen van een oorspronkelijk landschap in een aangelegd, gecontroleerd nieuw cultuurlandschap met loofbomen. U vindt dat dit stuk uit het plan kapitaalvernietiging en totaal onnodig is en uit het plan dient te verdwijnen.	Zie onze reactie hierboven.	Nee

Nr.	Zienswijze 37: indiener 37	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
37.12	U bent van mening dat wij eerst op bovenstaande inhoudelijk en onderbouwd dienen te reageren, alvorens het plan verder uitgevoerd kan worden.	Er is hier sprake van interne en externe maatregelen, die gecombineerd zijn in één totaalplan. De interne maatregelen passen binnen het geldende bestemmingsplan/toegestane beheer en zijn daarom vanwege de natuurbelangen al in uitvoering. Voor de externe maatregelen wordt deze PIP-procedure doorlopen en daarin geven wij onze reactie op uw zienswijze.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 38: indiener 38	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
38.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
38.5	U stelt dat de schade die het plan aan uw bedrijfsvoering geeft, komt vooral door alle onzekerheid. Dit vindt u het allerergste. Het geeft u slapeloze nachten, die ook weer van invloed zijn op uw gezinsleven. De spanningen zijn volgens u zo groot, dat bij elk kleinigheidje de bom weer barst. U geeft aan gewoon weer te willen boeren, waar u goed in bent. U wilt niet alleen maar met regels bezig zijn. U stelt niet te weten wanneer dit alles nu eens ophoudt en dat elke keer de zones weer worden veranderd. U vraagt zich af hoelang dit doorgaat. Volgens u moeten steeds meer boeren verdwijnen. U vraagt om een definitief antwoord, en de regels niet telkens onder het spel te veranderen!! Dan kan uw zoon ook bepalen of het nog nut heeft door te gaan met uw mooie bedrijf.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied en betreuren de impact die dit allemaal heeft op uw gezinsleven en uw keuzes voor de toekomst. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De zones worden vanuit het Natura 2000-beleid niet elke keer veranderd, die liggen al jaren vast. Andere wetgeving, zoals stikstofwetgeving hebben wel gevolgen. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om op termijn meer duidelijk te kunnen bieden hierover.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 39: indiener 39	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
39.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
39.5	U stelt dat voor u geldt dat u door alle regels en wetten c.q. beperkingen die voortvloeien uit het onderhouden en vergroten van het Natura 2000 gebied geen toekomstperspectief meer ziet.	Wij zijn ons bewust van de onzekerheden die spelen in het landelijk gebied. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. De Provincie Overijssel werkt samen met andere overheden aan de verschillende opgaven die spelen of gaan spelen in het landelijk gebied. Met als doel om op termijn meer duidelijk te kunnen bieden hierover. Voor een onafhankelijk en vertrouwelijk gesprek over de	Nee

Nr.	Zienswijze 40: indiener 40	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	die het mogelijk maakt deze gronden als natuur te bestemmen zonder dat de belangen van de eigenaren hoeven te worden afgewogen. Dit betekent voor ons geen enkel rechtszekerheid over het toekomstig gebruik van deze gronden. Daarnaast maakt u bezwaar tegen de bestemmingswijziging van de gronden in de landbouwenclave die een natuurbestemming krijgen. De uitbreiding is niet nader onderbouwd en slechts gebaseerd op een mogelijke potentie. Dit is uiterst suggestief en staat niet in verhouding met de financiële en maatschappelijke consequenties.	wijzigingsbevoegdheid zit nu ook al in het geldende bestemmingsplan. Een wijzigingsbevoegdheid betekent niet dat de gronden later ook daadwerkelijk een natuurbestemming zullen krijgen, enkel dat dit met een andere (kortere) procedure tot stand kan komen. In een iteratief proces met de gebiedspartijen zijn 10 hydrologische maatregelscenario's doorgerekend met meer en minder effectiviteit op de natuurdoelen. Met de uitkomsten van het hydrologisch model is aangetoond dat de grondwaterstromingen, -standen en kwel/wegzijging een positief effect hebben op de Natura2000 doelen. Met het eindscenario is door alle vertegenwoordigde gebiedspartijen ingestemd. In het iteratieve proces met de hydrologische modellering van de maatregelen is afgesproken om gelijktijdig naar de potenties voor uitbreiding te kijken en daar is het huidige IP de uitwerking van.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
41.0	Achtergrond; <u>aanleiding voor deze zienswijze</u> Stichting Twickel (hierna ook "Twickel") is eigenaar van gronden die zijn gelegen binnen het plangebied van het PIP en van het natuurgebied de Vetpot, direct grenzend aan dit plangebied. In onderstaande figuur zijn de gronden van Twickel binnen het plangebied weergegeven, met de donkerblauwe, lichtblauwe en rode markering. Deze gronden hebben in het ontwerp-PIP de volgende bestemming gekregen: De gronden die in bovenstaande figuur donkerblauw gemarkeerd zijn hebben de bestemming 'Agrarisch - 3' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - grasland'; De lichtblauw gemarkeerde gronden hebben de bestemming 'Agrarisch -3' zonder functieaanduiding resp. bestemming 'natuur'; De rood gemarkeerde gronden hebben, ten slotte, de bestemming 'Agrarisch - 3' met de functieaanduidingen 'specifieke vorm van agrarisch - beperkte bemestingsperiode' en 'specifieke vorm van agrarisch - grasland'. In de kern leidt het ontwerp-PIP ertoe dat de (i) donker- en lichtblauwe percelen worden vernet naar	Het klopt dat de hydrologische en bemestingsmaatregelen consequenties voor de bestemming hebben. Dat het gebruik van compensatiegronden in potentie tot een intensiever gebruik zal leiden lijkt ons inziens niet aan de orde. Iedere gebruiker is gehouden aan wetten, regels en de goede landbouwpraktijk. De Vetpot maakt deel uit van het kralensnoer van vennen vanuit de Bergvennen gezien, maar is in een eerdere fase van de planvorming niet in de aanwijzing opgenomen. De waterscheiding van Bergvennen & Brecklenkampse veld valt samen met de Kommiezendijk en de Vetpot ligt daar benedenstrooms en geïsoleerd ten westen van. De gronden ten zuiden, bovenstrooms, van de Bergvennen zijn van groot belang, zowel hydrologisch als vanuit bemesting om de aangewezen habitats in Bergvennen duurzaam in stand te houden. Laat onverlet dat de Vetpot bijzondere natuurwaarden vertegenwoordigd.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	40 cm onder maaiveld; (ii) een deel van de gronden (2 ha) omgezet wordt van de huidige agrarische bestemming (op grond van het bestemmingsplan Buitengebied 2020 van de Gemeente Dinkelland) naar een natuurbestemming en dat (iii) Twickel geconfronteerd wordt met bemestingsbelemmeringen. Dat betekent, kort en goed, een aanzienlijke beperking van de gebruiksmogelijkheden van de gronden van Twickel. De maatregelen die met het PIP zijn voorzien, hebben daarnaast in potentie nadelige gevolgen voor de (natuur)kwaliteit van het gebied de Vetpot, direct ten westen van het plangebied gelegen. Uitvoering van het PIP is verder alleen mogelijk als de landbouwfunctie van een aanzienlijk aantal gronden binnen het PIP (in de planstukken ook wel aangeduid als 'landbouwenclave') wordt beëindigd; De eigenaren van deze gronden zullen in aanmerking komen voor gronden (via grondruil) buiten het plangebied. De gronden buiten het plangebied hebben al een landbouwfunctie en -bestemming. Voor het behoud van de natuurwaarden in de Vetpot is vernatting en extensivering noodzakelijk. Verslechtering van de waterhuishouding en intensief gebruik van deze gronden buiten het plangebied moet daarom te allen tijde worden voorkomen. In potentie ontstaat hierdoor een situatie waarin, als gevolg van de uitvoering van het PIP negatieve gevolgen voor de natuurwaarden van de Vetpot optreden. De directe, ecologische, relatie tussen de Vetpot en het Natura 2000-gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld betekent ten slotte ook dat er, met aanzienlijk minder inspanningen dan waarin het ontwerp-PIP nu voorziet, een relevante bijdrage aan het behalen van instandhoudingsdoelstellingen kan worden geleverd. Om deze redenen ziet Twickel zich genooddaakt om deze zienswijze in te dienen en verzoekt Twickel, om bij vaststelling van het (definitieve) PIP en het definitieve beheerplan, het volgende te betrekken.		
41.1	<u>Twickel is onvoldoende betrokken geweest bij de voorbereiding van het (ontwerp-)PIP</u>	Uw cliënt is als grondeigenaar steeds op dezelfde wijze als overige grondeigenaren betrokken geweest bij en geïnformeerd over de voortgang en inhoud van de planvorming en het gebiedsproces en dat zal niet veranderen.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Twickel betreurt het dat zij, ondanks verzoeken daartoe en anders dan de toelichting bij het PIP doet vermoeden, niet direct betrokken is bij de planvorming ten behoeve van het PIP en het beheerplan. De belangen van Twickel, gelet op haar eigendom binnen het plangebied en direct grenzend aan het plangebied, konden bij deze planvorming niet (kenbaar) betrokken worden. Twickel moet, gelet op haar kennis, ervaring en grondbezit, verder worden beschouwd als een belangrijke partij die een aanzienlijke bijdrage kan leveren aan het optimaliseren van de voorgenomen maatregelen en die verder ook een belangrijke bijdrage kan leveren aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden. Gezien het feit dat, zoals ook in het PIP wordt aangegeven, ook na vaststelling van het PIP, sprake is van een continuering van het reeds ingezette gebiedsproces verzoekt u ons namens Twickel met klem om Twickel zelf direct te betrekken bij dit proces.	Uw cliënt heeft er ook de voorkeur aan gegeven om gesprekken (bijv. de keukentafelgesprekken) steeds samen met eigenaar en pachters te voeren. Uit uw reactie begrijpen wij dat Twickel als extern deskundige een belangrijke rol zou hebben kunnen vervullen bij de inhoudelijke planvorming. Wij zien het als niet-wenselijk een belanghebbende grondeigenaar, die mogelijk negatieve effecten op zijn gronden zal ervaren, in te schakelen als extern deskundige aan dit proces. Ondanks dat wij niet twifelen aan de deskundigheid van Twickel achten wij de schijn van en het risico op belangenverstrengeling te groot en niet wenselijk.	
41.2	<u>Belang van de Vetpot voor behalen (landelijke) instandhoudingsdoelstellingen</u> Anders dan het PIP doet vermoeden, dragen de natuurwaarden in de Vetpot actueel bij aan het (kunnen) behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor een aanzienlijk aantal habitattypen. Dat de Vetpot geen deel uitmaakt van het Natura 2000-gebied is daarbij irrelevant; de verplichting om voor te beschermen habitattypen een gunstige staat van instandhouding te bereiken geldt immers op het niveau van de lidstaat; en aan deze verplichting kan dus ook worden voldaan door maatregelen te treffen buiten Natura 2000-gebieden. In onderstaande tabel, die gebaseerd is op een veldbezoek op 11 januari 2022, en wordt ondersteund door circa 20 veldbezoeken sinds de jaren 1990, zijn de diverse in de Vetpot aanwezige habitattypen aangegeven. Als bijlage 1 bij deze zienswijze is een notitie van de Stichting Bargerveen gevoegd, waarin e.e.a. nog nader toegelicht is. De	Het klopt dat de natuurwaarden van habitattypen in de Vetpot meetellen voor de gunstige landelijke staat van instandhouding op landelijke schaal van het betreffende habitatype. De Vetpot maakt echter geen deel uit van het Natura 2000-gebied. De doelstellingen voor Bergvennen en Brecklenkampse Veld moeten binnen de Natura 2000 begrenzing behaald worden. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wijst een Natura 2000-gebied aan in een aanwijzingsbesluit. In dit aanwijzingsbesluit staat de exacte begrenzing opgenomen. Wij kunnen die begrenzing niet zomaar wijzigen. De natuurwaarden in de Vetpot hebben niet de bescherming van Natura 2000 en het Natura 2000-beheerplan is hierop niet van toepassing. In deze procedure gaan we alleen in op zienswijze op het Natura 2000-beheerplan.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	inhoud van deze notitie maakt onderdeel uit van deze zienswijze. TABEL De Vetpot kan een belangrijke bijdrage leveren omdat diverse habitattypen in het aangrenzende Natura 2000-gebied een matige kwaliteit hebben met een trend die negatief is. Dat geldt in ieder geval voor de habitattypen Vochtige Heiden, Zwak gebufferde Vennen, Pioniervegetatie met Snavelbiezen en Hoogveenbossen. Al deze habitattypen komen voor in de Vetpot en kunnen, met uitzondering van het habitatype Hoogveenbossen, bijdragen aan areaaluitbreiding; een deel van deze habitattypen in de Vetpot verkeert zelfs in goede staat; deze habitattypen kunnen zo een relevante bijdrage leveren aan de uitbreidingsdoelstellingen voor deze habitattypen. Door een juiste hydrologische werking van het Pluzenvan kan de Vetpot, zoals hierna ook wordt toegelicht en nader is beschreven in bijlage 1, ook een belangrijke bijdrage leveren aan vergroting van de waarden in de Bergvennen. Dat geldt meer in het bijzonder omdat binnen de begrenzing van het PIP nu voorzien is om de doelstellingen voor Droge Heiden, Vochtige Heiden en Zwak gebufferde vennen te realiseren door landbouwgronden om te vormen naar deze habitattypen. Voor uitvoering van het PIP is daardoor een (aanzienlijke d.w.z. een vele decimeters dikke) ontgraving van deze gronden noodzakelijk, waarbij het vele jaren (wanneer plagsel en/of maaisel van goed ontwikkelde heiden wordt opgebracht) tot decennia zal duren voordat goed ontwikkelde vormen van deze habitattypen zullen zijn ontstaan. Landbouwgrond is immers erg voedselrijk, terwijl voor deze habitattypen essentieel is dat de bodem voedselarm is. De (landbouw)gronden in het Natura 2000-gebied die moeten omgevormd tot natuur worden tot op heden bemest terwijl de gronden van de Vetpot nimmer bemest zijn. De gronden in het natuurgebied Vetpot bevatten verder al diverse plantengemeenschappen die behoren tot deze habitattypen; een verdere verbetering van de	Inmiddels is er veel ervaring met natuurherstel op voormalige landbouwgronden. Overigens met wisselend succes. De afspraak is om de uitbreidingsdoelen binnen de huidige begrenzing van het Natura 2000 gebied te zoeken. De grootste kans, maar ook de enige zijn de agrarische percelen in de landbouwenclave. Derhalve gaan we op die locatie voor de uitbreidingsdoelen met de onderbouwing van het eindscenario hydrologie en bodemchemische analyse (B-WARE, 2017). Eerdere herstelprojecten in het nat zandlandschap zoals Stroothuizen in het Denekamper veld en het beekdallandschap Lemselermaten bij Weerselo wijzen uit dat dergelijke projecten bij een juiste aanpak succesvol kunnen zijn.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	kwaliteit van deze gronden zal derhalve bijdragen aan het realiseren van de (landelijke) instandhoudingsdoelstellingen. Dat betekent dus dat in de Vetpot, in vergelijking met de landbouwgronden binnen het PIP, met betrekkelijk weinig inspanningen en aanzienlijk sneller de noodzakelijke voedselarme omstandigheden gecreëerd kunnen worden voor het herstel van deze habitattypen.		
	In potentie, mits de juiste (hydrologische) herstelmaatregelen worden getroffen, kunnen de gronden van de Vetpot verder bijdragen aan het realiseren van andere instandhoudingsdoelstellingen, namelijk voor uitbreiding van areaal van zwak gebufferde wateren (H3130) en blauwgraslanden (H6410). Dit belang en de natuurwaarden van de Vetpot zijn bij vaststelling van het PIP en het beheerplan onvoldoende betrokken. Daardoor is onvoldoende duidelijk of, ten opzichte van de maatregelen die nu in het PIP en het beheerplan zijn voorzien, een juiste en adequate afweging is gemaakt. Het valt zeker niet uit te sluiten dat, als de Vetpot en de mogelijkheden voor natuurbehoud en -herstel in dit gebied mee zouden worden genomen bij vaststelling van het PIP en het beheerplan, in het PIP minder vergaande maatregelen nodig zouden zijn, bijvoorbeeld rondom de Lattropse Vennen.	Het Inpassingsplan met bijbehorend Inrichtingsplan gaat in op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld. De te nemen maatregelen hebben dan ook alleen betrekking op de doelen in dit gebied. De Vetpot is geen onderdeel van dit Natura 2000-gebied. De beschrijving van de kwaliteiten en de kansen voor ontwikkeling van de Vetpot wordt daarom in het kader van het PIP voor kennisgeving aangenomen.	Nee
41.3	<u>Uitvoering PIP werkt in potentie averechts op behalen instandhoudingsdoelstellingen en op NNN-doelen Vetpot</u> Van belang is verder dat de met het PIP en het beheerplan voorziene maatregelen mogelijkwerijs juist een negatieve bijdrage hebben op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied en voor de waarden van het NNN-gebied de Vetpot. Daarvoor zij gewezen op het volgende. Zoals blijkt uit bijlage 1 verstoren de huidige landbouwpercelen in het Natura 2000-gebied de ruimtelijke samenhang en daarmee de ecologische connectiviteit van beide gebieden. Juist deze connectiviteit is van essentieel belang voor het	In een iteratief proces met de gebiedspartijen zijn 10 hydrologische maatregelscenario's doorgerekend met meer en minder effectiviteit op de natuurdoelen. Met de uitkomsten van het hydrologisch model is aangetoond dat de grondwaterstromingen, -standen en kwel/wegzijging een positief effect hebben op de Natura2000 doelen. Met het eindscenario is door alle vertegenwoordigde gebiedspartijen ingestemd. De opgave is beperkt tot het aangewezen Natura 2000 gebied Bergvennen en Brecklenkampse veld. Inhoudelijk gaat het wel om een vergelijkbaar gebied als Bergvennen en Brecklenkampse veld. De Vetpot is op basis van zienswijzen en bezwaren afgevalen. In de planuitwerking is voor een afvoer van het Pluzenven via het Eilandven in noordelijke richting voorzien. Het is inderdaad een omkering van de afvoer, die alleen wordt ingezet wanneer onder natuurlijke omstandigheden onvoldoende droogval van de oeverzone zal optreden als gevolg van te natte zomers. De huidige overloop van het Pluzenven (zuidzijde middendeel) heeft de laatste decennia niet meer gefunctioneerd en droogval van	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	behoud en de versterking van de populaties van typische soorten van de habitattypen en de uitwisseling van die soorten tussen het Natura 2000-gebied en de Vetpot als NNN-gebied. Een belangrijk manco van de nu voorgenomen maatregelen is echter dat deze niet voorzien in herstel van het oppervlakkige afvoersysteem via het Pluzenven en het Kleine Ven naar de westelijke Vetpot. Herstel van dit oppervlakkige afvoersysteem draagt echter bij aan het realiseren van de Natura 2000-doelstellingen, en aan de natuurwaarden van de Vetpot.	de oevers heeft meerdere jaren tot massale ontwikkeling van de gemeenschap van Waterlobelia geleid. Aanvoer van oppervlaktewater zal blijven zoals nu voorzien. Jaarlijks rond 1 juli is een ijkmoment om te besluiten tot wateraflaat voor droogval van de oeverzone. Dat geldt overigens voor alle vennen. Aan het kleine ven is niet te zien dat deze onderdeel heeft uitgemaakt van het kralensnoer van vennen met een aan- en afvoergreppel van oppervlaktewater van de andere vennen. Deze blijft geïsoleerd liggen en zou van zuur ven naar een hoogveenven kunnen ontwikkelen, mits de waterstanden daarvoor voldoende stabiel hoog zijn. Het recreatiepark ligt binnen de directe invloedssfeer van de Bergvennen en door de knelpunten in de waterhuishouding en eutrofiering wordt het als een maatregelgebied gezien. Om de maatregelen te borgen wordt in het PIP de bestemming agrarisch geheel en de bestemming recreatie deels omgezet naar de bestemming natuur.	
	Het PIP en het beheerplan voorzien, in tegenstelling tot een herstel van dit afvoersysteem, in het realiseren van een tegengestelde stromingsrichting van het Pluzenven. Anders dan de natuurlijke, naar het westen gerichte, stromingsrichting van het Pluzenven wordt deze, door uitvoering van de voorziene instandhoudingsmaatregelen, naar het oosten georiënteerd waardoor de oorspronkelijke stromingsrichting van het ven wordt omgekeerd en het Pluzenven geen doorgevoerd zwak gebufferd water meer vanuit het oosten zal ontvangen. Door deze omkering van de stromingsrichting zal de chemische watersamenstelling van het Pluzenven op termijn wijzigen. Het gevolg is dat het Pluzenven verzuringsgevoeliger zal worden, waardoor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor het habitatype zeer zwak gebufferd ven (H3110) onder druk komen te staan. Deze - met de maatregelen voorziene - grotere gevoeligheid voor verzuring is, met andere woorden, juist ongunstig voor de kwaliteit van dit zeer zwak gebufferde ven in het Natura 2000-gebied. Door het water via het natuurlijke verval in westelijke richting af te laten stromen, zoals dat voor de grootschalige ontginningen gebeurde ofwel van het Pluzenven richting de Vetpot, zal de verzuringsgevoeligheid van het Pluzenven verminderen en zal het ven ook op lange termijn een zeer zwak gebufferd karakter behouden.	Uit de scenario's die met het hydrologisch model zijn doorgerekend is gebleken dat de lokale waterscheiding samenvalt met de Kommiezendijk en de effect- en beïnvloedingszone daarmee ook samenvallen. Dit in tegenstelling tot systemen als Punthuizen in het Denekampse veld, waar die effect- en beïnvloedingszone veel groter is.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	De verzuring wordt nog verstrekt door de lage peilen in de watergang 36-01-1 ten westen van de Bergvennen en ten zuiden van de Vetpot. Hoge venpeilen in het Natura 2000-gebied in combinatie met de lage waterstanden in deze watergang zorgen voor een verstrekte wegzijging waardoor de invloed van zuur neerslagwater toeneemt. Aan de noordzijde van de Vetpot en ten westen van het Brecklenkampse Veld treedt eenzelfde effect op. Ook daar wordt de thans aanwezige watergang gehandhaafd. De combinatie van grote diepte en lage waterpeilen in de watergang zal zorgen voor drainage en daarmee inzijging en verzuring aan de westzijde van het Brecklenkampse Veld en van het oostelijke deel van de Vetpot (zie Figuur 5.2 in Nederbragt et al., 2020). Het realiseren van een goede afwatering vanuit de vennen richting de Vetpot levert, met andere woorden, niet alleen een bijdrage aan het behalen van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen maar zal ook een gunstig effect hebben voor de natuurkwaliteit in de Vetpot. Niet valt dan ook te verklaren waarom hier geen rekening mee is gehouden bij het beheerplan en het PIP. In de huidige vorm gaat met het PIP en het beheerplan een kans voor verbetering van deze doelstellingen verloren. Het hiervoor beschreven proces van verzuring zet dan echter door en zal deze potentiële verbetering alleen maar vertragen. Bij handhaving van de huidige situatie worden de langetermijnperspectieven voor de Vetpot dan ook steeds slechter.		
41.4	<u>Grondruil die nodig is voor uitvoering PIP en beheerplan heeft negatieve impact voor de Vetpot</u> Uitvoering van de maatregelen die met het PIP en het beheerplan worden voorzien, vergt dat diverse landbouwgronden - waaronder gronden die in eigendom zijn Twickel - door de provincie moeten worden verworven. De eigenaren van deze gronden zullen worden gecompenseerd met gronden buiten het plangebied; daarover vinden nu al gesprekken plaats. Een van de percelen die in potentie ter	Zie 41.2	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	compensatie wordt aangeboden, betreft, zo heeft Twickel begrepen, het perceel direct grenzend aan de westelijke Vetpot. Dit perceel speelt een belangrijke rol bij het behoud van de in de Vetpot voorkomende Natura 2000-waardige Habitattypen (zie bijlage 1). Voor behoud is vernatting en extensivering noodzakelijk. Het veiligstellen van deze natuurwaarden moet in het PIP worden geborgd. Twickel is bereid het beheer op zich te nemen en het perceel aan te kopen van de provincie en het landbouwkundig gebruik te extensiveren en het gebied te vernatten. Dit zou de kwaliteit van de Vetpot ten goede komen en daarmee bijdragen aan de realisatie van de Natura 2000- doelstellingen. Zou het landbouwkundig gebruik en de ontwatering op dit perceel worden geïntensiveerd, dan leidt dit tot schade aan de voorkomende en potentiële natuurwaarden van de Vetpot. Intensivering van de huidige ontwatering, wat gezien de huidige toestand daarvan voor de hand ligt, zal leiden tot verdroging met verzuring en vermesting als gevolg daarvan van delen van de westelijke Vetpot. Betere ontwatering maakt intensievere bemesting mogelijk, waardoor lokaal - bij overheersende zuidwestenwinden - de stikstofdepositie op de Westelijke Vetpot zal toenemen. Ook gezien de (ecologische) samenhang tussen deze gronden en de Vetpot ligt het daarom voor de hand dat juist deze percelen geen onderdeel uitmaken van de beoogde grondruil. In het PIP en het beheerplan zijn onvoldoende waarborgen opgenomen om bij deze grondruil rekening te houden met de gevolgen van intensivering van landbouwactiviteiten voor aangrenzende percelen. Ook daardoor is onvoldoende duidelijk welk (potentieel) effect uitvoering van het PIP en het beheerplan kan hebben op de natuurkwaliteit van de Vetpot. Hoewel het PIP en het beheerplan vooralsnog geen directe consequenties heeft voor de beoogde grondruil en de wijze waarop de compensatie voor gronden binnen het Natura 2000-gebied zal plaatsvinden, is deze noodzakelijke grondruil wel een direct effect van deze plannen. Twickel verzoekt u		

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	dan ook het voorgaande te betrekken bij de invulling van deze compensatie. Daarbij gaat Twickel er, mede vanwege het arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021 (ECLI: NL: HR: 2021:1778), vanuit dat ook zij de gelegenheid krijgt om mee te dingen naar verwerving van de gronden direct grenzend aan de Vetpot.		
41.5	<u>Overige opmerkingen</u> Zoals reeds aangegeven, leidt het PIP ertoe dat op gronden binnen het plangebied die in eigendom van Twickel zijn, aanzienlijke (gebruiks)beperkingen worden opgelegd. Beperkingen die een ongewijzigde voortzetting van het huidige gebruik van de gronden niet langer mogelijk maakt en waardoor Twickel schade lijdt. Omdat op dit moment onduidelijk - en daarmee onzeker - is op welke wijze Twickel voor deze schade gecompenseerd wordt, zijn deze gebruiksbeperkingen niet aanvaardbaar. Vaststelling van het PIP en het beheerplan zal dan ook pas mogelijk zijn als helderheid kan worden geboden over de wijze en omvang van compensatie.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor percelen die nu een landbouwkundige functie hebben met zich meebrengen. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De provincie is momenteel met Twickel in gesprek over een compensatievoorstel, waarmee Twickel voor de schade die optreedt als gevolg van de uit te voeren maatregelen gecompenseerd wordt. Ook gedurende de ruimtelijke procedures zal de onderhandeling over de compensatie doorgaan. Tot op heden is hier nog geen overeenstemming met Twickel over bereikt.	Nee
	Dat geldt in het bijzonder, nu op grond van art. 15.2 sub e van de planvoorschriften, een zeer vergaande beperking aan voortzetting van het huidige gebruik van de gronden is opgenomen. Op grond van art. 15.2 sub a van de planvoorschriften mag het gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan en dat hiermee in strijd is, weliswaar worden voortgezet maar art. 15.2 sub e bepaalt dat dit gebruik vanaf 2 jaar na inwerkingtreding van het plan is 'ingeperkt' vanwege de Vogel- resp. de Habitatrichtlijn. Ten eerste is onduidelijk wat wordt bedoeld met 'ingeperkt'; de toelichting bij deze bepaling lezende laat zien dat (waarschijnlijk) beoogd is in art. 15.2 sub e van de planvoorschriften te bepalen dat gebruik van gronden en gebouwen dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan slechts tot twee jaar na inwerkingtreding van het plan mag worden voortgezet. De formulering van art. 15.2 sub e is echter niet helder op dit punt en is daarmee niet voldoende (rechts)zeker.	De Europese wetgeving laat in beginsel geen ruimte voor een overgangstermijn, strijdig gebruik zou met onmiddellijke ingang gestopt moeten worden nadat de bestemming onherroepelijk is geworden. Dit hebben wij geen redelijke eis geacht en daarom hebben wij een overgangstermijn van 2 jaar opgenomen. Deze termijn is geaccordeerd door de uitspraak van de Raad van State op het PIP Punthuizen en Stroothuizen. In eerste instantie ging de termijn in op het moment van inwerkingtreding van het plan, maar veel van die tijd gaat al verloren in de procedure naar de Raad van State en daarom is die nu gekoppeld aan het onherroepelijk worden van het plan.	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Maar, ten tweede en nog belangrijker, is dat in het PIP geen enkele onderbouwing c.q. motivering van deze aanzienlijke beperking van het standaard (gebruiks)overgangsrecht is opgenomen. Zo onderbreekt een onderbouwing waarom deze termijn twee jaar dient te zijn. In het licht van het gegeven dat er geen (Europese) verplichting bestaat om op een concreet moment de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren en een termijn in zoverre dus ook niet noodzakelijk is, zal er toch ten minste in het PIP gemotiveerd en onderbouwd moeten worden waarom in dit geval voor deze periode is gekozen. Daarbij moet ook betrokken worden dat de instandhoudingsdoelstellingen ook met maatregelen buiten Natura 2000-gebieden kunnen worden gerealiseerd en dat juist in dit geval, door de ecologische samenhang, een deel van de Instandhoudingsdoelstellingen waar het PIP op focust, beter en meer efficiënt kan worden gerealiseerd buiten het Natura 2000-gebied, namelijk in de Vetpot. Ook in het licht daarvan kan betwijfeld worden of het wel redelijk is om in het PIP het gebruiksovergangsrecht slechts voor een periode van twee jaar van toepassing te verklaren. Handhaving van deze termijn leidt er ten slotte toe dat Twickel twee jaar na vaststelling van het PIP het huidige gebruik van de gronden moet beëindigen / beperken, zonder dat er zicht bestaat op het verkrijgen van een toereikende compensatie. Ook vanwege deze overgangsbepaling kan vaststelling van het PIP en het beheerplan enkel plaats vinden als helderheid kan worden geboden over de wijze en omvang van compensatie.		
	Ten slotte zijn de gronden van Twickel mede bestemd voor 'het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke, landschappelijke, hydrologische, geomorfologische en cultuurhistorische waarden' en voor 'de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied "Bergvennen en Brecklenkampse Veld". Daardoor is niet uitgesloten (zie ook ABRvS 30 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1412, r.o. 7.3) dat op deze	In de doeleindenomschrijving van de bestemming Agrarisch-3 opgenomen dat de gronden ondergeschikt mede bestemd zijn voor 'het behoud, het herstel....Brecklenkampse Veld'. Dit betekent niet dat er zonder meer extra maatregelen uitgevoerd kunnen worden. In de regels is bepaald dat de maatregelen in het inrichtingsplan zonder omgevingsvergunning kunnen worden uitgevoerd. Voor andere (of nieuwe) maatregelen geldt een vergunningplicht. Hiervoor dient dan een aparte procedure doorlopen te worden. De aangehaalde uitspraak is niet van toepassing op dit plan. In de uitspraak staat dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 'een dergelijke	Nee

Nr.	Zienswijze 41: Envir namens Stichting Twickel	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	gronden nog extra maatregelen worden getroffen ten opzichte van de maatregelen die in het Inrichtingsplan dat als bijlage 1 en 2 bij de planregels is gevoegd. Omdat deze maatregelen nu nog onbekend zijn, kunnen ook hierdoor in potentie nog nadere beperkingen aan het toegestane gebruik van de gronden worden opgelegd. Dat is in strijd met de (rechts)zekerheid; bij vaststelling van het PIP zal immers duidelijk moeten zijn welke beperkingen/maatregelen zijn voorzien. Het is, gelet op het doel van het PIP, voldoende als, als onderdeel van de bestemming, de gronden enkel worden bestemd voor de maatregelen uit het Inrichtingsplan, naast de 'hoofdbestemming van de gronden (In dit geval "Agrarisch-3" resp. "Natuur")'. Zou al overwogen worden om deze (deel)bestemmingen te handhaven, dan kan dat naar mening van Twickel enkel indien de landbouwbelangen van Twickel en de natuurbelangen van Twickel voldoende in acht worden genomen bij uitvoering van deze (deel) bestemming (en).	bestemmingsomschrijvingsmethodiek, waarbij gronden zijn bestemd voor meerdere functies die mogelijk beperkingen in het gebruik van de andere functie(s) met zich mee kunnen brengen, over het algemeen niet op bezwaren stuit'. De Afdeling heeft vervolgens geoordeeld dat er in dat plan wel sprake was van strijd met de rechtszekerheid, omdat op basis van een tekst uit de plantoelichting (paragraaf 3.4. van dat PIP), het verweerschrift en het deskundigenbericht niet was uit te sluiten dat er in de toekomst extra hydrologische maatregelen nodig zullen zijn. Door de gronden te bestemmen voor agrarisch gebruik én voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en hydrologische waarden en het uitvoeren van erfinrichtings- en landschapsplannen, is niet uitgesloten dat extra maatregelen op de gronden met de bestemming "Agrarisch - 3" worden getroffen, al dan niet in combinatie met een erfinrichtings- en/of landschapsplan. Naar aanleiding van deze uitspraak zijn de regels in het ontwerp PIP voor Bergvennen aangepast. De koppeling met erfinrichtings- en/of landschapsplannen is verwijderd, en het 'behoud, het herstel... Brecklenkampse Veld' is als ondergeschikt aan de agrarische bestemming opgenomen.	
41.6	<u>Afronding</u> Instandhouding van het natuurschoon van de gronden die in eigendom van Twickel zijn is één van de belangrijkste doelstellingen van Twickel. In dat opzicht waardeert Twickel het zeer dat er, met het PIP en het beheerplan, stappen gezet worden om de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden te bereiken. Het voorgenomen PIP en beheerplan bevatten echter een aantal wezenlijke misvattingen en laten kansen voor het realiseren van deze instandhoudingsdoelstellingen onbenut. Met deze zienswijze is hiervoor aandacht gevraagd. Namens Twickel verzoekt u ons dan ook het voorgaande te betrekken bij de definitieve planvaststelling, en haar te betrekken bij het uitwerken van de plannen. Uiteraard is Twickel bereid om e.e.a. nog mondeling toe te lichten, mocht daaraan behoefte bestaan.	Wij danken uw cliënt voor deze positieve reactie. Wij delen uw mening niet dat er sprake is van misvattingen, hooguit van verschillen van inzicht en interpretatie. Zoals hiervoor aangegeven blijven wij uw cliënt betrekken bij het gebiedsproces zoals iedere andere eigenaar.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 42: indiener 42	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
42.0	Inhoudelijk voor punt 1 en 2 gelijk aan zienswijze 2,	Zie zienswijze 2 voor de punten.	
	Overige punten zijn door indiener niet overgenomen		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 43: indiener 43	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
43.1	<u>Opmerking inspraakreactie 13.3</u> Er zijn percelen waar maatregelen genomen worden om uitbreidingsdoelstellingen te verwezenlijken met name de enclave is hier een voorbeeld van. Daardoor kan deze stikstofruimte wel degelijk daarvoor worden meegenomen.	Sinds het antwoord dat wij in de inspraak hebben gegeven is de situatie ten aanzien van stikstofruimte drastisch gewijzigd en die wijziging nog steeds. Stikstof is een onderdeel van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) waar wij als provincie mee bezig zijn, maar dat is een separaat proces.	Nee
43.2	<u>NNN</u> Verder wilt u een opmerking en aanbeveling doen ten aanzien van de begrenzing NNN. In de documenten staat dat percelen ontwikkelopgave Natura 2000 waar geen of geen blijvende maatregelen worden gedaan uit de begrenzing NNN worden gehaald. U gaat er dan ook vanuit dat deze percelen daadwerkelijk uit de begrenzing NNN worden gehaald. Dit kan uws inziens al voordat PIP daadwerkelijk vastgesteld is.	U mag er inderdaad vanuit gaan dat de NNN wordt aangepast, maar voordat de NNN-begrenzing in de Provinciale Verordening aangepast kan worden, moet er door Provinciale Staten (PS) hierover een besluit worden genomen over die wijziging. Dat kan in een separaat proces door PS of door Gedeputeerde Staten op basis van een besluit van PS over een PIP. Er is daarom eerst een besluit van Provinciale Staten over dit PIP nodig, voordat de NNN begrenzing kan worden aangepast, omdat daarin de afwegingen en keuzes worden gemaakt.	Nee
43.3	<u>Inrichting enclave</u> U stelt dat de inrichting van de enclave met uitbreidingsdoelstellingen naar uw weten geen doorgang kan vinden wanneer maatregelen aan Duitse zijde niet gebeuren. De nieuwe natuur zal zich zeer slecht ontwikkelen doordat kwelwater oostelijk wegtrekt. Volgens u is dit duidelijk in modellen aangetoond. Ook kan er te weinig opbolling van water plaatsvinden tussen de vennen en de Duitse grens. Daarnaast is er volgens u in het verleden in de projectvergaderingen geopperd de westzijde om te vormen naar een vorm natuur met landbouw. Dit zou dan een mooie overgang kunnen zijn van landbouw naar de natuur in de oostzijde, eventueel met plek voor de weidevogels welke er ook zitten. Deze gronden zouden dan op natuurlijke manier een zeer extensieve vorm van landbouw kunnen plaatsvinden.	De maatregelen zijn aan beide zijden van de grens noodzakelijk om de doelen te halen zoals u aangeeft. Mocht blijken dat de maatregelen aan Duitse zijde vertraging oplopen dan worden aan Nederlandse zijde de voorbereidingen van de maatregelen wel verder ter hand genomen om tot uitvoering te brengen. De gelijktijdigheid van de maatregelen aan beide zijden van de grens heeft veruit de voorkeur. Wij delen uw mening niet dat het zonder Duitse maatregelen een zeer slecht resultaat zal opleveren. Uiteraard zal het resultaat beter zijn als die wel uitgevoerd worden. De percelen worden omgevormd naar natuur. Over het beheer, mogelijk door agrariërs, kunnen andere afspraken gemaakt worden. Het Beheerplan is leidend als het gaat om de soort natuur die hier moet komen.	Nee

Nr.	Zienswijze 43: indiener 43	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Dit zou prima passen omdat de bemestingsmaatregelen en hydrologisch toestand onderzocht door Aequator dit toelaten. De invulling N12.02 kruiden en faunairijk grasland is volgens u niet een dergelijke invulling, dit omdat dit een puur natuur invulling is. Graag zou u hier over meedenken om een goede invulling te geven aan deze gronden.		
43.4	<u>Slenk ten zuiden bergvennen</u> Naar uw mening is er te weinig gekeken naar een goed passende oplossing voor het probleem aan de zuidzijde. In projectgroepvergaderingen is geopperd middels een grondwaterpomp gebufferd water het zeer zwak gebufferde ven in te laten, net als in het verleden met de andere venen is gedaan. Dit werd afgeketst doordat dit niet natuurlijk genoeg zou zijn. In de uitvoerende fase van het project is het idee met de slenk verder uitgewerkt. Deze slenk en de daarbij technische oplossingen voor het inlaten van het water zijn naar uw idee ook niet natuurlijk en is veel onnauwkeuriger, mede door de vele monitoringsstappen en onnauwkeurigheid van het grondwatermodel aan Duitse zijde. Een combinatie van slenk kort bij het gebied (vlak tegen zandpad) en gebufferd grondwater zou de ideale basis kunnen zijn voor goed water voor het gebied. Er kan dan volgens u gestuurd water worden ingelaten. Er zou dan een veel minder grote "bufferzone" nodig zijn langs het gebied. Daarbij zou een groot deel van de zogenoemde patatzak voor landbouw in gebruik kunnen blijven.	Beide varianten zijn aan de orde geweest. Belangrijkste afweging is geweest om niet met technische maatregelen aan de slag te gaan, maar voor systeemherstel te kiezen en dat is een robuust en samenhangend herstel van een doorstroomsysteem van zeer zwak gebufferd oppervlaktewater. De slenk in het inrichtingsplan ligt op de locatie waar van nature de grondwaterstromingen naar het oppervlak gericht zijn, en daarmee de beste garantie voor systeemherstel. Direct aangrenzend bij het zandpad (Frensdorferweg) is die grondwaterinvloed te zwak.	Nee
43.5	<u>Monitoring</u> Er zou monitoring komen met peilbuizen buiten Natura 2000 om eventuele (onbekende) schade aan landbouw rondom Natura 2000 inzichtelijk te maken. De peilbuizen staan er echter is er geen monitoringsplan beschreven voor dit doel.	De provincie neemt regelmatig resultaten op van de peilbuizen. De resultaten worden gebruikt om de gevolgen van o.a. de maatregelen in en rond N2000-gebieden in kaart te brengen. De meetresultaten zijn in te zien op onze Atlas van Overijssel.	Nee
43.6	Graag zouden we zien dat deze punten mee worden genomen in het beheerplan en PIP.	Wij waarderen uw inzet en het meedenken in oplossingen maar zien op basis van voorgaande reacties in uw voorstellen geen aanleiding het plan aan te passen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
44.0	Namens uw cliënt richt u zich wederom tot ons. De reden daartoe is gelegen in de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze gericht tegen het door ons op 16 november 2021 vastgestelde ontwerp Natura 2000-beheerplan en het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) inclusief bijlagen (inrichtingsplan, Reactienota en MER). Cliënten hebben u verzocht namens hen te reageren daar zij nog steeds de vrees hebben dat zij in hun belangen worden getroffen door onze voorgenomen plannen, ondanks enkele door ons aangebrachte wijzigingen naar aanleiding van hun inspraakreactie. Argumenten onderhavige zienswijze		
44.1	<u>Omzetten van agrarisch bestemde gronden naar de bestemming "nieuwe natuur"</u> Vanuit de landbouw zijn meerdere voorstellen gedaan om de gronden agrarisch bestemd te laten zodat er samen met de boeren een vorm van beheer kan worden uitgeoefend waarmee de gestelde doelen ook gerealiseerd kunnen worden. Met als doel een gezamenlijk verdienmodel voor de boeren en een perspectief richting de toekomst, én draagvlak onder de boeren om dit goed op te pakken. Dit was en bleef echter onbespreekbaar bij de provincie, de tijdelijke agrarische bestemming voor 5 jaar is slechts een uitsterfconstructie en biedt de boeren geen enkel perspectief. Het grote gevaar van de omzetting naar nieuwe natuur voor de omliggende bedrijven is dat er een groot risico bestaat dat wanneer een habitatype vanuit de begrenzing van Natura 2000 zich gaat ontwikkelen in dit gebied, dit verregaande gevolgen kan gaan hebben voor toekomstige vergunningverlening voor agrarische bedrijven. En wellicht ook voor bestaande vergunningen. Zeker als zo'n habitatype bijvoorbeeld als stikstofgevoelig wordt aangewezen. De uitdrukkelijke wens is dan ook dat alles in het werk wordt gesteld om buiten de begrenzing van Natura 2000 de gronden agrarisch bestemd te houden.	De maatregelen op de gronden in het Lattropse Veen zijn nodig om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied te halen. Een van de maatregelen is dat de bemesting gestopt moet worden. Hiermee zijn de gronden (in hoofdzaak) niet meer landbouwkundig te gebruiken. De Wet ruimtelijke ordening schrijft voor dat gronden een passende bestemming moeten krijgen waarbij de hoofdfunctie wordt bestemd. Omdat de gronden door het bemestingsverbod (in hoofdzaak) niet meer landbouwkundig gebruikt kunnen worden, moet de bestemming aangepast worden. Om de boeren tegemoet te komen behouden de gronden nog 5 jaar de tijdelijke bestemming, zodat er tijdens de uitmijnerperiode nog landbouwkundig gebruik van kan worden gemaakt. Na vijf jaar treedt de nieuwe bestemming in werking. De gronden zijn eigendom van de provincie en worden in pacht uitgegeven. Wanneer daar animo voor is kunnen agrariërs zich ook melden om het beheer op zich te nemen. Het vaststellen van dit PIP zorgt niet voor de aanpassing van de Natura 2000-begrenzing, waardoor er door dit plan geen sprake is van gevolgen voor de vergunningverlening voor agrarische bedrijven. Een grensaanpassing van het Natura 2000-gebied is een bevoegdheid van het Rijk. Als hiervan sprake zal zijn, zal hiervoor een aparte procedure worden doorlopen waartegen een zienswijze ingediend kan worden.	Nee
44.2	<u>Het Lattropse Veen</u>	De strekking van dit deel van de zienswijze is deels gelijk aan zienswijze 2. Zie daarom ook onze reactie bij zienswijze 2 .	Nee

Nr.	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	In het Lattropse Veen wordt een slenk gegraven, een deel van de grond volledig afgegraven, een diepe sloot gedempt en drainage opgetrokken. Een naar uw mening zeer kostbare ingreep met als doel in de slenk zeer zwak gebufferd water op te laten wellen als voeding voor de twee zeer zwak gebufferde vennen. U vindt dit buitensporige maatregelen buiten de Natura-begrenzing en dan volgens u ook nog voor een niet-prioritair habitatype! U stelt dat er geen enkele zekerheid is dat dit water die uitstekende kwaliteit zal hebben die nodig is. Temeer omdat er een erkend watermonster is van het water dat nu op de grens met Duitsland het gebied in komt. Dit bevat volgen u nu al een hogere concentratie stikstof dan de gestelde norm voor slootwater. U vraagt zich af hoe dit water binnen 6 jaar zo goed kan zijn dat het aan de voorwaarden van de zeer zwak gebufferde vennen voldoet. De waterstroom is volgens u vanuit Duitsland het gebied in, met op 250 meter van de grens een groot industrieterrein en aansluitend de stad Nordhorn. Er is dus volgens u geen enkele invloed op (de waterkwaliteit van; red) het water dat daar weg komt. U vraagt zich af: "Wat als dat doel met het water en de slenk over 6 jaar niet werkt?" Dan zijn er volgens u 2 opties: men schuift de slenk weer dicht en trekt de sloten er weer in zodat het terug kan naar de landbouw of er komen extra maatregelen die de omliggende bedrijven weer verder in het nauw brengen. Volgens u bestaat de gegronde vrees dat dit laatste dan gebeurt. U vraagt zich af waarom men niet eerst met technische maatregelen gaat proberen om zeer zwak gebufferd water uit het Natura 2000 gebied zelf in de bewuste vennen te pompen, in plaats van 30 hectare landbouwgrond op te offeren zoals nu gaat gebeuren?	In een iteratief proces met de gebiedspartijen zijn 10 hydrologische maatregelscenario's doorgerekend met meer en minder effectiviteit op de natuurdoelen. Met de uitkomsten van het hydrologisch model is aangetoond dat de grondwaterstromingen, -standen en kwel/wegzijing een positief effect hebben op de Natura 2000-doelen. Met het eindscenario is door alle vertegenwoordigde gebiedspartijen ingestemd. In februari 2021 is het oppervlaktewater van de sloot in het Lattropse veen op twee locaties bemonsterd en geanalyseerd. De variatie in gehalten is een afspiegeling van het grondgebruik. Er zijn geen uitschieters die met de ligging van het gebied, de hydrologische processen, bodemchemische processen en het huidige gebruik niet zijn te verklaren. Beïnvloeding van het oppervlaktewater door externe factoren als het industrieterrein net over de Duitse grens is hier niet aan de orde, omdat er geen fysieke verbinding is met de sloot in het Lattropse veen en het industrieterrein. Naast de nu in het PIP gekozen variant is ook de door u genoemde technische variant aan de orde geweest. De belangrijkste afweging om niet met technische maatregelen aan de slag te gaan, maar voor systeemherstel te kiezen, is dat met een robuust en samenhangend herstel van een doorstroomsysteem van zeer zwak gebufferd oppervlaktewater de beste garantie voor systeemherstel geven kan worden. De slenk in het Inrichtingsplan ligt op de locatie waar van nature de grondwaterstromingen naar het oppervlak gericht zijn, en de aanleg is daarmee passend in die afweging. Uiteraard zal monitoring moeten aantonen dat de berekende resultaten uit het model ook gehaald gaan worden, maar dat hoeft niet binnen die 6 jaar. Wij moeten binnen 6 jaar de maatregelen uitvoeren, maar niet het resultaat behalen, dat is een algemene misvatting.	
44.3	<u>Duitse zijde</u> Een zeer belangrijk aspect om de doelen aan de Nederlandse kant te bereiken is het nemen van maatregelen aan de Duitse zijde van het gebied. Daar moeten een aantal diepe sloten gedempt worden om de vernatting van het gebied te doen	Zie onze reactie bij zienswijze 2.	Nee

Nr.	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	slagen. Als dat niet gebeurd is het dweilen met de kraan open en zullen de doelen nooit gehaald worden. Er is nu geen enkele overeenstemming met de Duitse grondeigenaren en dat is juridisch ook niet af te dwingen. Er wordt dus nu een inpassingsplan vastgesteld dat totaal onvolledig is. Als na de instandhoudingsperiode van 6 jaar blijkt dat de doelen daardoor niet gehaald zijn is het voor cliënt onacceptabel dat er dan aan Nederlandse kant weer nieuwe maatregelen zullen worden opgelegd om de 100% doelstelling alsnog te halen. Cliënt wil dat het beheerplan en het provinciaal inpassingsplan pas vastgesteld zal worden als er ook aan Duitse kant overeenstemming is ten aanzien van alle daar uit te voeren maatregelen.		
44.4	<u>Aantasting bestaande rechten</u> Als gevolg van de steeds verder oprukkende natuur in het gebied worden de omwonende agrariërs steeds sterker geconfronteerd met een waardedaling van hun bedrijf. Dit heeft volgens u grote gevolgen bij eventuele verkoop, de bedrijven zullen op de vrije markt wel haast onverkoopbaar worden, de enige koper die dan nog over lijkt te blijven is de overheid. Ook zal naar uw mening de waardedaling grote gevolgen gaan krijgen bij toekomstige financiering. Banken financieren op taxatiewaarde, die wordt dus steeds lager. U stelt dat nu al bij banken een terugtrekkende beweging is waar te nemen bij financiering van bedrijven dichtbij Natura 2000. Uw cliënt stelt dan ook de overheid aansprakelijk voor de vermogensschade aan uw bedrijven als gevolg van deze maatregelen die nu genomen worden! U stelt dat dit binnen onze organisatie wordt afgedaan als indirecte schade die je pas na 5 jaar mag proberen aan te tonen bij het schadeloket en waar dan ook nog een groot deel eigen risico is. Volgens u is dit een compleet uitrookbeleid, zeker als het wordt vergeleken met hoe er met een toeristische ondernemer in het gebied wordt omgegaan. Die heeft de camping, grenzend aan het Natura 2000 gebied, gekocht en gaat het omzetten naar een	Op de afwegingen voor financiering door de banken hebben wij geen invloed en die is ook afhankelijk van de marktwerking. De stelling dat pas na 5 jaar een schadeclaim kan worden ingediend is niet juist. De claim moet juist binnen 5 jaar na onherroepelijk worden van het PIP ingediend worden. Verder bestaat er het wettelijk vastgelegd aanvaardbaar maatschappelijk risico dat voor eigen rekening blijft. De provincie behandelt de eigenaar van de camping op een vergelijkbare wijze als iedere andere grondeigenaar. Er worden voor de eigenaar middels dit PIP geen extra exploitatiemogelijkheden mogelijk gemaakt. De nieuwe zwemvijver is een compensatie in natura net zoals wij andere eigenaren in natura door grondruil proberen te compenseren. De huidige zwemvijver is lek en dat beïnvloedt de grondwaterhuishouding en die moet hersteld worden. Daardoor is de huidige zwemvijver niet meer bruikbaar en wordt (binnen de regels van het geldend bestemmingsplan) een nieuwe aangelegd. De aanleg heeft dus niets met exploitatieschade te maken, maar met het compenseren van een bestaande voorziening. Dit is overigens het gevolg van een punt dat door uzelf tijdens de inspraak is aangedragen (zie 5.5. van de reactienota) en naar aanleiding daarvan nu hersteld wordt. Wij zien op basis van het voorgaande niet waarom hier sprake zou zijn van rechtsongelijkheid.	Nee

Nr.	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	vakantiepark met 150 chalets. Alles binnen de geldende vergunning dus daar bestaat geen mogelijkheid tot bezwaar tegen. Echter is op de camping door de vorige eigenaar een ven omgezet naar een zwembijver. Volgens u blijkt nu dat die zwembijver zonder toestemming is gemaakt en moet dus weer in oude staat hersteld worden. Ondernemersrisico zou je zeggen, zoals u volgens u als aanliggende bedrijven ook te horen krijgt. Groot was uw verbazing nu blijkt dat het herstellen van het ven en de aanleg elders op de camping van een nieuwe zwembijver voor rekening van de provincie komt, met als argument dat ze dat doen omdat er exploitatieschade zou zijn voor de ondernemer. U vraagt zich af hoe die schade vastgesteld kan zijn, de ondernemer moet zijn park nog opstarten en kan dus geen enkele exploitatie overleggen waaruit blijkt dat er schade is. Voor u is het onacceptabel dat een toeristisch ondernemer schadeloos gesteld wordt zonder dat te kunnen aantonen en de agrarische ondernemers hun vermogensschade over 5 jaar pas mogen proberen aan te tonen! En dat aantonen is al een hele kluit. U vindt dat hier sprake is van rechtsongelijkheid, willekeur, in ieder geval geen gelijke gevallen gelijk behandeling.		
44.5	<u>Schade, zowel materieel als immaterieel</u> Uw cliënt ziet zich door vaststelling en uitvoering van het plan op termijn geconfronteerd met een waardedaling van zijn bedrijf. Dit nog los van het feit dat een dergelijk toekomstbeeld tot veel nadenken en stress leidt en ook met het oog op de toekomstbestendigheid van zijn bedrijf en eventuele opvolging of verkoop. Voor al deze schade houdt uw cliënt ons, als zijnde het bevoegd gezag, expliciet aansprakelijk.	Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op het eigendom van uw cliënt. De mogelijk waardedaling waar u naar verwijst zijn geen gevolg van het PIP. Mocht uiteindelijk toch blijken dat uw cliënt schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kan hij zich wenden tot het schadeloket van de Provincie (zie ook paragraaf 1.6.1).	Nee
44.6	U behoudt zich het recht voor om deze zienswijze nader aan te vullen met feiten en omstandigheden. <u>Mondelinge toelichting</u> U wilt graag in de gelegenheid worden gesteld om deze zienswijze tijdens een mondelinge hoorzitting nader toe te lichten.	Er worden naar aanleiding van deze zienswijzen geen hoorzittingen gehouden. Wel heeft u de mogelijkheid het standpunt van uw cliënt in de commissievergadering kenbaar te maken door gebruik te maken van het spreekrecht.	Nee

Nr.	Zienswijze 44: Achmea namens indiener 44	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
44.7	Conclusie en verzoek U stelt dat deze besluiten niet goed zijn onderbouwd en zullen leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de bestaande rechten en schade. U doet een zeer dringend beroep op ons om af te zien van onze voornemen en de ontwerpbesluiten niet in daadwerkelijke besluitvorming om te zetten. U verzoek ons daarom: - primair de ontwerpbesluiten in te trekken en - subsidiair om deze ontwerpbesluiten aan te passen met volledige inachtneming van deze zienswijze, zodat deze niet kunnen leiden tot onaanvaardbare aantasting van bestaande gebruiksmogelijkheden.	Wij delen uw mening niet dat deze besluiten niet zijn onderbouwd en zien dan ook geen aanleiding om onze besluiten naar aanleiding van uw zienswijze in te trekken of aan te passen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 45: indiener 45	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
45.0	A. Inleiding Hierbij dient u een zienswijze in tegen het als ontwerpbesluit ter inzage gelegde Natura 2000-beheerplan en het ontwerp PIP-Bergvennen en Brecklenkampse Veld. Er zijn inspraakreacties (u schrijft zienswijzen; red.) ingediend tegen het voorontwerp PIP. Uit de reactienota blijkt volgens u dat wij niet of nauwelijks tegemoet komen aan de bezwaren in deze inspraakreacties. U ziet zich daarom genoodzaakt om opnieuw op te komen voor uw belangen en u zegt met zorgen te leven over de toekomst. In uw visie is door ons te weinig verantwoordelijkheid genomen om de gevolgen van deze ontwerpbesluiten met u te bekijken en te bespreken. B. Zienswijze Verder inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 Schade aan de bedrijfsvoering	Voor de PIP en Beheerplan is een uitgebreid gebiedsproces doorlopen waarbij met alle betrokken overleg is geweest, ook over de gevolgen van dit PIP. Wij herkennen ons dan ook niet in uw stelling dat wij te weinig verantwoordelijkheid hebben genomen. Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	Nee
45.5	Schade aan de bedrijfsvoering Genoemde ontwikkelingen maken dat u zich grote zorgen maakt om de continuïteit van uw familiebedrijf. U draagt daarvoor de volgende argumenten aan. Deze ontwikkelingen zorgen voor	Wij begrijpen dat u zich grote zorgen maakt voor de toekomst van uw bedrijf en de leefbaarheid van uw gemeenschap. Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Hierdoor heeft geen plan geen effect op de leefbaarheid. In de	Nee

Nr.	Zienswijze 45: indiener 45	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	minder werk doordat er minder te bewerken grond zal overblijven door de afname van het aantal agrariërs. Wat tot gevolg zal hebben minder inkomsten. Ook zal dit leiden tot afname van de werkgelegenheid en de leefbaarheid van uw gemeenschap.	toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed hebben op de leefbaarheid. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	
	De waardevermindering van uw bedrijf, als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen, heeft volgens u niet alleen impact op huidige en toekomstige klimaatvriendelijke en overige noodzakelijke investeringsvraagstukken maar ook op uw eigen financiële situatie.	Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat de te nemen maatregelen de afname van het aantal agrarische bedrijven tot gevolg heeft. Met de agrariërs die in de bedrijfsvoering geraakt worden door de maatregelen wordt gesproken over een vergoeding conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Onderdeel van deze gesprekken is ook waar mogelijk het aanbieden van vervangende grond voor de hectares die de betreffende partij verlies ten gevolge van het plan. Daarmee wordt deze agrariërs voor de schade die optreedt als gevolg van de uit te voeren maatregelen gecompenseerd. Op deze wijze pogen wij om ervoor te zorgen deze agrariërs er niet op achteruit gaan in het kader van de grondgebondenheid. Een direct verband tussen de planvorming en de afname van het aantal agrarische bedrijven zien wij dan ook niet.	Nee
	Dientengevolge maakt u zich ook zorgen over het onderhoud van de natuur en landerijen in uw gemeenschap op het moment dat uw bedrijf niet meer inzetbaar is voor agrarische (onderhoud-) werkzaamheden. Hierbij speelt volgens u ook de ontwikkeling op de naburige camping De Bergvennen een rol. Gezien het aantal chalets en het aantal bezoekers met de nodige vervoersbewegingen maakt u zich zorgen om o.a. de verkeersveiligheid maar ook zeker om de emissie van de uitlaatgassen.	De capaciteit van de camping is geen onderdeel van dit PIP en wordt voor zover ons bekend door de voorgenomen ontwikkeling van het bedrijf niet groter dan nu het geval is of zou kunnen zijn. Als er al sprake van capaciteitsverruiming zou zijn zal de gemeente daar een herziening van het bestemmingsplan voor moeten doorlopen waarop dat ook weer de wettelijke openbare procedures van toepassing zijn.	Nee
	De verkeersveiligheid is voor u een grote zorg gelet op het materieel waarmee u werkt en de onbekendheid met dit materieel van de bezoekers van deze camping.	Verkeersdeelnemers zullen met elkaar rekening moeten houden. Dat is nu zo, en zal in de toekomst ook zo zijn.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 46: indiener 46	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
46.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
46.5	Schade aan de bedrijfsvoering - Waardevermindering van de grond door de natura 2000.	Uit de gegevens die bij ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom en dus ook niet leiden tot waardevermindering of minder inkomen. Mocht uiteindelijk toch	Nee

Nr.	Zienswijze 46: indiener 46	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	- Minder inkomen. - Leefbaarheid van het gebied. - Beperking van de bedrijfsvoering. - Angst dat de normen desondanks niet gehaald gaan worden door externe bronnen b.v. Duitsland, daarom is het weggegooid geld en kun je beter alles bij het oude laten. - Gebruik het geld voor de zorg die hebben het meer nodig. - Gebied is veel te klein voor een natura 200 gebied. - Als de natuur die er nu is, beter onderhouden wordt zou dit project niet nodig zijn.	blijken dat u vermogens- en/of inkomensschade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich binnen 5 jaar na onherroepelijk worden van het PIP wenden tot het schadeloket van de Provincie (zie ook paragraaf 1.6.1). Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Hierdoor heeft geen plan geen effect op de leefbaarheid. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed hebben op de leefbaarheid. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan. In het inrichtingsplan zijn ook maatregelen opgenomen op Duits grondgebied. Dit is echter niet opgenomen in het PIP, omdat de provincie niet bevoegd is om plannen vast te stellen op Duits grondgebied. Wel streven we ernaar om de beoogde maatregelen in Duitsland uit te voeren. Samen met de maatregelen op Nederlands grondgebied draagt dit bij aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied. We zijn op dit moment in gesprek met de betreffende Duitse grondeigenaren om tot overeenstemming te kunnen komen over het uitvoeren van de maatregelen. Als er niet tot overeenstemming gekomen kan worden, wordt bekeken welke opties er dan nog mogelijk zijn. Dit betekent niet dat als de maatregelen in Duitsland niet uitgevoerd worden, er meer maatregelen in Nederland nodig zijn. De Raad van State heeft in 2021 in een uitspraak geoordeeld, dat ook als er geen maatregelen in Duitsland worden genomen, de maatregelen in Nederland alsnog genomen moeten worden. Alleen de maatregelen in Nederland nemen zal al een aanzienlijke bijdrage leveren aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Het Natura 2000-gebied is door het Rijk aangewezen en begrensd. Dit besluit is inmiddels onherroepelijk waardoor het gebied de status van een Natura 2000-gebied heeft gekregen. Met dit plan kan dit niet aangepast worden. In de aanwijzing is ook aangegeven welke Habitat beschermd en versterkt moet worden. Daarvoor is meer nodig dan alleen beter onderhoud van bestaande natuur.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 47: indiener 47	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
47.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. de punt 5 Schade aan de bedrijfsvoering.	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	

Nr.	Zienswijze 47: indiener 47	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
47.5	Deze zienswijze is gelijklopend aan punt 4 van zienswijze 44.	Zie zienswijze 44.4	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 48: indiener 48	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
48.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
48.5	<u>Schade aan de bedrijfsvoering</u> U geeft aan dat het voor u nu onduidelijk is hoe u verder moeten met uw bedrijf. U stelt dat als wij nu de doelstelling behalen er geen enkele garantie is dat er over een aantal jaar weer nieuwe maatregelen en/of doelstellingen komen voor de Natura 2000.	Of de maatregelen na uitvoering effect hebben zal moeten blijken uit monitoring. Als aan het eind van de beheerplanperiode blijkt dat de effecten onvoldoende zullen zijn dan kunnen in het nieuwe beheerplan extra maatregelen worden opgenomen. Voor de uitvoering van die maatregelen worden dan nieuwe procedures (vergunningen en/of ruimtelijk plan) en gebiedsprocessen met betrokken in het gebied, doorlopen. In de procedures voor een nieuw beheerplan en de uitvoering van nieuwe maatregelen zijn weer inspraak, zienswijzen en beroep mogelijk.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het PIP en/of Beheerplan.	

Nr.	Zienswijze 49: indiener 49	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
49.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
49.5	U maakt zich zorgen om met name de leefbaarheid en de toekomst van uw kinderen die graag hier willen wonen en werken. U stelt dat veel nabers afhankelijk zijn van hun bedrijf waar vaak al generaties op wordt gewerkt en geleefd, en vooral het leven met elkaar vaak jong en oud op een adres. Schade is volgens u een ruim begrip en vaak niet alleen in geld uit te drukken, maar ook in kwaliteit van leven.	Wij begrijpen dat u zich zorgen maakt, maar dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Hierdoor heeft geen plan geen effect op de leefbaarheid. In de toelichting van dit PIP is dit ook beschreven in paragraaf 4.8. Dit is geconcludeerd op basis van onder andere een onderzoek van LEI Wageningen UR en eigen onderzoek. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed hebben op de leefbaarheid. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 50: indiener 50	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
50.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	

Nr.	Zienswijze 50: indiener 50	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
50.5	De schade van dit uit te voeren beleid zal leiden tot zeer grote schade. U stelt dat u als agrarische ondernemers moeten vruchtbare grond inleveren voor wat....., een slenk. U vraagt zich af wat van toegevoegde waarde dit is voor de natuur in Nederland.	De toegevoegde waarde van de slenk is dat de samenstelling en het natuurlijk niveau van het grondwater wordt verbeterd waardoor er de noodzakelijke grondwaterkwaliteit naar de vennen gaat stromen. Dit is de toegevoegde waarde voor het Natura 2000-gebied Bergvennen & Brecklenkampse Veld.	Nee
	U stelt dat al het afvalwater vanuit het industriegebied in Duitsland, wat pal grenst aan het "Lattropse veen" ligt, in de slenk terecht zal komen. Het wordt volgens u één groot fiasco.	Beïnvloeding van het oppervlaktewater door externe factoren als het industrieterrein net over de Duitse grens is hier niet aan de orde, omdat er geen fysieke verbinding is met de sloot in het Lattropse veen en het industrieterrein.	Nee
	Het probleem zoals benoemd wordt is STIKSTOF volgens u alleen van de boeren en blijkbaar niet van de industrie zoals van het Botlekgebied, multinationals, Schiphol die zonder NB-vergunningen werken.	Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. De bestrijding van de nadelige effecten van stikstof is er daar slechts één van. De algemene stikstofopgave maakt geen onderdeel uit van dit plan.	Nee
	Door de stikstof, zoals wij volgens u beweren, hebben de bossen veel te lijden, en daarom moet de uitstoot van stikstof omlaag. U geeft aan dat dat misschien een punt is, maar dat concrete bewijzen er niet zijn.	Ongeveer 78% van alle lucht om ons heen bestaat uit stikstof. Stikstof is van zichzelf niet schadelijk voor mens en milieu. Maar stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) wel. Een teveel aan deze stoffen in de bodem verstoort de natuur, waardoor planten en diersoorten verdwijnen. Ook is het schadelijk voor de gezondheid, zegt het RIVM. In 2019 oordeelde de Raad van State dat de overheid meer moest doen om de uitstoot van stikstof terug te dringen. Er liggen meerdere onderzoeken aan deze werkwijze ten grondslag. Het voert te ver die hier allemaal op te voeren.	Nee
	Volgens u stellen wij dat er voor de droge bossen slenken moeten komen om het waterpeil weer omhoog te laten komen, en dat dan alles weer goed komt. U vindt dat ONZIN. U stelt dat we in 1984 en 1985 2 zeer droge zomers hadden waar niemand het er over heeft. De maïs werd volgens u niet hoger dan 1 meter, lage gewassen opbrengsten etc. Maar dan komt het zegt u: de bossen hadden ook te lijden onder de droogte, toen hadden we de "ZURE REGEN". U stelt dat het toen aan de boeren lag die te veel ammoniak en stikstof uitstoten. Nee hoor, zegt u het was gewoon de NATUUR. U stelt dat onkruid het beste gedijt bij droogte, dat je dan ook problemen met de Natura 2000 gebieden hebt.	Droogte is inderdaad een effect vanuit de natuur en dat effect proberen wij op de natuur te verminderen, door hier het grondwaterpeil te verhogen, omdat het in de loop de tijden steeds lager is geworden. Dat is niet zozeer voor de droge bossen, maar voor de habitats in en om de vennen. Wij verwijderen juist grote delen van de bossen om de verdroging te beperken. Stikstof en 'zure regen' worden door de mensheid veroorzaakt, maar dat maakt geen onderdeel uit van dit PIP, maar van een groter project van de Gebiedsgerichte Aanpak, dat momenteel ook loopt.	Nee
	Uw mening is: Stop met de onzin van Natura 2000, het is gewoon een lachertje waar Nederland en provincie mee bezig zijn en dat heel Europa ons uit lacht.	Heel Europa heeft met dezelfde door de Europa opgestelde wetgeving te maken en daarom kunnen wij, maar ook alle andere landen binnen Europa, niet met het Natura 2000-beleid stoppen.	Nee

Nr.	Zienswijze 50: indiener 50	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	U vindt dat we natuurlijk gek moeten zijn met onze natuur, maar u vindt dat waar wij nu mee bezig zijn gewoon niet kan. U stelt dat daardoor boeren worden onteigend, ziek worden, zelfmoord plegen. U stelt dat u als boeren al 60 jaar aan het innoveren bent, zowel voor dier en natuur. U stelt voor om van de kleine Natura 2000 gebieden <500 ha beheersgebieden te maken, en werk samen met de agrariërs i.p.v. de grotere gebieden overlaten aan ons provincie. U stelt dat de mooie familiebedrijven (soms wel 5 generaties) kapot gaan. De grotere gebieden zijn voor de overheid. U stelt dat er maar één oplossing is: WERK SAMEN, met de boeren, dan krijg je wat moois ... U denkt dat wij dit een bullshit verhaal zullen vinden, maar dat wij diep in onze harten weten dat dit verhaal klopt.	De gevolgen van de algemene situatie rondom de agrarische sector leidt tot heftige emoties. Daar waar nodig worden de bestaande bedrijven gecompenseerd zodat zij hun bedrijfsvoering kunnen voortzetten. Wij werken in Overijssel met alle partijen samen in het afsprakenkader "Samen werkt beter". De LTO die de agrarische sector vertegenwoordigd maakt daar onderdeel van uit. Wat u vraagt doen wij dan ook. Ook op individueel niveau via agrarisch natuurbeheer.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 51: Stadt Nordhorn	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
51.0	U dankt ons voor de informatie die wij u hebt verstrekt en voor de gelegenheid om uw standpunt over de planning in bovengenoemde procedure uiteen te zetten en onze aandacht te vestigen op enkele belangrijke aspecten. De plannen om de kwetsbare natuur in het gebied van Bergvennen en Brecklenkampse Veld te herstellen en te versterken zijn wat u betreft in principe zeer welkom. Wat de mogelijke grensoverschrijdende effecten betreft, zou u op de volgende aspecten willen wijzen:	Wij stellen het zeer op prijs dat u uw zienswijze in het Duits en Nederlands hebt ingediend. Dat voorkomt vertalingsfouten en maakt een reactie van onze zijde eenvoudiger.	
51.1	<u>Aspecten van natuurbehoud</u> Ten oosten van de vorstelijke bosgebieden liggen de zuiveringsvijvers van Frensdorf op het grondgebied van de stad Nordhorn. Deze rioolwaterbekkens, met een oppervlakte van 32 ha, zijn van groot belang voor het natuurbehoud. In de zuiveringsvijvers van Frensdorf zijn in totaal 119 vogelsoorten geregistreerd, waarvan er 46 hier	We hebben kennis genomen van alle bijzondere natuurwaarden en hebben contacten met de bevoegde autoriteit, het district Grafschaft Bentheim, afdeling Natuur en Landschap. Daarnaast is dat voor de grondwaterstanden ook gedaan met de afdeling Water en Bodem van het district Grafschaft Bentheim.	Nee

Nr.	Zienswijze 51: Stadt Nordhorn	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	broeden. Twaalf van deze soorten staan op hun beurt op de Rode Lijst van bedreigde broedvogels in Nedersaksen en Bremen in de bedreigingscategorieën 2 en 3, en nog eens drie soorten staan op de waarschuwingslijst. Daaronder komen regelmatig enkele met uitsterven bedreigde soorten voor. De voormalige rioolwaterbekkens zijn ook van bijzonder belang voor de vogeltrek. In de herfst worden regelmatig tot 400 ganzen en tot 5.000 spreeuwen waargenomen, die deze plek gebruiken als tussenstop op hun trek naar het zuiden. (Bron: BUND, 14.05.2015). Bovendien is het gebied van de rioolwaterzuiveringsvijvers in het landschappelijk kaderplan (1998) opgenomen met een rijksbreed belang voor soorten en biotische gemeenschappen en op de plankaart als een gebied voor maatregelen ter bescherming van bijzondere soorten. (nadere informatie onder https://www.grafschaft-bentheim.de/verwaltung/dienstleistungen/dienstleistungen.php?id=794&menuid=1). Het in 2018 opgestelde "onderhouds- en ontwikkelingsplan voor de permanente instandhouding van de rioolwaterzuiveringsvijvers als wetlands" is ook hier van belang. Nadere informatie over de rioolwaterzuiveringsinstallatie/het zuiveringsbassin is te vinden op http://www.kbn-nordhorn.de/kbn_imageprospekt.pdf. Volgens de hier beschikbare informatie werden in een ring rond de afvalwaterzuiveringsbekkens grondwatermeetpunten ingericht om het grondwater te controleren. Gedetailleerde informatie hierover kan worden verkregen bij de bevoegde autoriteit, het district Grafschaft Bentheim, afdeling Water en Bodem, U weet niet in hoeverre de grondwaterstanden in de prinselijke bosgebieden verband houden met de wetlands van de rioolwaterzuiveringsbekkens. U raad ons dan ook aan hierover contact op te nemen met bovengenoemde dienst en met de afdeling Natuur en Landschap van het district Grafschaft Bentheim.		

Nr.	Zienswijze 51: Stadt Nordhorn	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
51.2	<u>Aspecten van de afwatering</u> Volgens de grafieken in de presentatie op blz. 7 en de PowerPointpresentatie op blz. 9 zijn de gevolgen voor het grondwaterpeil in de bebouwde gebieden in de Bergvennenweg/Tiksvennstraße en de Alfred-Mozer-Straße betrekkelijk gering. De gevolgen voor de verder noordelijk langs de grens gelegen landbouwgebieden zijn aanzienlijk groter. Op bladzijde 13 van het milieuraapport is sprake van monitoring. Wordt deze controle reeds uitgevoerd of hoe zal de stad Nordhorn hierbij worden betrokken? Welke procedure is voorzien voor het geval dat zich daar toch grondwaterontwikkelingen voordoen die tot schade aan Duitse zijde leiden? Op bladzijde 13 van het milieuraapport worden de onderwerpen "regelgeving inzake schadevergoeding" en "verbetering van de plaatselijke afwatering" behandeld. Wat is precies de geplande procedure hier?	Er worden peilbuizen geplaatst om veranderingen in grondwaterstanden te meten. De monitoring van de peilbuizen wordt opgenomen in het monitoringsplan dat door de provincie wordt uitgevoerd. Meetgegevens van de aanwezige peilbuizen zijn te raadplegen via de Atlas van Overijssel (https://geo.overijssel.nl/viewer/app/master/v1). Mogelijke negatieve effecten worden vooraf op schade beoordeeld en indien relevant schadeloos gesteld. Onvoorziene schade achteraf loopt via het schadeloket van de provincie Overijssel. Uit het maatregelenpakket van het eindscenario van het hydrologische model zijn op die afstand geen effecten meer berekend en blijft vrije afwatering op Frensdorfer Bruchgraben mogelijk. Vanuit het project maken we met u een afspraak om de effecten van de grondwaterstandsveranderingen in het eindscenario te laten zien, zodat we kunnen vaststellen tot hoever de effecten reiken.	Nee
	Achter de ontwikkeling van het bouwgebied Bergvennenweg/Tiksvennstraße loopt een hogedrukgasleiding. U stelt voor dat de exploitant van de pijpleiding erbij wordt betrokken, als dat nog niet is gebeurd.	Wij stellen uw oplettendheid op prijs. Er is al contact geweest met de leidingbeheerder en de contactgegevens zijn met uw organisatie gedeeld.	Nee
	Het opvangbekken voor regenwater "Sonnenteich" watert af op de Frensdorfer Bruchgraben via een greppelsysteem dat naar het noordwesten loopt (zie bijlage). De sloot loopt ook langs de oostelijke eigendomsgrens van het landbouwgebied "Scholten" en ligt dus nog steeds binnen de invloedssfeer van de beoogde grondwaterstijging. Er moet op worden toegezien dat de veranderingen in de grondwaterbalans niet leiden tot een aantasting van het drainagecomfort in het bouwgebied "Am Sonnenteich".	Als wij de gewenste maatregelen mogen uitvoeren zoals het verondiepen van de sloten heeft dit geen consequenties voor het afvoerpeil van de Frensdorfer Bruchgraben. Verder heeft onderzoek van Aequator aangetoond dat er nauwelijks schade zal ontstaan op de percelen "Scholten". Met name doordat de Frensdorfer Bruchgraben normaal blijft afvoeren en er daarmee ook geen belemmering ontstaat voor de afvoer van het water afkomstig uit de "Sonnenteig".	Nee
	Ten oosten van het Fürstliche Wald liggen de slibpolders van de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Er moet voor worden gezorgd dat de verhoging van het grondwaterpeil in het westelijk gelegen gebied geen negatieve gevolgen heeft voor de slibpolders. U stelt voor dat ook de exploitant van de	Wij stellen uw oplettendheid op prijs en zullen met de exploitant contact opnemen. Door de te nemen maatregelen vindt er een grondwaterstandsverhoging plaats binnen de eerder aan u gepresenteerde cirkel. Hier vallen de Slibpolders ver buiten. Op dit moment is er daarom voor ons geen reden om met de exploitant van deze slibpolders contact op te nemen.	Nee

Nr.	Zienswijze 51: Stadt Nordhorn	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	waterzuiveringsinstallatie hierbij wordt betrokken, als dat nog niet is gebeurd.		
51.3	U verzoekt ons u tijdig op de hoogte te houden van onze verdere plannen, zodat eventuele conflictpunten in een vroeg stadium kunnen worden besproken en opgelost.	Uiteraard zullen wij u tijdig op de hoogte houden van het verdere proces en als er zich conflictpunten voordoen vroegtijdig contact met u opnemen.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 52: Benthem Gratema, namens indiener 52	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
52.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
52.5	Indien het ontwerpbesluit Natura 2000-beheerplan en het ontwerp PIP-Bergvennen en Brecklenkampse Veld werkelijkheid worden is het leed én de schade niet te overzien. Zoals hierboven omschreven zal volgens u uw cliënte steeds verder beperkt worden in haar bedrijfsvoering. Gevolg is naar haar mening dat de opbrengsten verder terug gaan lopen. Deze inkomsten zijn cruciaal. Deze inkomsten vormen mede een pijler voor de bedrijfsvoering. Uw cliënte verzoekt ons daarom moet klem om volledig tegemoet te komen aan bovengenoemde punten. Heel specifiek vreest uw cliënte dat de vernatting ertoe zal leiden dat de bedrijfsvoering teniet gaat. Zoals aangegeven een blok van 8 hectare krijgt volgens u in zijn geheel te maken met vernatting. Er is hiervan 3,5 ha ingetekend. Hiervoor gelden beperkingen. De percelen mogen slechts als grasland worden gebruikt en er geldt een beperking inzake bemesting.	De te treffen maatregelen in en rond het Natura 2000 gebied kunnen nadelige effecten voor percelen die nu een landbouwkundige functie hebben met zich meebrengen. De schade die door het uitvoeren van de maatregelen ontstaat komt voor vergoeding in aanmerking conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Wij zijn momenteel met de verpachter in gesprek over een compensatievoorstel. Ook uw cliënt als pachter komt voor vergoeding van mogelijke schade die ontstaat door de uit te voeren maatregelen in aanmerking. Wij hebben hierover een eerste afstemming met uw cliënt gehad. Gedurende de ruimtelijke procedures zal de onderhandeling over de compensatie doorgaan. Tot op heden is hier nog geen overeenstemming met verpachter en/of uw cliënt over bereikt.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 53: indiener 53	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
53.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	

Nr.	Zienswijze 53: indiener 53	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
53.5	U maakt zich grote zorgen voor de toekomst van uw bedrijf.	Wij begrijpen dat u zich grote zorgen maakt voor de toekomst van uw bedrijf. Uw bedrijf ligt echter op ±1,5 km afstand van het plangebied. De natuur die van invloed is op uw bedrijfsvoering komt niet dichterbij, omdat de begrenzing van het Natura 2000-gebied niet verplaatst wordt en uw bedrijf wordt daardoor niet geraakt door deze ontwikkelingen. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed op uw bedrijf hebben. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 54: indiener 54	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
54.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
54.5	U vreest dat u, als een van de kleinere veehouderijen en gezinsbedrijf, geen bestaansrecht meer heeft als deze plannen doorgaan. U stelt nog wel op enige afstand te zitten, maar als deze plannen doorgaan komt het steeds dichterbij met alle gevolgen van dien. Daar komt volgens u nog bij dat de bedrijven die er vlakbij zitten daar gedeeltelijk weggaan en in uw richting komen en als klein bedrijf kunt u daar niet tegenop, en dat is volgens u al in kleine mate gebeurd. U stelt niet verder te kunnen niet verder want u zit aan de andere kant van het bedrijf tegen de Duitse grens. Dus letterlijk met de rug tegen de muur.	De natuur die van invloed is op uw bedrijfsvoering komt niet dichterbij, omdat de begrenzing van het Natura 2000-gebied niet verplaatst wordt. Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Wel worden sommige gronden bestemd als natuur, waardoor deze niet meer als landbouwgrond te gebruiken zijn. Dit is echter beperkt en heeft daarmee nauwelijks effecten op de leefbaarheid of het agrarische gebruik van het gebied. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen hier mogelijk wel invloed op hebben. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 55: indiener 55	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
55.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
55.5	Doordat de natuur steeds dichterbij uw bedrijf komt, kunt u volgens u de grond niet meer bemesten en het aantal dieren houden op uw grond die u nu hebben. Dit brengt volgens u mee, dat u bij het houden van de dieren geld bij moeten leggen en	De natuur die van invloed is op uw bedrijfsvoering komt niet dichterbij, omdat de begrenzing van het Natura 2000-gebied niet verplaatst wordt. Uit de gegevens die bij de Provincie bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van	Nee

Nr.	Zienswijze 55: indiener 55	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	moeten stoppen met de bedrijfsvoering. Dit is in uw situatie absoluut niet wenselijk.	de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 56: indiener 56	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
56.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering.</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
56.5	Dit punt is blanco / niet ingevuld.		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 57: indiener 57	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
57.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering.</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
57.5	Als nazaat van de familie, geboren en getogen, bent u erg betrokken bij het familiebedrijf. U zou dan graag zien dat uw broer dit boerenbedrijf op een gezonde manier kan voortzetten. Door deze maatregelen wordt dit onmogelijk gemaakt.	Wij verwijzen in deze naar onze reactie bij de zienswijze 40 .	Nee
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 58: indiener 58	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
58.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering.</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
58.5	U runt een melkveehouderij te Lattrop-Breklenkamp. Een deel van uw grond grenst aan het Natura 2000 gebied – De Bergvennen. U stelt dat wat u irriteert de maatregelen zijn die getroffen worden zonder goed overleg. In uw ogen is het mogelijk om samen met u deze grond te beheren. U wenst de gronden 'agrarische bestemd' te houden. U stelt dat het grote risico voor uw bedrijf is dat wanneer een habitatype vanuit de begrenzing van Natura 2000 zich verder gaat ontwikkelen, u als	De wettelijke Natura 2000-opgave is al lange tijd bekend. Hiervoor zijn op de verschillende bestuurlijke niveaus diverse besluiten genomen die allen hun wettelijke procedure hebben doorlopen. Ook dit plan doorloopt alle wettelijke procedures. Het omzetten van landbouwgronden naar natuur, komt voort uit de Natura 2000 opgave. Het omzetten van de bestemming is nodig om de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000 gebied te halen. Daarmee past het binnen ons beleid en wettelijke opgave.	Nee

Nr.	Zienswijze 58: indiener 58	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	agrarisch ondernemer verder in het nauw gedreven worden. U bent inmiddels 40 jaar agrarisch ondernemer maakt u zorgen over de toekomst van uw bedrijf. Er worden volgens u sinds 1600 koeien gehouden op uw bedrijf. Uw dochter staat klaar om uw familiebedrijf voort te zetten, maar door het ontwerpbesluit Natura 2000- beheerplan en het ontwerp PIP- Bergvennen en Brecklenkampse Veld wordt naar uw mening haar toekomst als 'agrarische ondernemerster' onzeker. U vraagt zich af of het nog wel mogelijk is om het bedrijf voort te zetten? Wat als veel van uw grond bestempeld wordt met 'nieuwe natuur'? Wat als er zoveel eisen gesteld worden dat het niet meer mogelijk is om er gewassen op te telen? U bent bereid om natuur op te nemen in uw bedrijfsvoering, dit mag echter niet zorgen voor belemmeringen tijdens uitbereiding of een nieuwe vergunningaanvraag. Het rendement moet dusdanig hoog zijn dat er een volledig gezinsinkomen uit gehaald kan worden en dat er ruimte overblijft om innovaties te doen op het gebied van duurzaamheid en natuur inclusieve landbouw. U vindt dat we samen moeten zorgen voor een vitaal en leefbaar platteland.	De gronden die een natuurbestemming krijgen door dit PIP worden niet automatisch onderdeel van het Natura 2000-gebied. Door de vaststelling van dit PIP veranderd de grens van het Natura 2000-gebied namelijk niet. Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen is een verplichte opgave. Of het halen van deze instandhoudingsdoelstellingen op termijn ook weer tot ontwikkelingsruimte leidt, en mogelijkheden om met bedrijven uit te breiden, is op dit moment niet te bepalen, omdat dat van te veel andere factoren afhankelijk is.	
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

Nr.	Zienswijze 59: indiener 59	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
59.0	Inhoudelijk nagenoeg gelijk aan zienswijze 2, m.u.v. punt 5 <u>Schade aan de bedrijfsvoering.</u>	Zie zienswijze 2 voor de overige punten.	
59.5	Deze ontwikkeling zal volgens u wederom veel onzekerheid met zich meebrengen voor uw biologische bedrijfsvoering en recreatietak. U vraagt zich af of u straks nog kunt uitbreiden met uw bedrijf of dat u moet inkrimpen. Kunt u nog agrarische producten professioneel verwerken of zit u te dicht bij de Natura 2000. Deze vraag wordt volgens u steeds actueler nu er bedrijfsopvolging aan zit te komen.	De natuur die van invloed is op uw bedrijfsvoering komt niet dichterbij, omdat de begrenzing van het Natura 2000-gebied niet verplaatst wordt. Dit plan bevat alleen ecologische en/of hydrologische maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied te behalen. Door dit plan zullen er geen bedrijven moeten stoppen. Andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de stikstofopgave, kunnen mogelijk wel invloed op uw bedrijfsvoering hebben. Daarvoor is een apart proces voor Gebiedsgericht Aanpak (GGA) gestart. Dit maakt echter geen onderdeel uit van dit plan.	Nee

Nr.	Zienswijze 59: indiener 59	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	Waarom duurt het proces zolang zonder beslissingen te nemen?		
	Conclusie	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en/of het PIP	

3 Adviezen

	Advies 1: Bestuurlijke Advies Groep	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
A1.1	In uw bijeenkomst van 9 juni 2021 heeft de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) voor het Natura 2000-gebied Bergvennen & Brecklenkampse Veld kennis genomen van de Reactienota inspraak en vooroverleg Natura 2000-beheerplan, Provinciaal Inpassingsplan en Nota Reikwijdte en Detailniveau. Uw advies aan ons hierover is verzonden op 8 juli 2021. In de bijlage met tekstuele wijzigingen bij dit advies maakt u voor inspraakreactie 5.5 melding van het volgende: <i>"Inmiddels is uit aanvullend onderzoek naar aanleiding van uw reactie gebleken dat de bodem van de vijver lek is en dat ten behoeve van de zwemkwaliteit grondwater wordt opgepompt. Beiden hebben een negatief effect op de omliggende natuurwaarden. In overleg met de eigenaar wordt bekeken welke maatregelen nodig zijn om deze effecten op te heffen."</i> Dit overleg heeft ondertussen een concrete invulling opgeleverd die leidt tot de noodzakelijke kwantitatieve en kwalitatieve hydrologische herstelmaatregelen op het campingterrein.	Dit wordt voor kennisgeving aangenomen.	
	Om eenieder in staat te stellen hierop eventueel nog een zienswijze in te dienen adviseert u ons daarom om de tekst en de kaart van het Inrichtingsplan Bergvennen & Brecklenkampse Veld hierop als bijgevoegd (Bijlage 1 en 2) aan te passen en de verwerking daarvan in het Ontwerp-PIP, het ontwerp-Beheerplan en de Reactienota inspraak en vooroverleg in ons besluit over het Ontwerp-PIP voor het gebied mee te nemen.	In het ontwerp-PIP is al invulling gegeven aan uw advies.	Nee
	U gaat er hierbij vanuit dat wij voor deze maatregelen, voor zover nodig, aanvullend financiële middelen beschikbaar zult stellen.	De middelen die nodig zijn voor het realiseren van de maatregelen zijn beschikbaar.	Nee
A1.2	Om het realiseren van de natuurzone over de camping mogelijk te maken is het verschuiven van enkele stacaravanplaatsen nodig. Dit dient nog	Wij hebben de situatie op basis van de bestaande rechten onderzocht en komen tot de conclusie dat de natuurzone over de camping niet tot zodanige aanpassingen c.q. aantastingen van bestaande rechten leidt dat wij	Nee

	Advies 1: Bestuurlijke Advies Groep	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
	nader uitgewerkt te worden, onder de voorwaarde dat het aantal toegestane plaatsen niet toeneemt.	stacaravanplaatsen planologische moeten compenseren. Wel hebben wij de natuurzone tot een minimum beperkt.	
	Conclusie	Het advies leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP	

	Advies 2: Landkreis Grafschaft Bentheim Wasser	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
A2.1	Vanuit het oogpunt van het Waterschap van het district Grafschaft Bentheim zijn er geen principiële bezwaren tegen het plan om de grondwaterstand in het Natura 2000-gebied Bergvennen en Brecklenkampse Veld op lange termijn te verhogen. U wilt er echter op wijzen dat er te allen tijde voor moet worden gezorgd dat er geen waardeverminderingen zijn voor de aangrenzende woongebouwen.	Uit de gegevens die bij de ons bekend zijn blijkt niet dat te nemen maatregelen schade en/of een functiewijziging tot gevolg hebben op uw eigendom. De mogelijk hogere kosten waar u naar verwijst zijn geen gevolg van het PIP. Mocht uiteindelijk toch blijken dat u schade ondervindt als gevolg van de uitgevoerde maatregelen dan kunt u zich wenden tot het schadeloket van de Provincie.	Nee
A2.2	Voor de maatregelen aan Duitse zijde, hier de ontwikkeling van waterlichamen III, is een goedkeuringsprocedure in overeenstemming met artikel 68 van het 'Wasserhaushaltsgesetz' (WHG) vereist. De bijbehorende documenten moeten in drievoud en digitaal worden ingediend bij het Waterschap van de gemeente Grafschaft Bentheim.	Wij nemen dit punt voor kennisgeving aan en zullen te zijner tijd de aangegeven procedure doorlopen.	Nee
	Conclusie	Het advies leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP	

	Advies 3: Landkreis Grafschaft Bentheim Natur und Landschaft	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
A3.1	U dankt ons hartelijk dank voor de grensoverschrijdende deelname met uw organisatie. U wijst ons er op dat er voor toekomstige procedures rekening mee gehouden moet worden dat het juiste adres van de lagere instantie voor natuurbehoud als volgt is: <i>Grafschap Bentheim</i> <i>Afdeling 61 Natuur en Landschap</i> en niet de natuurbeschermingsstichting Grafschaft Bentheim. De stichting verzorgt compensatie- en compensatiegebieden, geen officiële natuurbeschermingstaken. Dit als indicatie voor toekomstige procedures.	Dank voor info, wij zullen er rekening mee houden.	Nee

	Advies 3: Landkreis Grafschaft Bentheim Natur und Landschaft	Reactie	Aanpassing Beheerplan en/of PIP nodig
A3.2	Zoals in meerdere gesprekken al aangegeven, ziet u onze beheerplanning vanuit natuuroogpunt zeer positief en juicht u de maatregelen toe. Aangezien de maatregelen aan Duitse kant op privéterreinen gepland zijn, heeft u geen toegang tot deze gebieden. De maatregelen moeten worden afgestemd met de eigenaren,	Wij nemen deze informatie voor kennisgeving aan.	Nee
A3.3	Zoals reeds besproken, is een omschakeling van naald- naar loofbos ook vanuit natuuroogpunt toe te juichen. Tijdens de omschakelingsmaatregelen moeten de soortenbescherming en goede professionele bospraktijken in acht worden genomen. Om hier ecopunten te genereren, moet de afdeling natuur en landschap in een vroeg stadium worden betrokken.	We zijn ons bewust van de meerwaarde van het verkrijgen van ecopunten. Dit is onderwerp van gesprek.	Nee
A3.4	De afdeling 'Bodem en water' is verantwoordelijk voor de hydrologische maatregelen. Vanuit natuuroogpunt spreekt niets tegen een nattere ontwikkeling van bos-, akker- en graslandgebieden. Ook het omzetten van bouwland in grasland is in uw optiek wenselijk. U beantwoordt graag al onze verdere vragen.	Wij vinden het goed te horen dat onze maatregelen ook van uw zijde positief worden beoordeeld. Wij zullen u bij verdere vragen op Duits grondgebied zeker benaderen.	Nee
	Conclusie	Het advies leidt niet tot aanpassing van het Beheerplan en het PIP	

4 Ambtshalve wijzigingen

Zie ook algemene tekst in de toelichting betreffende wijzigingen ten opzichte van het Ontwerp PIP

Wijzigingen Toelichting/Regels/Bijlagen (T/R)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
T1		
T2		
R1		
R2		

Wijzigingen Verbeelding (V)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
V1	Naar aanleiding van zienswijze 32 is de begrenzing opnieuw beoordeeld. Bij de beoordeling kwam naar voren dat niet alle gronden van het recreatiebedrijf die vernat raken waren opgenomen in de bestemming natuur	Het gebied aan de zuidkant ten oosten van de watergang is nu ook opgenomen in de bestemming Natuur, met de aanduiding voor de weg zoals die er ligt.
V2		

Wijzigingen Beheerplan (B)		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
B1		
B2		

5 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en adviezen

Wijzigingen		
Nr.	Aanleiding	Aanpassing
W1	Zienswijze 32	Grens bestemming Natuur op de camping wordt aangepast (ook ambtshalve, zie V1)
W2	Zienswijze 35	Opnemen van het rapport over knutten en muggen in de bijlagen van de Toelichting.
W3		

6 Colofon

Deze Nota van Antwoord is opgesteld door de provincie Overijssel (bevoegd gezag), in afstemming met:

- Gemeente Dinkelland (bestuurlijk trekker)

In samenwerking met:

- LTO Noord
- Landschap Overijssel
- Waterschap Vechtstromen

Uitgave: provincie Overijssel

Datum: 26 juli 2022

IDN-IMRO:

NL.IMRO.9923.ipBergvennenBV-va01

Inlichtingen bij:

Contactpersoon: Cees Ortelee

Telefoon: 038 499 7915 | 06 - 211 23 592

Email: natura2000pip@overijssel.nl

Onder vermelding van: PIP Bergvennen en Brecklenkampse Veld

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000procedures

Adresgegevens:

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078, 8000 GB Zwolle

Telefoon: 038 499 88 99

Fax: 038 425 48 88

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl